N°. 9037. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ *f* 7.50. Voor de overige Steden des Rijks *f* 8.50.
De Zondags-Editie....... *f* 1.50. Afzonderlijke Couranten...... *f* 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Donderdag 6 December.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.......... *f* 1.75.
Iedere regel meer.................................. *f* 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL, bevattende het Verslag van de beraadslaging over Hoofdstuk V der Staatsbegrooting in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Dingsdag 4 Dec. jl. gehouden.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Maandag 3 December (des Avonds).

H. M. heeft voor het oogenblik afgezien van het voornemen om naar Osborne House te vertrekken, uit hoofde van koorts, die op het eiland Wight heerscht.

— De Graven de Persigny en de Flahault begeven zich heden naar Windsor, de een om aan H. M. zijn brief van terugroeping, de ander om zijn geloofsbrief van Fransch gezant te overhandigen.

— In de eerstvolgende zitting van den gemeenteraad der City zal de voorslag worden gedaan, om aan Garibaldi het burgerregt te verleenen, uit aanmerking van zijne belangelooze bevordering der vrijheid, waarvan het gevoel alle Engelsche harten zoozeer bezielt.

— De vermindering van het disconto der bank van Engeland heeft verleden week in de fabriekdistricten een beteren toon te weeg gebragt, ofschoon deze door geene onmiddellijke verlevendiging der bedrijvigheid is gevolgd; de arbeid was over het algemeen uitermate beperkt.

— Te Exeter is een schoolmeester, die een 7-jarigen leerling zoo hard getuchtigd heeft, dat er de dood na volgde, door den jury aan doodslag schuldig verklaard en tot de doodstraf verwezen. Een soortgelijk geval vond in den afgeloopen zomer te Eastburn, in het graafschap Sussex, plaats.

— Ll. Zaturdag had te Risca, zes mijlen van Newport gelegen, eene ontploffing in eene kolenmijn plaats, waarbij meer dan 100 menschen het leven verloren. Het schouwspel, door die verschrikkelijke ramp in gemelde plaats veroorzaakt, moet ontzettend zijn. De ingang der mijn is steeds omringd door wanhopige bloedverwanten, die de lijken hunner echtgenooten, ouders, broeders en zusters komen opsporen.

— Uit Vigo wordt dd. 27 Nov. gemeld, dat het stoomschip Osborne op dien dag aldaar was binnengeloopen om kolen in te nemen. In de baai van Biscaje hadden de Victoria and Albert en Osborne den 25sten een geduchten storm doorgestaan, waarin laatstgenoemd vaartuig vrij wat schade bekwam en genoodzaakt was Vigo aan te doen. De Victoria and Albert, met de Keizerin van Oostenrijk aan boord, vervolgde echter de reis naar Madeira en de Osborne met het gevolg aan boord, zoude den 28sten de reis hervatten.

— Met de Persia zijn berigten ontvangen uit New-York van 21 Nov. Uit Washington wordt gemeld, dat ten gevolge der agitatie in de Zuidelijke staten, men eene ministeriele crisis ophanden beschouwde. De president is van gevoelen, dat hij de bondswetten moet handhaven en dat het denkbeeld van eene afscheiding van sommige dier staten in strijd is met die wetten, tegen welke afscheiding hij zich dan ook moet verzetten. In deze zienswijze wordt hij ondersteund door de HH. Cass, Black, Toncey en Holt. Aan den anderen kant beweren de zuidelijke leden van het kabinet, Floyd, Cobb en Thompson, dat de constitutie slechts eene overeenkomst is, welke elke staat, die verlangt uit den bond te treden, mag opzeggen.

Volgens de laatste berigten uit het zuiden zal Zuid-Carolina, zoo het zich van de unie losscheurt, hierin door geene andere staten gevolgd worden.

Men zegt, dat de Bank van Virginia en de Exchange-bank hare betalingen zullen schorsen; de Farmer's bank heeft dit reeds gedaan.

Duitsche Post.

WEENEN, 2 Nov. Uit Agram wordt berigt, dat gedurende een nacht in de afgeloopen week al de uithangborden, vooral de namen en aanduidingen van beroep, indien deze in de Duitsche taal waren vervat of gene van Duitsche herkomst waren, met zwarte verf bedekt zijn geworden. In Croatie bestaat een levendige afkeer van alles dat Duitsch is. In den schouwburg wil men niet dan de Hongaarsche taal hooren, en de laatste voorstelling in de Duitsche taal heeft aanleiding gegeven tot zoo verregaande ongeregeldheden, dat de militaire magt tusschen beide heeft moeten komen. De bezetting is sedert eenige dagen versterkt.

— De Keizer heeft dezer dagen den baron von Hubner in een bijzonder gehoor ontvangen; binnen weinige dagen begeeft Z. Exc. zich naar Venetie, waar hij den winter zal doorbrengen.

— De generaal v. Benedeck heeft het eere-burgerschap van de stad Kaschau, hem dezer dagen aangeboden, met de meeste dankbaarheid aangenomen, dewijl in deze stad, gelijk hij zeide, orde, wet en trouw aan den Koning steeds zijn geëerbiedigd.

— In het vervolg zal de wapenrok der militairen slechts met eene rij knoopen voorzien worden; hierdoor zal eene besparing worden verkregen van 30,000 flor. jaarlijks.

— Volgens mededeelingen uit Jassy ontvangen, heeft Vorst Alexander Jan I den metropolitaan van Jassy in hechtenis doen nemen. Er heerscht in Moldavie en Wallachye eene groote verbittering tegen de geestelijkheid. Men wil daar de kloosters tot krankzinnigen-gestichten en andere openbare inrigtingen gebruiken; het voornemen bestaat om te Jassy eene universiteit te stichten. De regering heeft te Turyn om Sardinische professoren gevraagd, waarop de minister van openbaar onderwijs aldaar gunstig geantwoord heeft. Deze toenadering der Donau-vorstendommen tot Sardinie, zal, uit een staatkundig oogpunt beschouwd, niet zonder gevolgen blijven en de beweging ten gunste der Italiaansche eenheid in de hand werken.

BERLIJN, 4 Dec. (des Ochtends). Gedurende de jongst verloopen veertien dagen heeft zich geen gewigtig verschijnsel in den ziektetoestand des Konings opgedaan; op raad zijner geneesheeren heeft de lijder zijne kamer echter niet verlaten, ten einde zich voor den invloed van het ruwe weder te hoeden.

— Gisteren avond ten 7 ure is de ministerraad tot het houden eener buitengewone zitting bijeengekomen, welke verscheidene uren heeft geduurd.

— De Prins von Reuss, secretaris bij ons gezantschap te Parijs, is gisteren avond derwaarts vertrokken.

— In antwoord op het Engelsche memorandum betreffende de Duitsche hertogdommen heeft onze regering op krachtige wijze op nieuw aangetoond, dat de bemiddelingsvoorstellen door het Deensche kabinet ten opzigte van Holstein gedaan, onaannemelijk zijn en wijders dat de Duitsche Bond met betrekking tot Sleeswijk pligten te vervullen en regten heeft uit te uitoefenen.

FRANKFORT, 3 Dec. In sommige diplomatieke kringen alhier brengt men de benoeming van lord Bloomfield tot ambassadeur bij het Oostenrijksche hof, in verband met de onderhandelingen tusschen het Engelsche kabinet en het Fransche over den afstand van Venetie.

— In Hongarije en in de aangrenzende landen is thans een manifest in omloop, onderteekend door Kossuth, Klapka en Pulsky, die zich noemen leden der voorloopige regering. Het schijnt echter, dat deze poging zonder eenig gevolg hoegenaamd in het werk wordt gesteld.

— Volgens mededeelingen uit Weimar is een officier der artillerie naar Berlijn vertrokken, ten einde bij de Pruisische regering te onderhandelen over den aankoop van 3000 zundnadelgeweren. Niettegenstaande de infanterie voor zeer korten tijd met miniégeweren was uitgerust, doet de groothertogelijke regering deze nieuwe uitgaaf, ten einde het bondscontingent op nog betere wijze te wapenen.

Fransche Post.

PARIJS, Maandag 3 December.

Het decreet van den *Moniteur* van heden, waarbij de Heer Baroche van voorzitter van den Raad van State tot minister zonder portefeuille wordt bevorderd, brengt geenerlei wijziging in de staatkundige organisatie vermits die Heer in eerstgenoemde betrekking reeds belast was met het verdedigen der regering tegenover de vertegenwoordigers.

— Het gerucht, volgens hetwelk de Sardinische regering inlichtingen aan ons gouvernement zou hebben gevraagd, omtrent den bekenden brief van prins Lucien Murat, blijkt van allen grond te zijn ontbloot.

— In sommige diplomatieke kringen wordt op nieuw van een congres gesproken, en zelfs de loop der onderhandelingen daartoe medegedeeld. Men zegt namelijk, dat sommige mogendheden begrijpen, dat de Oostersche kwestie niet kan worden behandeld, dan na het afdoen van die van Italie en dien ten gevolge een congres verlangen. Daarin zien zij tevens het middel om den oorlog in de aanstaande lente te voorkomen en Oostenrijk te bewegen belangrijke veranderingen in den toestand van Venetie te brengen. Zij beweren, dat de reeds verleende concessien bewijzen, dat het hof van Weenen misschien zou zijn over te halen, om een geheel autonomisch bestuur aan zijne bezittingen in Italie te schenken.

— Op de meest stellige wijze wordt verzekerd, dat de regering, niettegenstaande de Fransche troepen langer in Syrie verblijf zullen houden dan bij het protocol is bepaald, er volstrekt niet aan denkt om eenige wijziging in hunne getalsterkte te brengen.

— Men verzekert, dat de Heer Forcade zijn rapport omtrent de afschaffing der octrois binnen eenige dagen geheel zal hebben afgewerkt en het alsdan aan den Keizer zal aanbieden. Men zegt, dat de conclusie daarheen strekt, dat die afschaffing aan zoovele bezwaren is verbonden, dat de minister geene mogelijkheid ziet daartoe over te gaan, tenzij de regering besluite eene aanzienlijke leening uit te schrijven, en verscheiden wijzigingen in het belastingstelsel te brengen. Daarbij verneemt men, dat de Heer Haussmann besloten heeft op nieuw zijn ontslag aan te vragen, indien tot die afschaffing mogt worden besloten.

— Een bijzondere brief uit Turyn meldt, dat het schier onbegrijpelijk is, met welken ijver de Heer Cavour aan het ontwerpen van een aantal hervormingen in Italie arbeidt. Men heeft opgemerkt dat de minister in de laatstvorige week niet minder dan 36 uren achtervolgens in zijn cabinet heeft gewerkt. Daardoor lijdt hij sedert eenige dagen aan duizelingen en opstijgingen van het bloed en bezwijmingen, zoodat verscheidene aderlatingen noodzakelijk werden geacht. De geneesheeren hebben hem aangeraden eene reis te doen en veel beweging te nemen. Niettegenstaande hij tot nog toe weigert dien raad op te volgen, zou het niet onmogelijk kunnen zijn, dat de minister op een niet verwijderd tijdstip zijne portefeuille tijdelijk door een ander zal moeten doen opnemen.

— De Poolsche uitgewekene Miroslawsky, die zich volgens de jongste berigten, te Napels bevond en langen tijd alhier verblijf hield, heeft aan een zijner vrienden geschreven, dat zijn plan tot het oprigten van een Poolsch legioen volkomen gelukt en Europa weldra de bewijzen van dapperheid zijner manschappen zal vernemen. Alleen uit Frankrijk zijn een 50-tal uitgewekenen hem gevolgd.

— De geheele geestelijkheid van de Santa Casa te Loretto is door den Paus in den grooten ban gedaan. Hoewel de bisschop bij de mededeeling van dit besluit alleen schreef, dat de redenen zoowel hem als het publiek genoeg bekend zijn, is het vrij waarschijnlijk, dat dit is geschied ten gevolge van de plegtige ontvangst welke aan Koning Victor Emanuel te Loretto van de zijde der geestelijkheid is ten deel gevallen.

— Zaturdag wordt de Keizerin van hare reis terugverwacht.

— Prins Napoleon is van zijn uitstap in Zwitserland alhier teruggekeerd; zijne reis naar het zuiden van Europa is uitgesteld.

— Men wil weten, dat vele prefecten zich hebben verklaard voor algemeene verkiezingen en dat de graaf de Persigny ook daarvoor is gestemd, maar dat de graaf de Morny er bepaald tegen is. Omtrent de meening des Keizers is nog niets bekend.

— Op nieuw loopen verschillende geruchten wegens de jongste wijzigingen in het ministerie en ten opzigte van nieuwe veranderingen in het kabinet. De Hertog van Malakoff zal als gouv.-generaal van Algerie, de meest uitgestrekte volmagt en een inkomen van minstens 500,000 fr. hebben. Aan graaf Walewski zal de som van 600,000 fr. tot aankoop van meubilair voor zijn ministerie worden toegestaan, waarin niets overdrevens ligt, aangezien de Heer Fould nog niets voor dat meubilair in het Louvre had uitgegeven. Eindelijk zegt men dat de Heer Stourm als algemeen postdirecteur, door den Heer Pelletier, voormalig secretaris generaal bij het ministerie van staat zal worden vervangen.

— Men beweert, dat de Prins Poniatowski tot surintendant der schouwburgen zal worden benoemd.

— Men verzekert, dat de generaal de Martimprey, thans opperbevelhebber der troepen in Algerie, benoemd zal worden tot chef van den generalen staf.

— De Heer Drouin de Lhuys heeft den Keizer een brief geschreven en hem niet alleen geluk gewenscht met zijn nieuw politiek programma, maar hem ook zijne diensten aangeboden. Men twijfelt intusschen zeer, of de schrijver wel kans heeft om ooit weer aandeel in het bestuur der openbare aangelegenheden te krijgen.

— De Heer Guizot, die heden alhier wordt verwacht, zal in de volgende week, eer hij weder naar zijn landgoed vertrekt, eene conferentie houden met de voornaamste hoofden der Orleanistische partij, ten einde tot eene overeenstemming te komen over de gedragslijn, welke deze partij ten gevolge van het decreet van 24 November zal volgen.

— Het is thans zeker, dat het legitimistische dagblad *l'Union* zal worden vervolgd wegens het ter kwader trouw mededeelen van onware berigten. De aangeklaagden zijn gedagvaard om voor den correctionelen regter te verschijnen op 15 Dec. De drukker Dubuisson is weder als medepligtige in deze zaak betrokken.

— De dagbladen deelen eene aankondiging mede, inhoudende, dat de schadevergoeding van 4½ millioen fr. voor de onteigening van 86,660 meters grond, behoorende tot het Park Monceaux, welke terreinen moeten strekken tot uitbreiding van den Boulevard Malesherbes, is toegekend aan H. M. de Koningin Amélie, den Graaf van Parijs, den Hertog van Nemours, den Prins van Joinville, den Hertog van Montpensier en aan den Koning der Belgen en diens kinderen.

— Eergisteren had alhier het volgende zonderlinge voorval plaats op den boulevard Montmartre. Een spotvogel had met eenige zijner vrienden gewed, dat hij vier uren lang de plaats zou innemen van een der wassen poppen in den winkel van een der voornaamste kappers voor de glazen gesteld. Met klokslag van 3 ure des namiddags zette zich iemand geheel in het wit gekleed, voor het venster tusschen de fraaije poppen op een stoel; op het hoofd droeg hij een rooden fez, waaruit reusachtige lokken te voorschijn kwamen, welke rug en schouders gedeeltelijk bedekten. Voor den winkel verzamelde zich op hetzelfde oogenblik eene menigte personen, die getuigen waren van het hier boven medegedeelde. In een oogwenk was hun aantal vertiendubbeld, waaronder de straatjongens de meerderheid uitmaakten. Op aanstoken van sommige goed gekleede personen begonnen deze al het mogelijke in het werk te stellen om den zonderling gekleeden persoon, die hier als kappers-model zat, te doen lagchen, maar noch uitjouwing, noch allerlei zonderlinge aanmerkingen konden de onverstoorbare kalmte van het gelaat des spotvogels doen verdwijnen. Hij bleef bedaard zitten tot dat de klok 7 ure sloeg ontdeed zich toen van zijn opzigtig overkleed, fez, paruik, valsche baard, groette de toegestroomde menigte en vooral zijne vrienden herhaaldelijk, en verdween in het achtergedeelte van den winkel, onder het gejubel der toeschouwers. Of zijne tegenstanders gelagchen hebben wordt niet gemeld, want de verloren weddenschap zal hun duur te staan komen, naar men verzekert.

— Volgens de berigten uit Turyn is door den minister van binnenl. zaken eene nota opgesteld en door den ministerraad goedgekeurd, houdende aanwijzing der grondslagen waarop de wet tot nieuwe regeling van het binnenlandsch bestuur door eene commissie moet worden opgesteld. Daarin is bepaald, dat het land zal worden verdeeld in gemeenten, arrondissementen, provincien en gewesten. Het ontworpen plan voor de nieuwe regeling van het binnenlandsch bestuur in de oude en nieuwe deelen des rijks heeft tot beginsel: eenheid en centralisatie in het politieke, militaire en financiele opzigt, met zelfbeheer van de deelen des rijks in administrative zaken; het ademt eenen zeer liberalen geest, en geeft aan de vrijheid der gemeentebesturen, welke in Sardinie onder de bestaande wetgeving reeds zeer groot is, eene nieuwe uitbreiding door de benoeming van den syndicus of gonfaloniere (dat is het hoofd van het gemeentebestuur) aan den gemeenteraad op te dragen. (*Reeds kortelijk per telegram gemeld.*)

— Uit Turin wordt aan het *Journal des Débats* geschreven, dat het nieuwe Italiaansche parlement niet eer dan in de tweede helft der maand Februarij zal kunnen bijeenkomen. De Koning wordt nog vóór het einde van dit jaar te Turyn terug verwacht. Men gelooft dat Gaeta tegen dat tijdstip in de magt der Sardiniers zal zijn.

— De *Espero* meent te weten, dat de Sardinische regering thans in onderhandeling is met het hof van Rome, om eene schikking tot stand te brengen, waarvan de meerderheid van het collegie der kardinalen reeds de noodzakelijkheid zou hebben erkend. Deze schikking zou daarin bestaan, dat de Paus bekleed zou blijven met het opperste geestelijke gezag in den uitgestrektsten zin, terwijl aan Koning Victor Emanuel het wereldlijke stedehouderschap of het vicariaat zal worden opgedragen. De Koning, zoo wordt verder gezegd, heeft reeds in eene toespraak tot den bisschop van Salerno, op zoo iets gezinspeeld, althans verklaard, dat hij, trouw aan de overlevering van zijn huis, nimmer de gedachte heeft gekoesterd om de Christelijke godsdienst te beleedigen, en dat dit evenzeer het geval is met al zijne ministers, terwijl hij hoopte, dat de Romeinsche kwestie weldra vereffend zou worden, zonder dat de ware belangen van het Katholicisme eenigermate gekwetst worden. Men zal zich herinneren, dat er reeds meermalen sprake was van onderhandelingen of openingen in dien zin, maar toen vernam men steeds dat zij volstrekt geen kans hadden van slagen. Op welken grond nu de *Espero* min of meer het tegendeel beweert, kan niet gezegd worden. Wij hebben echter gemeend het berigt niet achterwege te mogen laten.

Belgische Post.

BRUSSEL, Dingsdag 4 December.

Men zal zich herinneren, dat de abt Deguerry in der tijd aan de *Indépendance* een brief heeft geschreven, waarin deze onder anderen beweerde, dat geen enkele Katholieke priester te vinden zou zijn, die niet verontwaardigd is over de aanvallen op het wereldlijk gezag des Pausen. Een Toskaansch priester zendt, ter wederlegging daarvan, aan de *Indépendance* afschrift van een brief door den kanunnik Paolo Spinucci, den 3den November aan den bisschop van Pesaro geschreven, om hem te verzoeken zijn ontslag aan te nemen als vicaris-generaal en hoogleeraar bij het seminarium, ten einde den volgenden dag volkomen vrij te zijn. Den 4den begaf de kanunnik zich naar de stembus, om zijne stem uit te brengen bij het plebiscit in de Marken; daarbij deed hij met luider stem de volgende verklaring: „Met dit briefje, hetwelk ik in de bus van het onvergankelijke regt der volken neder leg, terwijl ik het wereldlijk gezag des Pausen verwerp, als strijdig met den geest en de letter van het Evangelie, als verderfelijk voor de belangen der godsdienst, als onvermogend om het land zoodanig te regeren, dat het welvaart geniete, en als een altoosdurende hinderpaal voor de bevrijding van Italie, verklaar ik mij voor Victor Emanuel II, de groote, de edelmoedige Koning, de eenige Koning Italie waardig!" De inzender voegt er bij, dat hij eene menigte namen van meer of minder aanzienlijke geestelijken kan noemen, die door hunne handelingen of verklaringen eene gelijke meening hebben aan den dag gelegd als die van den kanunnik Spinucci, maar hij bepaalt zich tot het noemen van een priester, die zich onderscheidde en zoo goed Katholiek is, dat zijn bisschop hem tot vicaris-generaal, kanunnik en hoogleeraar bevorderde. Daaruit kan dus de abt Deguerry zien, dat de meening in zijn brief geuit, te uitsluitend is en dat er Priesters zijn, die in den Paus het doorluchtige hoofd hunner godsdienst eeren, ofschoon zij hem als wereldlijk vorst verwerpen. De brief van den kannunik Spinucci is in onderscheiden Italiaansche bladen opgenomen en heeft een diepen indruk gemaakt, even zoo ook de door hem bij de stembus afgelegde verklaring, welke insgelijks door de Italiaansche bladen is medegedeeld, maar door geen vreemd blad is opgenomen.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Woensdag 5 December.

De beraadslagingen over hoofdstuk V (*Dep. van binnenl. zaken*) zijn gisteren bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal voortgezet en hebben geheel geloopen over art. 92, betreffende de kosten van spoorwegen uitgetrokken op een bedrag van 13 millioen. Die discussien waren langdurig en ten slotte nog al levendig. De bestrijders van de staatsspoorwegen kwamen op de zaak zelve niet terug, maar drongen aan op de indiening eener begrooting, daar zij bezwaar vonden een aanzienlijk globaal cijfer goed te keuren, te meer omdat men voorzien kon, dat het eene onmogelijkheid zou zijn in het jaar 1861 13 millioen aan de spoorwegen te besteden. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de aanvrage breedvoerig verdedigd en vele gewigtige verklaringen gedaan en belangrijke verzekeringen gegeven, die doen zien, dat het den Minister ernst is met de uitvoering der spoorwegwet. Hierop werd door den Heer Thorbecke een amendement voorgedragen, om den post met 10 millioen te verminderen (in afwachting der nader aan te bieden begrooting) Dit amendement lokte nieuwe discussien uit en werd door den Minister van Binnenlandsche Zaken bestreden. Het gaf bovendien den Minister van Financien, den Heer van Hall, aanleiding om te verklaren dat, zoo dit amendement wierd aangenomen, men dan stilzwijgend zou afbreken wat de wetgever in den afgeloopen zomer had opgebouwd, en dat men dan ook zou handelen tegen het voorschrift der wet, volgens hetwelk jaarlijks ten minste 10 millioen voor de spoorwegen op de begrooting zou worden geplaatst. Tegen die opmerking kwamen de Heeren Poortman, Storm van 's Gravesande, van Nispen, Dullert, Blussé van Oud-Alblas, Hugenholtz, Thorbecke, van der Linden en van Heukelom in meerder of minder ernstige en krachtige taal op, terwijl zij protesteerden tegen de gevolgtrekking, die de minister van financien goedvond uit het gevoelen van onderscheidene leden te maken; ja sommige hunner deden uitkomen, dat terwijl men sedert eenige dagen met kalmte beraadslaagde, de tusschenkomst van den minister van financien wederom tot allerlei insinuatien leidde. Die minister verdedigde de bedoelingen, die hij gehad had met het maken der gemelde opmerking, maar dit stemde de leden niet veel gunstiger. Intusschen had de minister van binnenlandsche zaken het cijfer van 13 millioen verminderd en gebragt op het minimum bij de spoorwegwet bepaald, dat is op *tien* millioen. Die wijziging heeft den bijval van de vergadering weggedragen. Het amendement van den Heer Thorbecke werd met 41 tegen 28 stemmen *afgestemd* en de post (art. 92) tot een bedrag van tien millioen, met 48 tegen 21 stemmen *aangenomen*. Hiermede is de spoorwegstrijd voor dit jaar in deze Kamer afgeloopen. Heden voortzetting der discussie over het hoofdstuk, en nu wel over de afdeeling betreffende het *onderwijs*.

Z. M. heeft verleend de volgende pensioenen, als aan: C. Heindrikx, zich noemenden schrijvende C. Hendrikx, eervol ontslagen hoofdonderwijzer te Dongen, *f* 301; P. Nieuwenhuizen, gewezen hoofdonderwijzer te Loenen, gemeente Apeldoorn, *f* 238; M. L. A. Viselius, eervol ontslagen hoofdonderwijzer te Wageningen, *f* 519; C. de Jong, id. te Voorschoten, *f* 533; M. van Gelder, id. te Oostkapelle, *f* 359; G. van Bemmel, gewezen hoofdonderwijzer te Linschoten, *f* 348; W. de Vries, eervol ontslagen hoofdonderwijzer te Deventer, *f* 800; A. Busch, gewezen hoofdonderwijzer te Susteren, *f* 212 's jaars.

Z. M. heeft benoemd tot raadsheer in het prov. geregtshof in Zeeland, Mr. M. F. Lantsheer, thans regter in de arrondissements-regtbank te Middelburg; tot regter-plaatsverv. in de arrondissements-regtbank te Utrecht Mr. C. G. Berger van Hengst, advocaat aldaar; en tot plaatsverv. kantonr. te Zutphen Mr. W. J. C. Putman Cramer, advocaat en notaris aldaar; en aan Mr. B. D. H. Tellegen, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als proc. bij het prov. geregtshof en de arrond.-regtbank te Groningen.

Verslag omtrent den oogst in de provincie Zuid-Holland: De tarwe leverde, wat de hoeveelheid betreft, een voldoend beschot op, doch was met veel schot bezet. Opbrengst 18 tot 35 mud per bunder. De rogge heeft veel door wind en regen gelegen, zoodat de kwaliteit wel wat te wenschen overliet. Opbrengst 20 tot 40 mud per bunder. De winter- en zomergarst hebben een redelijk goed beschot van wigtig graan opgeleverd. Opbrengst 30 tot 50 mud per bunder; slechts enkele perceelen in het land van Voorne en Putten bragten 64 mudden per bunder op. De haver slaagde over het algemeen zeer naar wensch. Opbrengst 20 tot 60 mud per bunder. De erwten hebben het meest door den natten zomer geleden; er kan dan ook gezegd worden, dat de opbrengst van dit gewas beneden het middelmatige is gebleven. De boonen slaagden over het algemeen beter naar wensch. Opbrengst 20 tot 36 mud per bunder. De aardappelen werden dit jaar, alhoewel later, door de gewone ziekte aangetast, doch in vele streken zijn nog vrij gunstige resultaten van dit gewas verkregen. Opbrengst in de goed geslaagde streken 150 tot 240 mud per bunder. Het kool- of raapzaad is zeer verschillend geslaagd. In enkele streken kan

de opbrengst op niet meer dan van 12 tot 22 mud per bunder worden berekend. In anderen, en bepaaldelijk in het land van Voorne en Putten en in de eilanden Flakkée en Goedereede, leverde dit gewas zeer goede uitkomsten op en werd van enkele stukken van 40 tot 50 mud per bunder geoogst. De beetwortel is slecht uitgevallen; de knol bleef over het algemeen klein. De Meekrap is vrij goed geslaagd; de opbrengst van de gerooide Mee 1800 Ned. ponden per bunder. In de eilanden Flakkée en Goedereede viel de Meekrap bij het delven en reeden minder gunstig uit dan men verwacht had; opbrengst der 2jarige 1800 Ned. ponden, die der 3jarige 2600 Ned. ponden p. bunder. De in de afdeeling Delft der Holl. Maatsch. van Landb. verbouwde Tabak is door het ongunstige weder bijna geheel vernietigd geworden. Het vlas is in de eilanden Overflakkée en Goedereede zeer gunstig geslaagd; het te velde staande is tot hooge prijzen verkocht geworden: van ƒ200 tot ƒ500 per bunder. In het land van Voorne en Putten rekent men op een goed beschot van vlas en raamt men de opbrengst op 230 steen per bunder. De hennep, in den Alblasserwaard geteeld, leverde een zeer goed gewas; volgens verwachting zal echter de opbrengst van zaad niet groot zijn. De boomvruchten zijn algemeen zeer overvloedig; zonder de gewoed hebbende stormen, zouden de uitkomsten buitengewoon zijn geweest. Door de weinige warmte waren zoowel appelen en peren als de andere fijne vruchten niet smakelijk. De prijzen zijn over het algemeen aanzienlijk lager dan het vorige jaar. Hooi- en weilanden: De hooioogst is, wat de eerste snede betreft, zeer goed geweest. Het koude natte weder heeft op den verderen groei van het gras echter zeer nadeelig gewerkt; zoodat het vee in het algemeen vroeg is moeten worden gestald, en het overschot van het hooi, in het vorige jaar zoo ruimschoots gewonnen, dus goed te stade zal komen. Over het algemeen kan opzigtens het nieuwe gewas voor den oogst van 1861 met dankbaarheid worden vermeld, dat, ofschoon het zaaijen van wintergraan door den velen regen zeer is bemoeijelijkt en door de vermenigvuldiging der muizen het vooruitzigt aanvankelijk niet zeer bemoedigend was, de wintervruchten schoon te velde staan, en vooruitzigten geven op eenen gezegenden oogst.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 3 Dec. zijn de volgende verzoekschriften ingekomen, als: Twee adressen houdende verzoek, op grond dat de ontworpen kanalisatie-plannen in de provincie Groningen niet zijn in het algemeen belang, de daartoe voorgedragene rijkssubsidie niet te verleenen. als van J. Garrelts en andere ingezetenen van Delfzijl; G. H. Glas en andere ingezetenen van Loppersum; een adres van de kamer van koophandel en fabrieken te Groningen, betrekkelijk het wetsontwerp tot wijziging der wet op de brievenposterij; negen adressen, houdende aandrang op wijziging der armenwet wat het domicilie van onderstand betreft, als van de gemeentebesturen van Wanssum, Meerlo, Beek, Philippine, de Lier, Oud-Beijerland, Nistelrode, Krimpen aan den IJssel en Dinther. Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is de beraadslaging over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voortgezet en gevorderd tot de afdeeling armwezen. Morgen voortzetting. In deze zitting is aangenomen een amendement van den Heer van Heukelom tot het doen vervallen van de bijdrage voor de vervaardiging van het Nederduitsch woordenboek.

In het *Leidsch Dagblad* leest men het volgende: De werkzaamheden tot den aanleg van den spoorweg tusschen Leyden en Woerden zijn nog niet aangevangen, geen spade is nog gestoken, geen bosch nog geveld, geen paal nog geheid. Wat daarvan wordt berigt is bezijden de waarheid. Dit geeft evenwel geen het minste regt om te beweren, dat van den aanleg niets komen zal, want men moet het eerst eens zijn over de rigting en daaromtrent bestond verschil, of men den regter oever van den Rijn ook tot aanvangspunt zou houden dan wel van het station over de Haarlemmervaart en de Zijl, den Rijn bij Koudekerk zou overgaan. Die laatste rigting is nu aangenomen en de plannen tot aankoop van grond en de overeenkomsten met polderbesturen in Rijnland worden nu ontworpen, gemaakt en gesloten, zoodat men begint met het begin en weldra in het voorjaar den voortgang zal kunnen opmerken.

Uit Augsburg wordt in vollen ernst medegedeeld, en de *Augsb. Zeit.* bevestigt de zaak, dat de ondernemers van de waschinrigting bij het ziekenhuis openbaar hebben bekend gemaakt: „Dat de vuile wasschen van de beide geloofsbelijdenissen in *afzonderlijke* stoomcylinders worden gewarmd en gereinigd, en in *onderscheidene* R. Katholieke en Protestantsche droogkamers worden behandeld!"

Volgens een schrijven uit Mahon van 11 Nov. werd Zr. Ms. fregat Evertsen aldaar geheel ledig gehaald en nagezien, ten gevolge der epidemische oogziekte. Er waren te Toulon 60 man in het hospitaal achter gebleven, en te Mahon waren er mede reeds een vijftigtal in het hospitaal. Den vorigen dag zijn er bij de geneeskundige inspectie nog 40 ontdekt, bij wie zich de kiem dier ziekte vertoonde. Al de officieren hadden kamers aan den wal betrokken. De luitenant ter zee 1e. kl. W. F. L. de Vriese zou over land naar Nederland vertrekken.

243ste STAATS-LOTERIJ. Prijzen van ƒ1000 en daarboven. 4de Klasse 3de Lijst: N°. 11297 ƒ25,000; N°. 622 ƒ5000, gevallen in de collecte van den Heer C. Commelin; N°. 869 ƒ1500; N°. 14633 ƒ1000.

---

* 's GRAVENHAGE, 4 Dec. In de heden gehouden zitting van den gemeenteraad zijn *aangenomen* de voorstellen van Burgemeester en Wethouders: 1°. Tot opheffing van het feitelijk bestaand beurtveer op Haarlem; 2°. tot opheffing der beurtveeren van 's Gravenhage op Amsterdam en op Rotterdam; en 3°. tot afwijzing van het verzoek van eenige vleeschhouwers om hun het zoogenaamd boterhuis op de groote markt tot uitoefening van hun beroep af te staan, of anders hun het tegenwoordig gebouw der vleeschhal nog tot de maand Mei of Junij 1861 te verhuren. — Hierna is, na beraadslaging, met 18 tegen 12 stemmen *afgewezen*, het verzoek van de Heeren Mr. A. J. C. Maas Geesteranus c. s., tot afstand van een stuk gronds gelegen aan den Scheveningschen weg en strekkende van het Israelitisch kerkhof tot de kerkhoflaan, ten gebruike voor eenen Zoölogischen-Botanischen tuin.

* 's GRAVENHAGE, 5 Dec. Heden namiddag heeft bij HH. KK. HH Prins en Prinses Frederik op het Huis de Paauw, een groot diner plaats, dat door de leden der koninklijke familie, benevens Hd. gevolg werd bijgewoond.

— H. M. de Koningin-weduwe wordt aanstaanden Dingsdag van Soestdijk in deze residentie terug verwacht.

ROTTERDAM, 4 Dec. Z. M. de Koning is heden avond ten omstreeks 6 ure met HD. gevolg deze stad gepasseerd, van het Loo reizende naar de residentie. Z. M. werd aan het station van den Rijnspoorweg gecomplimenteerd door den heer burgemeester en naar het station van den Hollandschen spoorweg vergezeld, waar Z. M. werd opgewacht door heeren commissarissen van deze maatschappij. Z. M. zette onmiddellijk daarna met een extra trein de reis naar 's Hage voort.

* UTRECHT, 4 Dec. Eerstdaags zullen van het regement veld-artillerie, alhier en te Amersfoort gevestigd, in het openbaar verkocht worden eenige op reform gestelde paarden.

* LEEUWARDEN, 4 Dec. Wij vernemen, dat door de justitie een jongeling uit het dorp Smalle-Ee gearresteerd is, als vermoedelijk schuldig aan den moord onder Dragten, waarvan wij hebben melding gemaakt. Men wil weten, dat vroegere geschillen en misbruik van sterken drank de aanleiding tot deze misdaad zijn geweest.

GRONINGEN, 3 Dec. Men verneemt dat van wege de regering dezer stad en door de balie alhier adressen zullen worden ingezonden bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal, strekkende tot afkeuring der wet op de regterlijke organisatie.

* GEERTRUIDENBERG, 4 Dec. De Heer van Aalst is aannemer geworden der leverantie van het munitie-brood voor het garnizoen alhier, gedurende het volgende jaar voor $10\frac{92}{100}$ cents het ration van 75 looden.

* BREDA, 4 Dec. Naar men verneemt is de 1ste luit. Strijbosch van het 1ste bat. 2de reg. inf., in rang overgeplaatst bij het 5de reg. inf.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd. 4 Dec.

NAMEN DER PLAATSEN.	Barometer.	WIND.		Temperatuur.	TOESTAND DER	
		Rigting.	Kracht		LUCHT.	ZEE.
	Millimèt.					
Brest......	—24.0	O.	0	10°.2c	betrokken.	kalme zee.
Havre......	—	Z. O.	1	8.7	idem.	stil, effen.
Parijs......	—15.1	Z. O.	1	7.4	idem.	— —
Hartlepool.	— 7.6	Z. O.	—	10.0	regen.	onstuim. zee.
Plymouth..	—15.7	O.	1	11.1	betrokk.regen.	slecht water.
Portsmouth	— 6.1	O.	—	8.9	mistig.	gewone zee.
Utrecht....	— 9.7	Z. O.	1	2.0	zwaar bewolkt	—

3 Dec. Grootste verschil der afwijking tuss. Utrecht en Brest........ 16.0.
4 〃 〃 〃 〃 〃 〃 Portsm. 〃 Idem........ 17.9.

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN van 5 December 9 u.

NAMEN DER PLAATSEN.	BAROMETER.	WIND.		TEMPERAT.
		RIGTING.	KRACHT.	
Maastricht.......	36.84	Z. Z. W.	2	4.8
Groningen.......	38.50	O.	0.5	n. 0.2
Nieuwed. (Helder)	37.41	Z. O. t. Z.	1.3	1.8
Vlissingen.......	35.86	Z. O. t. O.	4	4.0
Grootste verschil..	2.64	Z. O. t. O.	4	4.0

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Dingsdag 4 December.

Reuters Office: De Keizerin der Franschen heeft heden aan de Koningin op Windsor een bezoek gebragt, dat twee uren duurde. Zij heeft het kasteel ten 3¼ ure verlaten om zich naar Londen te begeven.

LIVERPOOL, Dingsdag 4 December.

Van *Katoen* zijn heden 10,000 b. omgezet. De stemming is vast.

WEENEN, Dingsdag den 4den Dec. Metall. 5 pCt. 64.80; Dito Nat. 76.90; Loten 1854 —; Dito 1858 —; Bank-Act. 753; Noordb. Dito —; Cred. Anst. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Nieuwe Lombard. —. — Wissel: Londen 14; Goud. —.

Slotkoersen: Metall. 5 pCt. 64.80; Dito Nation. 76.90; Bank-Act. 735; Noordb. Dito 191; Loten —; Nieuwe Dito 1858 —; Cred. Anstalt 172; Fransch-Oost. Spoorw. 281; N. Lomb. —. — Wissel: Londen 14.

FRANKFORT, Dingsdag den 4den Dec. Slotkoersen: Metalliek 5 pCt. 43¾; Dito Nat. 52¼; Bank-Actien —; 5 pCt. N. W. Loten —; 3 pCt. Spanje 47⅝; 1¼ pCt. Dito 40. — Wissel: Londen 116¼; Weenen 82⅜.

HAMBURG, Dingsdag den 4den Dec. 3 pCt. Russen 59¼; 3 pCt Spanje 45; 1¼ pCt. Dito 38¼; Vereins Bank 98; Noord-Duits. Dito 80½. — Wissel: Londen 13.02; Amst. 35.90.

ZURICH, Dingsdag 4 December.

Gisteren zijn te Bern de zittingen geopend van den nationalen en den Stenden-Raad. Beide vergaderingen hebben zich geconstitueerd. De Landamman Siddler, uit Zug, heeft als oudste in jaren de zitting van den Nationalen Raad geopend met het houden eener vaderlandslievende redevoering, waarbij hij allen tot eendragt aanmaande. Heden zijn al de geloofsbrieven der leden goedgekeurd. Tot president is gekozen de Heer Dapples uit Waadland, die door beide partijen is geacht. De vergadering van den Stendenraad is zonder aanspraak geopend door den aftredenden president. Tot president is gekozen de Heer Brumer, uit Glarus, hij behoort tot de gematigde partij. Beide verkiezingen zijn gunstig uitgevallen. Morgen zullen de werkzaamheden tusschen beide raden worden verdeeld en zullen de benoemingen der commissien plaats hebben. Daarna zullen de benoemingen geschieden voor den bondsraad en den bondspresident. Hierbij moeten de partijen zich uiten.

PARIJS, Dingsdag 4 December.

Keizerin Eugenie zal nog eenige dagen te Londen vertoeven en eerst in het begin der volgende week te Parijs terug keeren. Te Windsor, waar de Keizerin naar men wil twee dagen verblijven zal, zullen in den loop der week de aanzienlijkste personen vereenigd zijn, onder anderen hebben lord en lady Palmerston eene uitnoodiging ontvangen om zich daar heen te begeven.

SCHIEDAM, 5 Dec. Garst 128/2 ℔ Koersche ƒ216 6/w.; Moutwijn ƒ13½; Genever ƒ19; Amst. Proef ƒ20¼.

ROTTERDAM, Woensdag 5 Dec. W. S. 4 pCt. 98; Port. 3 pCt 45$\frac{1}{16}$; Rusland 1855 6de serie 96; Dito 1860 4½ pCt. 86; Dito Spoorw.-Aand. volgef. 207½; Oostenr. Metal. 43⅜; Dito 2½ pCt. 23⅜; Dito Nat. 50¼.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Woensdag 5 November.

Reuter's Office heeft berigten uit Bombay ontvangen van 12 Nov., meldende, dat men wegens de inning der belasting op het inkomen voor onlusten beducht was. De handel lag stil.

TWEEDE DEPECHE.

Reuter's Office deelt het volgende berigt mede:

BOMBAY, 12 Nov. Invoer-artikelen flaauw, katoen met levendigen handel en stijgende prijzen; broach 120 a 123; koper stil; geld ruim; disconto 5 pCt. Wissel op Londen 2.0⅝; vrachten stijgende, 47 s. 6 d. a 50 s.

CALCUTTA, 9 Nov. Wissel op Londen 2.01. Vrachten 65.

DERDE DEPÈCHE.

Reuters Office. Naar luid van berigten uit Napels van gisteren hebben de verklaringen van de zijde der regering gegeven, bij gelegenheid der installatie van de leden der consulta, een zeer gunstigen indruk op de bevolking gemaakt. De Heer Poerio is tot vice-president van dat Ligchaam benoemd. De adellijken te Napels gevestigd hebben een bal gegeven ter eere van de deputatie uit de Sardinische Kamers in de stad aanwezig. Vier Sardinische batterijen hebben haar vuur tegen Gaëta geopend. In Napels heerscht allerwege rust.

VIERDE DEPÈCHE.

Het mailstoomschip Albert is uit New-York aangekomen met berigten, loopende tot den 23sten der vorige maand. De stand der geldmarkt was verbeterd, fondsen vast, Illinois 59 genoteerd. Katoen middling 10½ a 10¾, granen in vaste stemming. Te New-Orleans werd Katoen middling den 22sten genoteerd 10¼ a 10½. Tevens heeft men berigt ontvangen, dat 500 man uit Kansas aan de grenzen van Missouri zijn aangekomen met het doel om de slaven te bevrijden. De kolonel Harrey heeft hen met de onder zijn bevel staande troepen aangetast. De banken van Philadelphia, Baltimore, Washington en Norfolk hebben hare betalingen in specie gestaakt; die van Charleston heeft hare betalingen gedeeltelijk gestaakt.

VIJFDE DEPECHE.

De Atlantic welke van Southampton en de Etna, welke van Liverpool is vertrokken, hebben resp. 149,450 en 70,000 £ in goud aan boord, bestemd naar Amerika.

LONDEN, HEDEN, Woensdag 5 December.

Koffij vast. — *Rijst* lusteloos. — *Suiker* met tragen omzet. — *Lijnolie* 29.3. — *Raapolie* 41.9. — *Granen* meestal onveranderd.

LONDEN, HEDEN, Woensdag 5 Dec. Consols 93⅞ a 94.

BERLIJN, HEDEN, Woensdag 5 December.

Rogge: Loco 50¼; Nov.—Dec. 50⅛, voorjaar 49½. — *Raapolie*: Loco 11$\frac{17}{24}$, Nov.—Dec. 11⅔, voorjaar 12$\frac{1}{16}$.

BERLIJN, HEDEN, Woensdag 5 Dec. 5 pCt. Metalliek 46¼; Dito Nat. 53¾; Dito N. Loten 1860 60¾; Stieglitz 5de Serie 91½ p.; Dito 6de Serie 101; 3 pCt. Eng. Russen —; 3 pCt. N. Dito 61½ p.; 5 pCt. Pruisen 105¾; 5 pCt. Dito —; Cred. Actien —; Fr. Oostenr. —; N. Oost. Leening — Wissel: Londen 2/m. —; Parijs 2/m. —; Hamburg 2/m. —; Amst. k. z. —; Weenen k. z. 70⅜; Petersb. 3/w. —.

HAMBURG, HEDEN, Woensdag 5 December.

Onveranderd stil.

PARIJS, HEDEN, Woensdag 5 December.

De *Moniteur* bevat een keizerlijk besluit, houdende benoeming van den maarschalk Vaillant tot minister van het huis des Keizers.

PARIJS, HEDEN, Woensdag 5 December.

Raapolie: Loco 111, Dec. 110.50, Voorjaar 112, Najaar 111.50.

PARIJS, HEDEN, Woensdag 5 Dec. Fransche 3 pCt. 70.62½; Dito 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorweg 511.25; Credit-Mob. 785; 3 pCt. Spanje 49; 1¼ pCt. Dito 40⅞; Dito Passive —; Spaansche Credit —.—; Russen 4½ pCt. —; Lomb. 488.75. — Wissel: Petersburg 3/m. —; Londen 3/m. —; Amst. 3/m. —; Hamb. —.

TURIJN, HEDEN, Woensdag 5 December.

De graaf van Syracuse is gisteren door eene zoo hevige beroerte aangetast, dat hij aan de gevolgen daarvan onmiddellijk is overleden. De markies Pepoli bevindt zich in deze hoofdstad.

TEXEL, HEDEN, Woensdag 5 December.

Binnen: Magnet, S., Londen. - Wassenaar, Hofstee, Bat.

Uitgezeild: Familien, Andreassen, Drammen. - Lady Seaham, Woods, Seaham. - Julie, Lange, Gothenburg. - Waalstroom, Mellink, Baryport. - Greve Wedel Jarlsberg, Auli, Tonsburg.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Woensdag 5 December.

De gisteren gehouden WIJN-veiling is als volgt afgeloopen: Ca. 47 oksh Roudier St. Emilios, 1857, opgeh. tot £ 70; ca. 59 oksh. Chau Montagne St. Emilios, 1857, 4 koopen opgeh. tot £ 71, de overige niet geveild; ca. 51 oksh. Paulus Libourne, 1858, 1 koop verk. tot £ 52, de overige opgeh. tot £ 53 a 53½; ca. 37 oksh. Côtes, 1858, opgeh. tot £ 57 a 57½; ca. 8 oksh. Comblancs, 1858, verk. tot £ 61½; ca. 4 oksh. Bourgogne Wijnen, opgeh. tot ƒ85; ca. 24 booten Alocco Wijn, 1859, 5 koopen opgeh. tot £ 51½ a 52, de overige niet geveild; ca. 3 oksh. Côtes Libourne, 1858 en ca. 4 oksh. Montferrand 1859, opgeh. tot £ 55.

In de heden door de Ned. Hand.-Maatsch. gehouden veiling van 2239 p. Java-Tabak, Hoofdmerk Ngrowo is alles verkocht van 38½ a 73½, dooreen 45¼ cent.

De Tabaksveilingen, voor particuliere rekening gehouden, zijn als volgt afgeloopen:

61 ceroenen St. Domingo verkocht van 45 a 75, dooreen a 56¼ c.

918 p. Java, 17 kav. verkocht van 34 a 108½, 19 dito opgeh. van 39 a 100 c.; Blitar dooreen 81 c., Ngrowo dooreen 47½ c.; 20 b. Bindstroo verkocht van 30½ a 32½ c.

81 k. Seedleaf, 9 kav. verk. van 19 a 35½ c., 19 dito opgeh. van 28½ a 80 c., 30 p. Java opgeh. tot 65 en 45 c.

190 p. Coringa, 12 kav. verkocht van 12½ a 75 c., en 5 kav. opgehouden a 15 c.

971 p. Java, alles verkocht van 30 a 111½ c., dooreen ca. 50 c.

Van de Manilla Sigaren zijn 9 kav. verkocht van ƒ30½ a 33 en 1 tot ƒ51. Het restant opgehouden van ƒ30½ a 47½. Alsmede 16 b. Bindstroo a 27½ c.

Na de veiling zijn de 5 opgehouden kav. Coringa Tabak uit de hand verkocht.

Heden zijn tot geheimen prijs afgedaan ca. 11,800 st. (ca. 140,000 kilo) Palmhout.

Ter Kaasmarkt was heden geen aanvoer.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van heden, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. ƒ50 a 70, 2de kwal. ƒ40 a 60, 3de kwal. ƒ30 a 50; Schapen ƒ20 a 24; Varkens 48 a 52 c. per Ned. ℔.

ROTTERDAM, 4 Dec. De tegen 14 dezer in veiling aangeslagen ca. 177,000 kilo *Palmolie*, directe aanvoer van de kust van Guinea zijn getaxeerd als volgt:

EX GOUDKUST.

33	Vaten	ca.	18,500 Kilo	Prima Whydah	ƒ 27¼
17	〃	〃	7,400 〃	do. Kustolie	〃 27¼
4	〃	〃	1,600 〃	Tertia beschadigd	〃 20¼

EX ST. GEORGE DE LA MINA.

69	Vaten	ca.	25,000 Kilo	Prima Whydah	ƒ 27¼
118	〃	〃	39,000 〃	do. Kustolie	〃 27¼
28	〃	〃	14,000 〃	do. beschadigd	〃 25¼
126	〃	〃	48,000 〃	do. +	〃 26¼
24	〃	〃	11,500 〃	do. beschadigd	〃 24¼
27	〃	〃	9,000 〃	Secunda	〃 24¾
7	〃	〃	2,300 〃	do. beschadigd	〃 22¼

Van Rogge 148/2 ℔ Dantziger ƒ225.

SCHIEDAM, 4 Dec. Verkocht in veiling ca. 82 last geringe Koersche op 144/2 ℔ van ƒ204 a 201 per last. Garst: 129/2 ℔ Libau ƒ221 6/w. Moutwijn ƒ13.75; Genever ƒ19.25; Amst. Proef ƒ20.50.

PURMERENDE, 4 Dec. De prijs der Kaas was heden: Kleine ƒ31.50; Middelbare ƒ32 de 50 N. ℔. Aangevoerd 86 stapels. — Boter van ƒ0.80 tot ƒ0.95 per Ned. ℔. — Eijeren: Kippen- ƒ4.25, Eenden ƒ3.25 per 100 stuks. — Ganzen 738 stuks ter markt ƒ2.45 en 140 Zwanen a ƒ5 per stuk.

Ter Veemarkt aangebragt: 75 Koeijen, 1292 Schapen, 52 vette en 59 nuchtere Kalveren, 62 vette en 27 magere Varkens en 215 Biggen. Koeijen en Schapen over het algemeen minder vlug dan de vorige week, ook waren de prijzen iets minder. Vette Kalveren redelijk handel tegen 55 a 75 c. per N. ℔; Nuchtere Kalveren ƒ4 a 12; vette Varkens van 42 tot 52 c. per N. ℔; met levendigen handel. Magere dito ƒ12 a 18 en Biggen van ƒ3 a 7.

GRONINGEN, 4 Dec. De vorst sedert Zondag nacht ingevallen heeft reeds radelijk onze scheepvaart voor een groot deel gestremd waardoor de aanvoer beperkt was en alleen door benoodigden gekocht is. — *Tarwe* weinig goeds ter markt en de afwijkende partijtjes tot 25 ct. verlaging moeijelijk te plaatsen, 120 ℔ ommel. roode ƒ8.50. — *Rogge* en *Boekweit* als voren met geringe omzet. — *Garst* flaauw en tot 5 ct. verlaging moeijelijk te plaatsen. — Dikke *Haver* 10 ct. verhoogd en ook nog boven de verhoogde notering bedongen, witte en zwarte Voer ook wel zoo aangenaam. — *Boonen* als voren. — *Gort* lusteloos. — *Koolzaad* vond weinig vraag maar toch ook niet lager te koop. — *Raapolie* ƒ40.

BREMEN, 3 Dec. *Tabak*. Gedurende de laatste dagen zijn slechts 21 v. Ohio verkocht. De voorraad bedraagt heden 2788 v. Marijland, 222 v. Virginij, 3855 v. Kentuckij en 1734 v. Stelen.

TRIEST, 30 Nov. *Koffij* zeer vast. — *Suiker* voor behoefte hooger betaald. — *Katoen* stil. — *Vruchten*. Van zwart Rozijn heeft men eene lading op speculatie afgedaan tot fl. 8.50. Krenten met levendige omzettingen grootendeels op speculatie; het artikel is gunstig gestemd. Vijgen van Calamata met veel affaire en iets hooger; Smirnasche dito stil. In Amandelen hadden belangrijke transactien plaats tot hoogere prijzen.

ODESSA, 23 Nov. In *Granen* heeft zich de omzet gedurende de afgeloopen week hoofdzakelijk bepaald tot plaatselijke behoefte; in de prijzen is evenwel geene verandering. — *Lijnzaad* met aanhoudende vraag, disponibele waar werd tot vorige prijzen verkocht; op levering in Junij 1861 ondervond de prijs eene ligte daling van 10 cop., ten gevolge der geldschaarschte. — *Wisselkoers* op Londen 662½ a 660.

RIGA, 29 Nov. *Hennep* werd het laatst betaald met 96, 93 en 90 kontant voor rein, uitschot en pas. — *Zaailijnzaad* souteneert zich vast op 11½ en 11¼ r. naar kwal., doch tot deze prijzen is weinig kooplust. — *Granen*: Tarwe werd verkocht a 175 r. op Mei. Rogge stiller en met verkoopers a 96 r. met 25 pCt. en 92 a 91 r. kontant. — *Wisselkoers* op Amst. 17.5¼ p.

LONDEN, 3 Dec. *Suiker* met weinig vraag. Uit de hand heeft men 800 k. Havana N°. 9½ a 41.9 afgedaan. Van Crushed B. & H. werden ca. 60 tons verkocht a 33.9. — *Koffij* prijshoudend met eenige kleine verkoopen van Plantation tot vaste prijzen. Eene lading van 2644 b. first Rio werd in de vorige week voor eene naburige haven afgedaan tot 56 sh. Te Liverpool heeft men eene lading van 2600 b. Rio verkocht van 57.6 en eene dito van 3500 b. tot omstreeks 55.9 voor naburige havens. — *Rijst* met weinig kooplust. — *Salpeter* vaster en met belangrijke afdoeningen, van Bengaal zijn ca. 3500 b. verkocht van 38.6 a 42.6. — *Lijnzaad* flaauw, ca. 100 ton Calcutta vonden nemers tot 58.9 a 59 sh. — Schotsch *IJzer* 52 a 52.1½. — *Lijnolie* 29.3. — *Talk* lusteloos.

LONDEN, 3 Dec. De aanvoer van Engelsche Tarwe was klein; van Garst, Boonen en Erwten redelijk. Van vreemde soorten werd veel ingevoerd, vooral van Haver, met goeden aanvoer van Meel. Eng. Tarwe van redelijke kwal. werd tot vorige prijzen verkocht. Voor wakke soorten was de stemming slap. Buitenl. met goede vraag voor kleinhandel; puike soorten tot onveranderde prijzen. Londensch Meel onveranderd; binnenl. slap; Amerik. met goede vraag. Garst voor mouterij met meerdere vraag tot vorige prijzen. Puike Mout onveranderd, met goede vraag. Oude Boonen onveranderd; nieuwe lager. Goede Erwten als voren. Voor Haver was redelijke vraag; goede oude onveranderd, nieuwe 6 d. lager.

De invoeren van Vee van het vasteland waren in de afgeloopene week belangrijk. Heden ter markt was de aanvoer echter niet groot, doch de stemming was iets beter vooral voor goede soorten. Voor Ossen echter was geringe vraag, doch daar de aanvoer klein was, bleven de prijzen voor de meeste soorten onveranderd. Schapen willig en de beste 4 d. per stone hooger, inferieure echter slap; Kalveren 2 d. lager; Varkens onveranderd. Men noteert: Ossen 3/2 a 5/, Schapen 3/8 a 5/6, Kalveren 3/2 a 4/8, Varkens 4/ a 5/.

GENUA, 1 Dec. *Koffij*: Van Domingo werd eene lading op levering tot geheimen prijs afgedaan. Wegens den beperkten voorraad souteneren zich de prijzen van Rio alhier zeer vast, ondanks de daling te Marseille. — Ruwe *Suiker*: Havana prijsh. doch zonder affaires: Benaressoorten waren meer gevraagd en de besteede prijzen zijn iets hooger; men heeft 650 k. Benares a fr. 49.20 afgedaan. De vraag naar geraffineerd is levendiger en de prijzen zijn 2 pCt. hooger dan in de vorige week. — *Cacao*: 240 b. Bahia vonden koopers a 67 fr. — *Huiden* stil; men schat de verkoopen op ca. 4150 st. tot gesouteneerde prijzen.

NEW-YORK, 21 Nov. In *Katoen* is deze week weinig of niets omgegaan en de prijzen zijn nagenoeg nominaal; men noteert middling Upland 11¼. — *Koffij* gevraagd, doch de omzet wordt door de geldcrisis verhinderd, men noteert Domingo ¼ c. lager. — *Huiden* zeer stil. — *Verfhout* zeer flaauw. — *Meel* 20 a 25 c. lager en daartoe zelfs moeijelijk te verkoopen. — *Granen* over het algemeen zeer stil. — *Terpentijnolie* weinig gevraagd en lager en betaald met 37 a 38 c. — *Harst* 5 c. lager. — *Rijst* zonder de minste vraag. — *Specerijen* verlaten. — *Suiker* tot lagere prijzen alleen voor behoefte gekocht. — *Tabak* stil en prijzen nominaal. — *Vrachten* iets lager. Een Holl. brik met 12,000 bush. Maïs is naar Queenstown bevracht a 16½ d. — *Wisselkoers* op nieuw lager, Londen 100 a 101 pCt.; Amst. 38¼ a 40.

BALTIMORE, 20 Nov. *Tabak*: Geinspecteerd werden 605 v. Maryland; 66 v. Ohio en 50 v. Kentucky. In Maryland waren de omzettingen niet onbelangrijk; gemeene en goed ord. soorten vonden tot volle prijzen nemers. Goede en middelsoorten zijn schaarsch. Nieuwe Somborn vond uit hoofde der kleine aanvoeren, tot buitengewoon hooge prijzen nemers. In Ohio ging niets om. Volgens berigten betalen de opkoopers voor het nieuwe gewas hooge prijzen. De hier nog in de eerste hand liggende voorraad wordt daarom hooger gehouden. Kentucky vast.

Gezeild naar Amst.: Falmouth met 984 v. Maryland; 7 v. Virginy. Naar Bremen: Schiller met 722 v. Maryland en Ohio.

In lading naar Amsterdam: Adolphine; naar Rotterdam: Isabella C. Jones.

Vrachten naar Holland 35 sh., naar Bremen nominaal.

Koersen nominaal.

PHILADELPHIA, 17 Nov. *Quercitron* schaars, prima 28 d. — *Koffij* stiller, maar in de eerste hand is de voorraad zeer klein. — *Koers* op Amst. 41.

NEWORLEANS, 19 Nov. (per telegraaf). Van *Katoen* zijn heden 2050 b. verkocht. Uithoofde der flaauwe stemming zijn geene juiste noteeringen te geven.

MOBILE, 19 Nov. (*per telegraaf*). *Katoen:* Het artikel verkeert in eene weifelende positie; heden bestonden de verkoopen uit 1000 b. Middling geldt 9¾. Vracht naar Liverpool 17/32 a 9/16. Koers op Londen 95 pCt.

SAVANNAH, 19 Nov. (per telegraaf). *Katoen* zeer flaauw, middl. 10 c.

HAVANA, 17 Nov. *Suiker:* De voorraad vermindert. Er hebben verkoopen plaats gehad in de prijzen van 9 a 9¼ voor N°. 12. — *Wisselkoers* op Londen 13 a 13½ premie.

Fondsen en Beursstijdingen.

LONDEN, Maandag 3 Dec. In Consols is geene verandering. In de buitenl. fondsenmarkt bleven 4½ pCt. Braz. ½ pCt. hooger; overigens daalden Oude 6 pCt. Turken benevens 2½ pCt. Holl., ¼ pCt.; Spaansche 3 pCt. waren ¼ pCt. en de 1¾ pCts. dito ⅛ pCt. hooger. Alles met beperkten omzet.

Het Mexicaansche comité deelt mede, dat de betaling der 25 pCt. inkomende regten van Mexico, die de fondsenhouders toebehooren, met 1861 hervat zoude worden, en dat de Engelsche consul te Mexico de 400,000 dollars, door generaal Degollado aan de conducta ontnomen, terug heeft verkregen. Hieruit kan aan de Britsche belanghebbenden hun verlies worden vergoed.

Consols 3 pCt. 93⅝ a ¾; Dito op 6 Dec. 93⅝ a ¾; Brazil. 5 pCt. 99⅛; Dito 4½ pCt. 1852 87½; Dito 1858 87¼; Dito 1860 86½ a 87½; Grenada 4 pCt. 16¼; Peru 3 pCt. 73¼; Russen 3 pCt. 1859 62¾; Sard. 5 pCt. 84; Spanje 3 pCt. 49¾ a 50¼; Dito 1¾ pCt. 41 a ¼; Turken 6 pCt. op 14 Dec. 72½ a 73; Holl. 2½ pCt. 64½ a 65.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 13 Nov.; op 34° N. Br. 23° W. L.: Neptunus, van der Gaast, Harl. n. Havana, alles wel aan boord.

Gepraaid, ...; op 37° 20′ N. Br. 26° 14′ W. L.: Hercules, Deterding, Bat, 103 dagen reis n. Amst. — 28 Nov.; op 49° 24′ N. Br. 6° W. L.: Batavier Pfeiffer, Rott. n. Bat.

AMSTERDAM, 5 Dec. Volgens brief van kapt. Riedijk, voerende het kofschip de Zwaan, Santa Martha dd. 15 Oct., dacht hij 20 Oct. met de lossing gereed te zijn en 22 of 23 Oct. naar Savanilla te zeilen, om aldaar de lading in te nemen. Alles wel aan boord.

Het stoomschip Willem I, van Hamburg herwaarts gedestineerd, is heden voor het Pampus aangekomen.

VLIELAND, 2 Dec. Alhier gestrand de Hannov. Tjalk Ekea Maria, kapt. Wohen, van Colding met Haver naar Londen. De equipage, uit 3 man bestaande, is gered; men hoopte zooveel mogelijk te bergen.

Er lag nog ten anker voor de stranden een schooner met Hout en Tabak van Fernambuco naar Amsterdam.

FERNAMBUCK, 13 Nov. De Nederl. galjoot Grunus, kapt. Hesse, van Londen herwaarts gedestineerd, is den 22sten Oct. bij Kaap St. Roque gezonken.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 4 Dec. De schepen per telegraaf gemeld.

HELVOETSLUIS, 4 Dec.; Kalamooza, Taylor, Baltimore, l. v. Brouwersh. - Anna, Hoekstra, Ystad. - Elisabeth Helena, Strootman, id.

BRIEL, 4 Dec.; Norfolk, S., Goole.

BROUWERSHAVEN, 4 Dec.; Alida, Valomstra, Stettin n. Antw.

ZIERIKZEE, 3 Dec.; Condor, S., Londen, om de lading cocos-olie in te nemen van het op de Zeehondenplaat verongelukte schip Suomi.

HAMBURG, 1 Dec.; Jacoba Gezina, Kramer, Altona.

Op de ELVE, 2 Dec.; Maria Anna, Rutters, Cette. - Wicherdina, Degenhard, Leith.

BREMERHAVEN, 2 Dec.; Vr. Janna, Brouwer, Rostok. - Catharina, Kemper, Dordrecht.

LEER, 30 Nov.; Alida Gesina, de Jonge, Gron. - Catharina Elisabeth, Geertsema, id.

CAROLINERZIJL, 28 Nov.; Gerhardina, Büscher, Nederland.

EMDEN, 28 Nov.; Engelina, Schoon, Londen.

KOPENHAGEN, 1 Dec.; Gouverneur van Ewijck, S., Dantzig n. Amst.

ELSENEUR, 1 Dec.; Amica Manu, Peper, Stettin n. Nederland.

LONDEN, 1 Dec.; Vertrouwen, Teensma, Galatz. — 2 Dec.; Hermine Marie Elisabeth, Bonjer, Alexandria (E.) - Elisabeth Jacomina, Kleniengа, Galatz. - Anna Gesina, Deen, Rott. - Seppe Visser, de Jong, Worcum. — 3 Dec.; Feijenoord S., Rott. - Aurora, S., id.

FALMOUTH, 2 Dec.; Hendrika, Zoutman, Dantzig n. Bilbao.

HARWICH, 2 Dec.; Alpha, Zijl, Rott. n. Newry.

QUEENSTOWN, 1 Dec.; Spes Nostra, Beukema, Maracaïbo.

GOOLE, 27 Nov.; Zwaantina Margaretha, de Vries, Hobroc.

PORTSMOUTH, 1 Dec.; Provincie Drenthe, Beekman, Bilbao.

BIJ DEAL, 3 Sept.; Stad Leiden, van der Pol, Amst. n. Singapore.

BIJ DE SORLINGS, 28 Nov.; Plata, Meijer, Suriname n. Amst.

CROMARTY, 1 Dec.; Avontuur, Spanjer, Findham n. Leith.

CALEDONIA-KANAAL, 30 Nov.; Concurrent, de Jonge, Riga n. Londonderry. - Alida, Tobbens, id. n. id.

BELFAST, 30 Nov.; Anna Agatha, Klinger, Rott. - Marg. Gesina, de Groot, Riga.

SHIELDS, 2 Dec.; Star, Hogg, Rott. - Plenty, Joye, id. - Sterling, Stothard, id. - Ann Taylor, Newton, Nieuwe Diep. - Bosphorus, Brodie, id. - Eliza and Caroline, Whitehead, id. - Perseverance, Dyble, Dordt. - Catharina, Pander, Middelb. - Jabez, Foreman, Schiedam. - Jane and Marg., Corbett, id. - Zwerver, Hortes, Lynn.

SUNDERLAND, 30 Nov.; Jane, Rowlands, Nieuwe Diep. - Cassandra, Belle, Schiedam. - Ocean Queen, Shotton, id. — 1 Dec.; Endeavour, Shotton, id. - Bijwater, Jones, id. - Allport, Hall, id. - Arrow, Hall, id. - William, Watson, Rott. - Mays, Watson, Nieuwe Diep. - Myrtle, Meldrum, id. - Seraphina, Morgan, Amst. - Watermillock, Sanderson, id.

NEWPORT, 30 Nov.; Martaban, Bohm, Amst., om voor Hongk. te laden.

POOLE, 1 Dec.; Ann Davies, Davies, Dordt.

TEIGNMOUTH, 1 Dec.; Alida Lukje, Memel.

GIBRALTAR, 16 Fov.; Ducheose de Brabant, van der Have, Konstantin. n. Vlaard. — 17 Nov.; Boreas, van Dijk, Vlaard. - Jonge Walrave, Gnodde, Stettin n. Livorno. - Grietje Berg, ..., Christinestad. - Bellona, Kröger, Hamburg. - Hermanna, Veling, id.

ALGESIRAS, 15 Nov.; Vriendschap, van der Veen, Venetie n. Talmouth. — 16 Nov.; Elsina Jantina, Dijk, Genua n. Antw.

ALICANTE, 26 Nov.; Christina Johanna, Stuitje, Swansea.

CADIX, 23 Nov.; Rika, Puister, Newc.

LIVORNO, 30 Nov.; Philadelphia, Winters, Amst.

PALERMO, 27 Nov.; Cornelia Jacoba, van der Meer, Amst.

PIRANO, 27 Nov.: Jacobus, Laucker, Hammerfest.

ST. MALO, 30 Nov.; Elisa Maria, Gefflot, Rott.

VENETIË, 28 Nov.; Triest, Buys, Rott.

NEW-YORK, 17 Nov.; Paragon, Drinkwater, Antw. — 19 Nov.; Sophia Elisabeth, van der Hoef, Shields.

UITGEZEILD.

TEXEL, 4 Dec.; Elsina Nanninga, Livorno. - Petrus Horreüs, Zwieting, Nantes. - Mentor, Croes, Londen. - Prescella, Smith, New-Castle. (Benevens de schepen per telegraaf gemeld.

HELVOETSLUIS, 4 Dec.; Pioneer, S., Bristol.

BRIEL, 4 Dec.; Leo, S., Londen. - Batavier, S., Londen. - Defiance, Rowntree, Newc. - Alert, Penny, Avontuur. - Jantina Alida, Datema, id.

ZIERIKZEE, 2 Dec.; Courier, Meuldijk, Newc.

HAMBURG, 1 Dec.; Amsterdam (S.), Amst. — 3 Dec.; Willem I (S.), id.

CUXHAVEN, 28 Nov.; Amazone, Westergaard, Nicolajefski. - Vier Gezusters, Wagenmaker, Avont.

LEER, 30 Nov.; Anna Susanna, Meijer, Gron.

CAROLINERZIJL, 29 Nov.; Concordia, Erenius, Nederl.

GOTHENBURG, 27 Nov.; zeilkl.: Antje Haverbult, v. Heuvelen, Noordzee.

LIVERPOOL, 30 Nov.; Java, Boysen, Bat. - 1 Dec.; Seaforth, Marshall, id.

GOOLE, 30 Nov.; Hillechina, Schuring, Bilbao.

FLEETWOOD, 2 Dec.; Alfa, Bakker, Haïti.

HAVRE, 2 Dec.; Admiraal Verhuell, Timmermans, Rott.

BORDEAUX, 1 Dec.; Hollander, van Putten, Rott.

ROYAN, 20 Nov.; Jeltina, Douwes, Vlissingen.

MARSEILLE, 2 Dec.; Henderika, Pijbes, Falmouth. - Voorwaarts, Grommeijer, id.

NEW-YORK, 17 Nov.; zeilkl.: Gezusters, Visser, Amst.

BALTIMORE, 17 Nov.; zeilkl.: Falmouth, Heeres, Amst.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

W. J. Krom, Frankfort N°. 24, n. Frankfort en Bieberich. - P. Eidam, Niederrhein N. 2, n. Dusseldorp en Duisburg. - J. L. Wilson, Cöln N°. 10, n. Keulen. - A. Grenshauser, Boreas, n. Manheim. - F. W. Meuwsen, Emma. n. Dusseldorp. - T, Schleiss, Frankfort N°. 23, n: Frankfort en Bieberich. - J Andres, Mainz N°. 2, n. Mainz.

ARNHEM, 4 Dec. Rijnhoogte 2 el 3 p., gev. 6 d.

KEULEN, 4 Dec. Rijnhoogte 10 vt. 1 d. Keulsch (9 vt. 3 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Bulgersteijn, Verhagen: 6989 b. Koffij, 830 kann. Suiker, 1209 b. Bindr., N. H. M.

BATAVIA, Margaretha Simonetta, Hofman: 851 kann. Suiker, 1122 sch. Tin, 378 k. Koperen Duiten, 1413 b. Binnr., 2283 k. Koopm., N. H. M.

Prijscourant der Effecten.

WOENSDAG 5 DECEMBER.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geb leven koers.
AMSTERDAM. Thesaurie	5	pCt.	102⅞	103⅛	103
Nederl. Bank	4	〃			
NEDERLANDEN. Werk. Schuld	2½	〃	$62\frac{11}{16}$	62⅞	$62\frac{13}{16}$
Dito Dito	3	〃	$75\frac{1}{16}$	75⅛	75⅛
Dito Dito	4	〃	98	98⅛	98⅛
Oost-Ind. Leening	4	〃	95¾	96	95¾
Amortisatie Syndicaat	3½	〃	92½		
Handelmaatsch. op rescontre					
Dito à contant	4½	〃	129		
Dito Leening 1858	4	〃			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening Idem	4½	〃			
Rijn Dito	4½	〃	101		
BELGIE. Cert. Adm. Belg. Bank	4½	〃			
Dito bij Rothschild	2½	〃			
FRANKRIJK. Certificaten	3	〃			
SPANJE. Obligatien	1¾	〃	$40\frac{9}{16}$	40⅝	40⅝
Dito	3	〃	48¼	48⅞	48⅞
Dito Binnenlandsche	3	〃	$47\frac{15}{16}$	$48\frac{1}{16}$	48
Amortisable Schuld			22¾		
Bewijzen Coupons			6	$6\frac{3}{16}$	6
PORTUGAL. Obligatien	3	〃	45⅜	45½	45½
Dito 1856/1859	3	〃	44	$44\frac{3}{16}$	44⅛
Dito Uitgestelde			35½		
RUSLAND. Oblig. bij Hope & C°.	5	〃	102¼		
Dito Dito 1828/29	5	〃			
Certif. Dito 1831/33	5	〃			
Dito Dito 1840	4	〃	75⅞		
Dito Origin, 2de, 3de, 4de Leen.	4	〃	76		
Dito Dito 5de	5	〃			
Dito 5de Serie	5	〃			
Dito 1855 6de Serie	5	〃	96		
Dito Adm. te Hamburg	5	〃			
Dito te Londen	5	〃			
Dito Dito	4½	〃	90½		
Dito Dito	3	〃	60⅞	61	
Inschrijvingen in Assignatien	6	〃			
Certificaten van Dito	6	〃	57		
Spoorweg-Actien	5	〃	206	206½	
Hypotheek	4½	〃			
POLEN. Aandeelen 1835 fl. 500			165		
Obligatien	4	pCt.	78⅛		
PRUISEN. Obligatien	4½	〃			
Dito 1859	5	〃	103¼		
Aandeelen 1854	3½	〃	210		
OOSTENRIJK. Oblig. bij Goll & C°.	5	〃			
Dito Dito	4	〃	43¼		
Dito Metalliek	5	〃	43½	$43\frac{15}{16}$	$43\frac{9}{16}$
Dito Dito	2½	〃	23½	$23\frac{11}{16}$	23⅝
Dito Rente Amst.	5	〃	65⅜	65½	65⅜
Dito Nationale 1854	5	〃	$50\frac{7}{16}$	50⅞	$50\frac{7}{16}$
Weener Bank-Actien		f	610		
Dito Aand. fl. 250, 1839		〃	235	245	235
Dito Dito fl. 250, 1854	4	pCt.	191½	192	
Dito Dito fl. 500, 1860	5	〃	356	357	
Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope	5	pCt.			
BEIJEREN. Spoorweg Aandeelen		f			

Braz. 1860 4½ pCt. 85¼; Ecuador 11¾, $\frac{13}{16}$; Venez. 3 pCt. 19½; Dito 1½ pCt. 10⅛, ¼; Grenada 15⅜, ½; Dito Uitg. 5¾, $\frac{13}{16}$; Illinois Oblig. Constr. Bonds 7 pCt. 90¼, ½, ½; Grieken 5 pCt. 6⅛, $\frac{3}{16}$; 4½ pCt. Russen 1860 $89\frac{11}{16}$, ¾, ¾.

Koers van het Geld: Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pCt.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit,

Y. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, *1ste Secretaris.*

Holl. fondsen waren heden zeer vast.

Van vreemde effecten waren Oostenr., bij vrij levendige affaire, meer aangeboden.

Spaansche waren goed prijshoudend.

Portug. waren meer gezocht.

Naar Illinois was eenige meerdere vraag.

Van de overige soorten valt niets bijzonders te vermelden.

Spaansche Cred. ƒ130; Nieuwe Weener-Aand. 1858 ƒ90, 89½.

Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen $62\frac{11}{16}$; Spanje 1¾ pCt. 40⅝; Binnenl. 3 pCt. 48⅞; Metall. 5 pCt. 43½ a $\frac{9}{16}$; Dito Nation. 50½; Nieuwe Portug. $44\frac{3}{16}$ a ¼.

Granenmarkt.

Tarwe in een doen bij gerijven; 130 ℔ j. b. Pools. ƒ430; witte Amerik. ƒ412 per 2400 kilo.

Rogge prijshoudend 120 ℔ n. Archangel ƒ200; 118 ℔ j. dito ƒ196; 144/2 ℔ n. Inl. ƒ205; 144/2 ℔ dito ƒ205 N. H. C.; op levering in Maart ƒ190; Mei ƒ190, 189, 190.

Koolzaad ½ £ lager; op 9 vat in Dec. 72 £; April 74 £.

Lijnzaad traag; 105 ℔ Riga ƒ292½; 112, 113 ℔ Taganrog ƒ350; 109 ℔ Calcutta ƒ360.

Raapolie dadelijk in een doen, op levering niet williger; 6/w. ƒ43¼; vlieg. ƒ42; Mei 1861 ƒ42¼; Sept., Oct. en Nov. ƒ42¾.

Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering goed prijshoudend; op 6/w. ƒ31¾; vlieg. ƒ30½; Maart, April en Mei 1861 ƒ31½ a ¾.

Hennepolie 6/w. ƒ38¼; vlieg. ƒ37.

Raapkoeken ƒ86 a 90. Lijnkoeken ƒ12¾ a 15½.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
J. J. H. POPTA,
1ste Luitenant in Oost-Ind. dienst,
EN F. F. PIELOOR.
MACASSAR, 6 September 1860.
Eenige Kennisgeving. (20586)

Bevallen van eenen *ZOON* MARIA CATHARINA GERSTEL, geliefde Echtgenoote van J. A. EDAUW, Dz.
AMSTERDAM, 4 December 1860. (20585)

Bevallen van eenen *ZOON* C. DEKKER, geliefde Echtgenoot van A. C. HONIGH.
ZAANDIJK, 3 December 1860. (20525)

Bevallen van eene *DOCHTER* E. M. NIEUWLAND, VAN ETTEN.
ANTWERPEN, 3 December 1860. (20582)

Overleden te BUUREN, ten Huize van den Wel-Eerwaarden Heer W. N. STORT, de Heer COENRAAD MULDER, in den ouderdom van 27 jaren, Oudste Zoon van de Wed. C. MULDER, Geb. SMIT.
AMSTERDAM, 1 December 1860. (20553)

Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot JEAN LAMBERT FRENAY in den ouderdom van 81 jaren.
A. M. FRENAY, KONINGS.
LEYDEN, 4 December 1860.
Eenige Kennisgeving. (20564)

Heden overleed zeer onverwacht, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Heer S. VAN LITH, in leven Landmeter 1ste klasse van het Kadaster, in den ouderdom van 69 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van 40 jaren.
ZWOLLE, 2 December 1860. WED. S. VAN LITH, WITSENBORG.
(20565)

Heden nacht overleed, tot diepe droefheid van mij, zijne Ouders en Betrekkingen, plotseling in den ouderdom van ruim 44 Jaren, mijn geliefde Echtgenoot JACOB ABRAHAM SWART, mij uit een gelukkig Huwelijk van slechts 11 Jaren nalatende Twee Panden, te jong om dit hun en mijn onherstelbaar verlies te beseffen.
Wed. J. A. SWART—DRIELSMA.
A. SWART.
LEEUWARDEN, 28 November 1860.
Algemeene Kennisgeving. (20566)

Voor de vele bewijzen van deelneming ons betoond bij het overlijden van onzen geliefden oudsten Zoon, PETRUS JACOBUS, betuigen wij langs dezen weg onzen opregten dank.
F. C. I. AERTS.
J. AERTS—MOONS.
AMSTERDAM, 6 December 1860.
(20560)

De Ondergeteekenden, Curators in den bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage van den 19den October 1860 Failliet verklaarden Boedel van WILHELMUS GERARDUS GEORGE VAN DEN BERGH, Winkelier, in de Hoogstraat alhier, roepen bij deze alle Schuldeischers in voormeld Faillissement op, om op *Woensdag den 9den Januarij* 1861, des Voormiddags ten Elf Ure, in Persoon of bij Gemagtigde, mits van Geregistreerde Volmagt voorzien, te verschijnen ter Raadkamer van voormelde Regtbank, op den Korten Vijverberg alhier, ten einde tot de Verificatie hunner Schuldvorderingen over te gaan; wordende bedoelde Schuldeischers uitgenoodigd de bewijzen hunner vorderingen minstens acht dagen te voren Franco ten Kantore van den eerst Ondergeteekende in de Eerste Wagenstraat alhier in te zenden.
'S GRAVENHAGE, 3 December 1860.
A. J. VAN STIPRIAAN LUÏSCIUS, Advokaat.
H. L. TROOST, Procureur. (20506)
NB. *Deze Oproeping wordt herhaald wegens eene drukfeil in de vorige ingeslopen.*

J. OTTERBEEK, A. J. B. VAN WAIJENBURG, W. LEENDERTZ CZN., J. VALKENBURG, H. F. SMITH, A. A. VAN WAIJENBURG, J. G. VAN GINKEL, J. G. OTTERBEEK, H. T. DUNNEWOLD en A. VAN IJSENDIJK EZN., Makelaars, zullen op Dingsdag 11 December 1860, des Avonds ten 6½ Ure, ten huize van A. VAN ES, in de *Brakke Grond*, in de Nes, te Amsterdam, Verkoopen:
Ca. 1200 Doozen } en 〃 600 Kistjes } NIEUW SMIRNA VIJGEN.
50 Doozen DITO ZWART } en 67 〃 DITO SULTANA } ROZIJN.
Liggende en te zien als nader bij Notitie zal worden aangewezen. (20588)

Ten Kantore van C. J. HEINTZ, Nieuwe Rijn over de Vischmarkt, te Leiden, alwaar in de 3de Klasse dezer **243STE STAATS-LOTERIJ**
ƒ 25,000 op N°. 11393,
is heden weder gevallen, 4de Klasse 3de Lijst:
ƒ 25,000 op N°. 11297.
LEIDEN, 5 December 1860. (20587)

JOHANN MARIA FARINA SEEL WWE.

Gegenüber dem Altenmarkt N°. 11 in Cöln.

Sah sich, wegen der VIELFÄLTIG vorkommenden **NACHAHMUNGEN** und **VERFÄLSCHUNGEN**, veranlasst, ihr ECHTES EAU DE COLOGNE mit andern ETIQUETTEN, enthaltend ihr **FAMILIEN-WAPPEN** und **FABRIKZEICHEN**, zu versehen.

Dieses ihr ECHTES EAU DE COLOGNE wird nach dem in ihrer Familie verbliebenen Original-Recept von JOHANN MARIA FARINA vom Jahre 1709 fabricirt und zu äusserst billigen Preisen geliefert.

HH. Exporteurs geniessen angemessener RABAT.

In den Niederlanden ist der Herr A. COHEN SZN., Heiligenweg D 280 in Amsterdam, ausschliesslich mit dem Verkaufe beauftragt, woselbst stets Waaren auf Lager vorräthig und Attesten niedergelegt sind.
CÖLN, December 1860. (20540)

PRIJSVRAGEN,

uitgeschreven in het Jaar 1860, door de Maatschappij

TOT BEVORDERING DER BOUWKUNST.

DE MAATSCHAPPIJ STELT VOOR:

ALS EERSTE EN BUITENGEWONE PRIJSVRAAG:

EEN UNIVERSITEITS-GEBOUW VOOR EENE GROOTE STAD, tot Onderwijs in de vijf Hoofd-Faculteiten met de aanverwante Wetenschappen, in den ruimsten zin. PREMIE ƒ500.

Ter mededinging worden uitgenoodigd alle Binnen- en Buitenlandsche Bouwkundigen.

ALS TWEEDE PRIJSVRAAG:

EEN WOONHUIS TER BREEDTE VAN 7 EL, TUSSCHEN BELENDENDE GEBOUWEN. PREMIE ƒ100.

ALS DERDE PRIJSVRAAG:

EEN MARMEREN SCHOORSTEENMANTEL, met betimmerde Schoorsteenboezem en ingesloten Haard voor een open Vuur. PREMIE ƒ25.

Ter mededinging naar de beide laatste Prijsvragen, worden alléén toegelaten de Leden der Maatschappij.

De uitvoerige Programma's van bovenstaande Prijsvragen, zijn op franco aanvrage voor belanghebbenden te bekomen bij de Uitgevers der Maatschappij, de Heeren L. VAN BAKKENES & C°., Boekhandelaren, op den Nieuwezijds Voorburgwal bij de Stilsteeg, te Amsterdam, alwaar men zich ook behoort te vervoegen tot het terug bekomen van de onbekroond gebleven antwoorden.

AMSTERDAM, December 1860. (20530)
Uit Naam van Bestuurders.
De Secretaris der Maatschappij:
A. N. GODEFROY.

PRIJSVERMINDERING TEGEN CONTANTE BETALING.

Voor ƒ100 in plaats van ƒ460

worden slechts nog weinige *complete* Exemplaren afgeleverd van het voornaamste Werk der Nederlandsche Regtspleging,

GETITELD:

VERZAMELING VAN ARRESTEN

VAN DEN

HOOGEN RAAD DER NEDERLANDEN.

DOOR **J. VAN DEN HONERT THZ., MR. J. C. M. VAN DEN HONERT** EN **MR. C. C. E. D'ENGELBRONNER.**

Deze Verzameling Arresten bestaat, van 1838 tot het einde van 1857, uit ruim *TACHTIG GROOT OCTAVO BOEKDEELEN*, als:

1°. Strafregt en Strafvordering . . 14 Deelen.
Idem en Idem Supplétoir . . . 22 〃
2°. Belastingen . . . . 6 〃 en 7e Deel, Blad 1—14.
3°. Gemengde Zaken . . . . . 12 〃 en 13e Deel, Blad 1—20.
4°. Zegel-, Registr.- en Successieregt . 3 〃 en 4e Deel, Blad 1—12.
5°. Jagt en Visscherij . . . . . 4 〃 en 5e Deel, Blad 1—12.
6°. Burgerlijk Regt . . . . . . 18 〃

Er is zeker geene betere en beslissender vraagbaak in Regtsgeleerde kwestien dan bovenvermelde door den Hoogen Raad uitgesprokene Arresten, zoodat deze Verzameling in geene Regtskundige Bibliotheek gemist kan worden.

Bestellingen worden aangenomen bij de Uitgevers **GEBROEDERS DIEDERICHS**, te AMSTERDAM, en wijders bij de voornaamste Boekhandelaren in Nederland. (17320)

NOODZAKELIJK HANDBOEKJE VOOR HUURDERS EN VERHUURDERS

VAN HUIZEN, BOERDERIJEN, ERVEN, LAND HUISRAAD EN AL HETGEEN MEN VERSTAAT ONDER

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

Met aanduiding en verklaring der Artikelen van het Burgerlijk Wetboek, in verband met die van het Code Napoléon. Benevens opgave en Tarief van Zegelregten voor alle Acten van Verhuring, onder-Verhuring, enz

Door L. DE WINTER.

Tweede verbeterde Druk, i Zakformaat. **PRIJS 50 CENTS.**

De Schrijver zegt o. a. in het Voorberigt van dit Werkje: „Huur en Verhuur kan zeker als eene der voornaamste en meest dagelijks voorkomende overeenkomsten worden genoemd, welke in de burgerlijke wetgeving bij name wordt gevonden. Alle personen zijn meestal of Eigenaars of Huurders, zoodat allen de wettelijke bepalingen, tot Huur en Verhuur betrekkelijk, dienen te kennen, om de geschillen, die daaruit kunnen voortspruiten, te voorkomen."

De DERDE LEZING van den Heer BUSKEN HUET, in het *Wapen van Amsterdam*, zal **NIET** gehouden worden op aanstaanden Vrijdag, maar is vastgesteld op Vrijdag 14 December 1860. (20581)

Stremming van Passage.

DE RAAD VAN ADMINISTRATIE der Maatschappij van den ZAANLANDSCHEN COMMUNICATIE WEG maakt bekend, dat de **WIPBRUG**, zoogenaamde **PAARDENBRUG**, gelegen voor de oprid van den Zeedijk in het Zuid aan der Gemeente Westzaan, op **VRIJDAG** en **ZATERDAG** den 7den en 8sten Dezer, wegens reparatie, niet door Paarden, Rijtuigen en Vee zal kunnen gepasseerd worden.

WESTZAAN, 4 December 1860. De Raad van Administratie voornoemd
J. DEKKER Gz., *waarnemend President*,
(20557) **JR. AVIS Cz.**, *Secretaris*.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Zwolle zijn voornemens op Maandag den 17den December 1860, des Namiddags ten Eén Ure, op het Stadhuis bij Inschrijving **AAN TE BESTEDEN**: De leverancie van **100,000 STUKS GEKAPTE QUENAST KEIJEN.**

Op het Bestek, dat op de Secretarie ter lezing ligt.

De Inschrijvingsbiljetten moeten 24 uren voor de Aanbesteding op het Stadhuis zijn bezorgd.

ZWOLLE, 3 December 1860. *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
DE VOS VAN STEENWIJK.
(20513) **L. N. SCHUURMAN**, *Secr.*

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

OPENBARE AANBESTEDING onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, in 21 Perceelen, van:

153,575 N. ℔ PLAAT-, STAAF-, HOEK-, KLINKNAGEL- EN DRAADIJZER.
54,000 „ ZWEEDSCH STAAFIJZER.
15,600 „ PLAT-, PLAAT- EN GIETLOOD.
2,200 „ ZINK IN BLADEN.
7,000 „ STAAL EN STAALDRAAD.
40,955 „ IJZEREN SPIJKERS.
18,500 „ LOOD- EN ZINKWIT.
Verschillende VERFWAREN.
17,500 N. Kan LIJNOLIE.
Verschillend BORSTELWERK.
Verschillend TOUW- en ZEILGAREN.
240 Dozijn VIJLEN.
2,000,000 Stuks Hardgraauwe WAALSTEENEN.
Verschillende Telegraafbehoeften, waaronder ISOLATOREN, ISOLATORKAPPEN EN SCHROEFBOUTEN.
180,000 N. ℔ NEW-CASTLE SMEEKOLEN.
Diverse Gereedschappen, waaronder HOUWEELEN, SCHOPPEN, SPADEN, KOEVOETEN EN ROSKAMMEN.
1300 Stuks IJZEREN BEDKOETSEN EN LEDEKANTEN,

De Voorwaarden van Levering liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien, en voorts op elken Werkdag van 10 tot 3 Ure ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam, en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leeuwarden en te Middelburg, alwaar de Inschrijvings-Billetten verkrijgbaar zijn, welke op Donderdag 13 December e. k., des Middags ten 12 Ure, Vrachtvrij moeten ingeleverd zijn aan het Locaal der Maatschappij te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de Voorloopige Toewijzing zal worden overgegaan.

AMSTERDAM, 29 November 1860. (20139)

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

OPENBARE VERPACHTING VAN TOLLEN.

De ONTVANGER der Domeinen te 's Gravenhage, maakt bekend, dat op Donderdag den 20sten December 1860, des Morgens ten 9 ure, in het Openbaar in het Lokaal der Notarissen te 's Gravenhage, zal worden gehouden voor een tijdvak van Drie Jaren, de **VERPACHTING** van de **TOLLEN** op de groote wegen der 1ste en 2de klasse in de Provincie Zuid-Holland, tot den kring van zijn kantoor behoorende, zoo als die in vorige jaren heeft plaats gehad.

De Voorwaarden dezer Verpachting liggen ter lezing op de gebruikelijke plaatsen, alsmede ten kantore van den Ontvanger der Domeinen voornoemd. **H. COLLOT D'ESCURIJ.** (20556)

ZEEPZIEDERIJ DE KEIZERSKROON.

SCHANS BIJ DE ZAAGBARRIERE, PP 151 en 152.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten dat wegens de hooge Potasch-prijzen de prijs der **ZEEP** van heden af VERHOOGD is met Twee Gulden per Ton van 120 Ned. Pond.

AMSTERDAM, 6 December 1860. (20583) **C. A. J. GEESINK.**

De Notaris van HEUVEN, te Nijmegen, zal op Vrijdag den 14den December 1860, des Namiddags ten 2 Ure, in het Logement *de Praets*, onder Elden, publiek en zonder beraad bij toeslag Verkoopen: De **UITWAARDE WEIDE** *DE WINKELS*, te Mijnerswijk onder Elden, A, Nos. 145 en 146, groot 7,34,90 El; ingezet met de hoogen 1°. Koop N°. 145 op *f* 6400; 2°. Koop N°. 146 op *f* 6900; massa op *f* 14,050.

Informatien geeft voornoemde Notaris, Brieven Franco. (20554)

Mr. C. VAN DER LEK DE CLERCQ, Notaris te Zierikzee, zal op Dingsdag 11 December 1860, 's Voormiddags om 9 Ure, ten Huize van W. G. ZANDVOORT, te Zierikzee en ten verzoeke van zijne Principalen, in het Openbaar Verkoopen:

Eenige **GOEDEREN**, afkomstig van het gestrande **SCHIP** *SUOMI*, en bestaande in: P. M. 16,000 Bosjes Touw, (Cornijarn), Oud en Nieuw Touwwerk, Want, Zeilen, Blokken, Ankers, Zware en Ligte Kettingen, Ra's, Stengen, een Mast, Brandhout, Nagels, IJzer- en Koperwerk, Scheeps-Klokken, Stoelen, Ledig Fust, Provisien, Blokken Mahonie- en Pokhout, enz. enz. Alles daags te voren te bezigtigen op de Nieuwehaven te Zierikzee. (20518)

DAKPANNEN TE KOOP, zoo lang de voorraad strekt tot zeer LAGE PRIJZEN, alsmede **VLOER-** en andere **STEENEN BAKKEN**, bijzonder geschikt voor verzendingen naar Oost- en West-Indien; alle soorten van Metsel en Engelsche vuurvaste vierkante, schuine, Boog-Ketel en Spiesteenen **SCHOORSTEENPOTTEN**, met en zonder Kappen, of zoogenaamde *Rookverdrijvers*, **SCHEERTRECHTERS**, **KAGCHEL-** en **VERWARMINGSPIJPEN**, diverse soorten van witte en geschilderde **MUURSTEENTJES**, diverse soorten van **KALK** en **CEMENT**, witte en blaauwe **PIJPAARDE**, enz.

Te bekomen in de Steenkooperij van de WED. J. D. GRUBE & C°., Heerengracht bij de Huidenstraat, te Amsterdam, N°. 248. (20543)

PUBLIEKE VERKOOP OP TEXEL.

JOHANNIS LUDOVICUS KIKKERT, als gemagtigde van Kapitein E. C. NIELSEN, gevoerd hebbende het Noordsche Barkschip *Favorite*, van Hernösand naar Honfleur gedestineerd geweest, is van meening, op Donderdag 13 December a. s. en volgenden Dag, telkens des Morgens ten 10 Ure, op het Marktplein aan den Burg, ten overstaan van den Notaris Mr. WILLEM BOK, Publiek te Verkoopen:

De compleet geborgen **INVENTARIS** van gemeld Barkschip *Favorite*, bestaande in 30 stuks Zeilen, 2 zware en 1 Werpanker, zware en ligte Kettingen, Lier, Stuurrad en Gangspil, Masten, Ra's, Watervaten en Rondhouten, Barkas en Scheepsboot, eene aanzienlijke partij gekapt Staand en Loopend Touwwerk, Blokken en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Nadere informatien zijn op Franco aanvragen te bekomen bij den Heer KIKKERT voormeld, waarn. Vice-Consul van Zweden en Noorwegen, te Texel. (20558)

PUBLIEKE VERKOOP OP TEXEL.

JOHANNIS LUDOVICUS KIKKERT, als gemagtigde van Kapitein E. C. NIELSEN, gevoerd hebbende het Noordsche Barkschip *Favorite*, van Hernösand naar Honfleur gedestineerd geweest, is van meening op Maandag 17 December, a. s., des Namiddags ten 4 Ure, ten huize van WILLEM MOOIJEN, aan den Burg, ten overstaan van den Notaris Mr. WILLEM BOK, Publiek te Verkoopen:

De uit gemeld Barkschip *Favorite* geborgen **LADING**, bestaande in: 8650 Stuks **GREENEN-** en **VUREN DEELEN**, zwaar 3 bij 9, lang van 6 tot 24 Voet, 1ste en 2de kwaliteit, liggende in den Polder Eijerland, nevens den Zanddijk op Texel. Alles breeder bij Catalogus omschreven.

Nadere informatien te bekomen op Franco aanvragen bij den Heer KIKKERT voormeld, waarnemend Vice-Consul van Zweden en Noorwegen te Texel, en bij de Heeren AMONS EN HAAGSMA, Cargadoors te Nieuwe Diep. (20559)

VERHUISD

naar den Voorburgwal hoek Oude Kerksplein

SLEEUWAEGEN & C°.

en berigten bij dezen de DAMES MODISTEN, dat bij hen in groote voorraad is, eene fijne collectie **PARURES** en **COIFFURES**, **BLOEMEN** en **PANACHES**, en al wat tot het Fabricaat van deze ARTIKELEN behoort. (20552)

Ministerie van Financiën.

DOMEIN VAN OORLOG.

OPENBARE VERKOOPING,

BIJ INSCHRIJVING.

De ONTVANGER der REGISTRATIE en DOMEINEN te DELFT, als daartoe gemagtigd, zal in het Stapel-Magazijn op de Geer, aldaar, op Maandag en zoo noodig Dingsdag, 17 en 18 December 1860, beide dagen aanvangende des Voormiddags ten Tien Ure, in het Openbaar (bij Inschrijving) Verkoopen:

EEN GROOT AANTAL BUITEN DIENST GESTELDE MILITAIRE GOEDEREN, in de Magazijnen op de Geer en op het Koningsveld te Delft, voorhanden, bestaande in:

Onderscheidene wissen **HOUT**, **LEDER**, waaronder **HAMEN**, **ZADELS** en **TOUWWERK**, benevens een groot aantal **IJZER**, **GEWEREN**, **LOOD**, **STAAL** en **TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN**, mitsgaders andere **VOORWERPEN**, alles in Kavelingen.

De Verkooping zal geschieden bij op zegel geschrevene gedagteekende en onderteekende Inschrijvingsbilletten, naam, voornaam, beroep, woonplaats en koopsom in schrijfletters, voor ieder kavel afzonderlijk, behelzende; welke Inschrijvingsbilletten behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op den 15den December 1860, des namiddags ten vier ure, moeten ingeleverd zijn ten Kantore van gemelden Ontvanger, aan den Verwersdijk over de Choorstraat, Wijk 5, N°. 403 te Delft.

De Kooppenningen, benevens 10 pCt. daarvan, voor kosten, moeten dadelijk na afloop van den verkoop worden voldaan.

De Goederen zullen aan gemelde Magazijnen tegen door denzelven Ontvanger af te geven bewijs moeten worden afgehaald van af 19, 20, 21 en 22 December 1860, van des Voormiddags 9 tot 12 Ure en van des Namiddags 2 tot 4 Ure, alles op verbeurte eener boete van Tien Gulden voor ieder Kavel, wegens verzuimde betaling of afhaling.

Te bezigtigen in voormelde Magazijnen op de Geer en op het Koningsveld te Delft, op Woensdag, Donderdag en Vrijdag, 12, 13 en 14 December, van des Voormiddags 9 tot des Namiddags 2 Ure. (20510)

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van gemelden Ontvanger.

VAARTUIG GEVRAAGD OP HET IJ.

Bij het wegnemen van den **KETTINGSLEPER OP HET PAMPUS**, wordt GEVRAAGD een **VAARTUIG**, met hoog opstaande Mast, waaraan een Lantaarn kan worden geheschen. OM BIJ NACHT de plaats van voornoemden Sleper in te nemen. Zij die genegen zijn, altijd bij open water, tot het bedoelde einde van Zonsondergang tot Zonsopgang zoodanig vaartuig te leveren, vervoegen zich ten spoedigste met opgave van de voorwaarden waarop, ten Kantore van den Heer PAUL VAN VLISSINGEN, Buitenkant, M 66, des ochtends van 9 tot 2 ure. (20568)

BROODWINNING.

Door voortdurende ongesteldheid wordt voor de Som van *f* 800 eene gerenommeerde **AFFAIRE** in **BOTER**, **KAAS** en **ROOKVLEESCH** ter overname aangeboden, welke na aftrek der Huishuur, enz., pl. m. *f* 12 Verdiensten 's weeks oplevert, gelegen op een drukken Stand dezer Stad. De Som der daarbij over te nemen voorhanden zijnde Waren bedraagt pl. m. *f* 250. Reflecterende, gelieve zich Franco te adresseeren onder de Lett. A. B. Z., Bureau Handelsblad. (20576)

TEGEN MEI E. K.

wordt voor 2 DAMES gevraagd, in de Omstreken van Utrecht, Zeyst of Elders, of aan de Vecht tusschen Utrecht en Amsterdam, **3 KAMERS**, Ongemeubileerd, doch met Vloerkleeden en Gordijnen, voorzien van Kasten en Stookplaatsen, met een Tuin aan de Woning en behoorlijke bediening, in een stil Huisgezin, geschikt voor Zomer en Winter; ook zoude een beknopt **HUISJE** met **TUIN** in aanmerking komen. Hierop reflecterende verzoeke opgaaf van Huurprijs, om nader over de Middagtafel te kunnen onderhandelen, met franco Brieven onder Lr. J. H. Z., bij den Boekh. P. G. VAN LOM, Kalverstraat, D N°. 32, te Amsterdam. (20535)

EEN ISRAELITISCH MEISJE,

27 jaren oud, van Fatsoenlijke Familie, zag zich gaarne tegen Februarij te Amsterdam of elders geplaatst ter ADSISTENTIE in alle Huishoudelijke Bezigheden, of als **HUISHOUDSTER** in een Deftig Huishouden. Reeds 6 jaren heeft zij dusdanige Betrekking vervuld en kan goede Getuigenissen overleveren. Reflecterenden gelieven zich te adresseeren Franco, onder Lett. T. T., bij de Boekhandelaars GEBR. BELINFANTE, te 's Gravenhage. (20550)

ER WORDT GEVRAAGD de Som van *f* **1000** als **EERSTE HYPOTHEEK**, op vaste en tegen Brandschade verzekerde Goederen, gelegen in de Provincie Noord-Brabant, bij jaarlijksche aflossing, tegen 4 pCt. Reflecterenden adresseren zich met franco Brieven, onder Lett. G., bij den Boekhandelaar VAN HEUSDEN, te 's Hertogenbosch. (20574)

Er wordt gevraagd een **GEROUTINEERD REIZIGER** in MANUFACTUREN, van de R. K. Godsdienst en voorzien van goede getuigschriften. Adres met Franco brieven onder Lett. W. bij den Boekh. H. A. ZWEERS, Singel bij de Munt, 156, te Amsterdam. (20575)

Er wordt gevraagd op een GROSSIERS-KANTOOR een **JONGMENSCH**, eene Nette Hand schrijvende, en bekend met de Fransche en Duitsche talen. Adres Letter H. bij de Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST EN ZOON, N. Z. Voorburgwal over de Nieuwe Kerk, G 121. (20571)

Op een MAGAZIJN van MANUFACTUREN, wordt tegen Salaris verlangd, een **JONG MENSCH**, met het Vak bekend, voorloopig voor Magazijn-Werkzaamheden, en bij geschiktheid daartoe voor Kleine Reizen. Opgave waar het laatst werkzaam geweest, onder Lett. A. Z., Franco, Bureau Handelsblad. (20562)

APOTHEEK.

Men vraagt tegen 1 Februarij 1861 in eene Soliede APOTHEEK alhier, een bekwaam **BEDIENDE**, P. G. Adres letter A. A. bij den Boekhandelaar H. W. MOOIJ, Heerengracht bij de Leliegracht. Brieven Franco. (20555)

DE ALMANAK VOOR DE JEUGD,

voor 1861, onder Redactie van **A. ISING**, met Zes lieve Plaatjes en Bijdragen in Proza en Poëzij, is dit Jaar zóó onderhoudend en Prettig, dat zij alle vorige Jaren overtreft. Zij is het doelmatigst geschenk voor de Jeugd en geeft elken dag nieuw genot en leering. Prijs 90 Cents. Met Gekleurde Platen in Carton *f* 1.40. Rijkgeb. en Verg. *f* 2. (20425)

Door Sterfgeval van een ZUIGELING biedt zich alhier aan, in een Burger Huisgezin, eene Jonge **GEZONDE MIN** 23 Jaren oud, 11 weken oud Kraams, voldoende aan alle vereischten. Adres aan het Sterrhuis Singel G 348. (20579)

GENEREUZE BELOONING,

zal worden toegekend aan dengenen, die van den **PERSOON**, welke sedert Vrijdag 23 November ll. zijne Woning heeft verlaten, eenig narigt van zijn leven of dood kan geven. Hij was gekleed: een Blaauwe Duffelsche Jas, Zwarte Broek, Witte Kousen, Laarzen, gestipte donker bruine Pet, grijze Cachenez, het Linnengoed gemerkt H H; men wordt verzocht hiervan kennis te geven aan het Gemeentebestuur, Watergraafsmeer (Regthuis) of aan het Kommissariaat van Policie, 4de Sectie (Leidschepoort.) (20584)

TORLADES & C°., te S. UBES hebben de eer hunnen Handelsvrienden te berigten, dat de prijs van het **ZOUT** aldaar weder is verlaagd, en thans bepaald op 1260 reis per Mooij langs boord geleverd. De kwaliteit is voortreffelijk.

S. UBES, 24 November 1860. (20573)

243ste Staats-Loterij.

TEN KANTORE VAN

Wed. M. C. Canter & J. N. Torres

zijn gevallen de volgende (20578)

Kapitale Prijzen:

5DE KLASSE, N°. 11595 *f* 25,000.

4DE KLASSE, N°. 11297 *f* 25,000.

243ste Staats-Loterij.

Ten Kantore van ARON PRINS Az., Hoogstraat over het O. I. Huis, K 91, is weder getrokken in de 4de Klasse, 3de Lijst, (20577)

DE KAPITALE PRIJS VAN

f 25,000 op N°. 11297.

A R N H E M.

Uit hoofde van vertrek naar buiten 's Lands wordt het zoo zeer gunstig bekend **MAGAZIJN VAN MODES** en **ZIJDEN MANUFACTUREN** van **J. BENJAMINS**, te Arnhem, ter overneming aangeboden. Brieven Franco aan bovenstaand Adres. (20567)

Desverkiezende provisioneel zonder SALARIS, biedt zich terstond aan, **EENE JUFVROUW** uit den Beschaafden Stand, tusschen de 25 en 30 Jaar, P. G., tot Gezelschap, ter waarneming van een Klein Gezin of tot Assistentie. Brieven Franco onder Letter X bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers Hartenstraat KK 601 te Amsterdam. (20580)

Een bekwame **KANTOORBOEKBINDER**, met goede Getuigenissen voorzien, kan dadelijk geplaatst worden; die eenigzins met den Boekhandel bekend is heeft de voorkeur. Adres in persoon bij den Boekhandelaar C. F. STEMLER, hoek Haarlemmerdijk en Singel, te Amsterdam. Brieven franco. (20569)

W. GOSSAAR,

Haarlemmerdijk bij het Singel, N°. 382, vraagt ten spoedigste en met Primo Februarij bekwame **KRUIDENIERSBEDIENDEN**. Tevens zijn te bevragen een Ongehuwd Koetsier van goed gedrag, twee Bedienden voor Tabaks-Affaires, Societeits- en Koffijhuisbedienden en Pakhuisknechts. (20570)

T A B A K.

Wordt gevraagd een geroutineerd **REIZIGER IN TABAK**, tegen ruim Salaris. Hoofdvereischten zijn de Fransche en Duitsche Talen magtig. Adres met Franco Brieven, onder Lett. A. Z., in den Kantoorwinkel van L. HOLTKAMP, Beursteeg, E 175, te Amsterdam. (20572)

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

STADS SCHOUWBURG. Donderdag 6 Dec. Italiaansch Opera Gezelschap. Laatste voorstelling van: *Rigoletto*, Opera in 4 bedrijven van Verdi. (8 u.)

(Tekstboekjes der Opera in de Italiaansche en Hollandsche taal zijn verkrijgbaar bij de Erven VAN MUNSTER, Warmoesgracht).

THÉATRE FRANÇAIS, Sur le Singel. A cause de la St. Nicolas la représentation du Mercredi 5 courant, est remise au Jeudi 6 Déc. la représentation de: *La Marquise de Senneterre*, comédie en 3 actes, par Mrs. Melesville et Charles Duveyrier. On finira par: *Les Deux Timides*, vaudeville nouveau en 1 acte.

Entrée *f* 1. (8 heures.)

SALON DES VARIETES, in de Nes. Donderdag 6 Dec. Eene derde voorstelling van: *Napoleon op St. Helena*, geschiedkundig tooneelspel in 3 tafereelen; stellende het laatste tafereel voor: Het sterfbed van Keizer Napoleon. Waarin de rol van Napoleon door den Heer Rosenveld (als gast), oud-lid en eerste Komiek van den Koninklijk Zuid-Hollandschen Schouwburg vervuld zal worden. Daarna: *Het Oost-Friesche Dorps-Pleidooi*, blijspel in 1 bedrijf. De rol van Razkoff, Pruikenmaker en Dorps-Jurist door den Heer Rosenveld.

Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken.

Entrée 75 Cts. in vertering, 50 Cts. zonder vertering. (8 Ure.)

J. E. DUPORT.

SALON DES VARIETES, in de Amstelstraat. Donderdag 6 Dec. *Parijssche Zeden of de Keerzijde der Groote Wereld*, Tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Fransch le Demi Monde, van Alexandre Dumas fils, welk stuk op het Theatre du Gymnase Dramatique meer dan 200 malen met den meesten bijval is ten tooneele gevoerd.

Entrée 75 Cts. in vertering. (8 ure.) **BOAS & JUDELS.**

Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken.

GRAND THEATRE DES VARIETES, in de Amstelstraat. Donderdag 6 Dec. Eene 10de opvoering van: *Uriëlle, of de Page van den Duivel*, groot toover kluchtspel in 4 bedrijven of 8 tafereelen, naar het Fransch, met Kooren, Dansen, Optogten, nieuwe Decoratien, vervaardigd door B. Pigis, nieuwe Machinerien, Costumes en verdere Tooneelmatige Toestellen, geheel nieuwe Muziek van L. W. Luers.

Entrée 75 Cents in vertering. Gaanderij 40 Cents. (8 Ure.)

A. VAN LIER Jz.

(20383) Bij L. F. J. HASSELS, te Amsterdam, ziet het licht:

JAARBOEKJE VOOR REDERIJKERS EN BEMINNAARS DER POEZIJ voor 1861, met het portret van den Dichter **C. G. WITHUIJS.** Prijs................*f* 2.25.

De **SCHADUWZIJDE DER NIEUWE WET OP HET ONDERWIJS** in brieven................„ 1.80.

Bij J. DE LANGE te Deventer, ziet het licht;

FRED. DE GROOTE EN ZIJNE BROEDERS EN ZUSTERS.

Door L. MÜHLBACH. Uit het Hoogduitsch vertaald door S. S.

3de AFDEELING, 1ste—3de Deel. Prijs *f* 4.10. — 4de AFDEELING, 4de—6de Deel. Prijs *f* 4.10.

Vroeger verschenen:

FRED. DE GROOTE EN ZIJN HOF.
1ste AFDEELING, 2 Dln. Prijs *f* 3.90.

BERLIJN EN SANSSOUCI,
OF FRED. DE GROOTE EN ZIJNE VRIENDEN.
2de AFDEELING, 4 Dln. Prijs *f* 5.40.

N.B. Deze VIER AFDEELINGEN vormen te zamen **ÉÉN GEHEEL**, terwijl elke AFDEELING op zich zelf COMPLEET en afzonderlijk verkrijgbaar is. (20521)

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON

STATEN-GENERAAL.

…eede Kamer der Staten-Generaal.

'S GRAVENHAGE, Zitting van Dingsdag, 4 December 1860.

…etting der:

Beraadslagingen over de Staatsbegrooting, Dienstjaar 1861.

…over art. 92 van het hoofdstuk, betreffende het Departement van …ndsche Zaken.

…eer BLUSSÉ meent wel niet te behoeven te zeggen, dat er groote …heid in den lande bestaat over de uitvoering van de wet nopens de …gen. De Regering scheen dat zelve gevoeld te hebben, want waarom …art. 3 in de spoorwegwet, dan om te apaiseren? De bezorgdheid …niet het minste wat de voormalige Zuiderlijn betreft, waarin hij …ste belang stelt, en hij gelooft dat de geschiedenis dier lijn de …heid allezins regtvaardigt. Immers 1°. is die lijn, sedert de aan… van de wet, zeer achteruitgegaan. De President van den Minis… heeft vóór eenige dagen er tegen gewaarschuwd toch niet terug te …op gesloten discussien; maar dat kan toch niet zoo verre gaan, …n niet eens een punt van vergelijking zou mogen maken of …waartschen blik zou mogen slaan. Ook in de thans vigerende …spreker eene geheele afwijking nopens de Zuiderlijn, met opzigt …re lijnen. Terwijl men overal getracht heeft, om bestaande spoor… te continueren, hier niet. Voor de lijn Rotterdam—Breda begint …Breda, en Breda is zeker verbonden met een zijtak aan België, …ngs een omweg. Evenwel de zaak ligt er toe, en wanneer men …r in die rigting voortwerkte, was het niets, maar dat ligt niet in …n, althans moet hij dat opmaken uit de Nota van inlichtingen. …eekt nu reeds van het aanleggen van eene brug te Rotterdam. …t zal, z. i., het middel zijn om den spoorweg zoo laat mogelijk …ik te stellen. Men moest, volgens spreker, aan den Moerdijk be…en dan Noordwaarts overtrekken; maar dan is de eerste over… Dordrecht. In het belang van den handel van Rotterdam is het …brug te Rotterdam het allerlaatste gebouwd wordt. Als de lijn …t tot aan den overkant van de Maas, dan nog kan de handel er …van maken; maar als de brug eerst te Rotterdam ligt, zal dit …ezwaar voor den handel opleveren.

…eer VAN ECK had opgemerkt, dat men vertrouwen in de Regering …te stellen, even als bij andere publieke werken. Spreker acht …ongelukkig voorbeeld. Wij hebben, zegt hij, een dag of drie …en hoe dit gaan kan met een onbepaald crediet. De zaak zelve …nog geene uitvoering, omdat er een crediet is verleend, zooals …en gebleken is. Nu bestaat er bij spreker geene reden tot mis… nopens den Minister van Binnenlandsche Zaken; hij heeft, inte… alle vertrouwen in de opregtheid van het hoofd van dat depar… doch men vergete niet, dat er ten aanzien van de spoorwegen …invloeden en jalousie werkzaam zijn. Niet altijd kan een Minister …aan onttrekken; het is mogelijk, dat de Minister tegen zijn zin …goeden weg worde afgeleid; maar al had de Minister geestkracht …om tegen die booze inblazingen op te werken, wie zegt hoe lang …het hoofd van zijn departement zal staan? Wie zegt of hij den …krachten zal hebben, om er zich mede te blijven belasten? En …er dan van de beloften worden? Meermalen, zegt spr., hebben …ondervouden, dat een opvolger zich niet gebonden acht aan de …van den voorganger. Spreker heeft dus meerdere waarborgen …dan de woorden, in de Memorie van Beantwoording, betrekkelijk …ering der plannen vermeld zijn. Hij blijft dus staan op meerdere …ie of splitsing der posten.

…er van Eck heeft ook voorgestaan de rigting der lijn Rotterdam— …t door den Alblasserwaard; spreker is daarvan geen tegenstan… …ar hij zou zeer huiveren nu reeds deswege een bepaald advies te …dat punt moet rijpelijk onderzocht worden, niet alleen uit een …h en financieel oogpunt, maar ook uit een handels-oogpunt. Er … en nadeelen aan beide rigtingen verbonden; daargelaten, dat …door den Alblasserwaard meer zal kosten, zal die ook langer zijn, …al het goederen-vervoer bezwaren, dat per kilometer-afstand be…wordt. — De heer van Eck heeft voorts beweerd, dat de handel …and zal lijden door de overbrugging van de Maas; spreker ant… dat die ook kan geschieden over 's Gravendeel. Daarbij komt, …andelskantoren te Rotterdam zijn, welke groot bezwaar hebben …verbrugging; zij voorzien dat de handel naar Dordrecht zal wor…egd, terwijl er handelaars te Dordt zijn, die integendeel meenen, …hippers Dordrecht niet zullen aandoen, en de oude Maas omste… Dit is eene reden te meer om alles wel te overwegen, eer men …aalde decisie neme, en spreker vertrouwt van zijne medeleden …erdam, dat ook zij de Vergadering ten dezen zullen voorlichten.

…er THORBECKE zal niet over deze of gene lijn spreken. Wij heb…t spreker, thans met de Regering één pligt, dat is de goede, …, geregelde uitvoering van het werk te verzekeren. Wat wij tot …e zagen, geeft den waarborg daartoe, z. i., niet. Het ontwerp …voorbereid door niets dan door hetgeen het vorig bestuur in …geest had verzameld. En nu is men, zeven maanden later, nog …der. Hij wil dus twee vragen doen, nopens den waarborg voor …de, krachtige, geregelde uitvoering van de wet.

…n eerste waarborg ligt (hij is het eens met den heer van Heuke… den heer Blussé) in eene behoorlijke jaarlijksche begrooting. En …e begrooting moet zijn een goed voorberaamd plan. — De Rege…t in de Memorie van Beantwoording: "om juiste cijfers te geven …ene reeks van opnemingen, berekeningen en nasporingen te doen, …eeltelijk nog niet hebben plaats gehad, omdat het onmogelijk is …gelijk te doen." "Alles te gelijk," zegt Spreker juist omdat ik dat …nsch, verlang ik een bepaald voorstel wat men denkt in het vol…jaar tot stand te brengen. Men stelle dit zoo ruim mogelijk tot …ximum toe, daartegen heeft spreker geen bezwaar. De Regering …o ruim mogelijk, hij herhaalt het, maar wat men denkt te kunnen …n. Immers de wet bepaalt dat jaarlijks ten minste tien millioen …begrooting moet worden gesteld voor den aanleg van spoorwegen …zal toch wel in dien zin te verstaan zijn, voor zoo ver die er zijn, …eed kunnen worden. Maar nu brengt de Regering de grootst mo… som op de begrooting voor het *eerste* jaar; eerst tien, toen der…millioen. — Er is voor het overige, volgens spreker, volstrekt geen …ld van verdeeling van die som van 13 millioen, noch van onder…ng der aanwending. Hij zou de zaak omkeeren; hij zou eerst uit…eene duidelijke voorstelling van hetgeen men in het volgende jaar …nen uitvoeren, en dan de cijfers, zij het ook tot het maximum, …ens stellen. Dan weet men wat er geschieden moet. Daarin ziet … een waarborg. Zoodanige begrooting is noodig in het belang van …, in het belang van het publiek, in het belang van den Minister …e daardoor zijne verantwoordelijkheid zal zien gepekt; maar anders, …is hij niet meer aan het bewind, steeds, zoo als het meermalen …inisters gaat, de zondebok zal blijven. Spreker dringt daarom zeer …ergelijke, z. i., rationele handelwijze, omdat de Minister daardoor …n steun zal wezen bij de uitvoering van de wet. Voor de Verte…ordiging is zoodanige begrooting ook noodig tot contrôle; als zoo… begrooting er is, dan houdt men zich er aan, en dan is hij ten minste …an gedachte om in de details te treden. Maar de Vertegenwoordi…moet duidelijk weten wat er van de zaak is.

…Een ander punt betreft een gezegde der Memorie van Beantwoor…n verband tot de onteigening. "Ten einde den verderen geregel…oortgang van den aanleg der verschillende spoorweglijnen behoorlijk …ekeren, bestaat het voornemen, onmiddellijk de stukken, door de …de onteigening gevorderd, van de eerste sectie van elke lijn in orde …gen om daarvan het vereischte gebruik te kunnen maken; daarna …elijk de opmeting van de volgende sectien plaats hebben, terwijl …middels op de tot dus ver gebruikelijke wijze den aankoop bij min…schikking zal beproeven. Hieruit volgt, naar sprekers inzien, dat …koop zou kunnen plaats hebben, alvorens de wet het algemeen nut …heeft verklaard.

Bij kleine perceelen kan dat misschien geregeld geschieden, niet bij den aanleg van spoorwegen over het geheele Rijk. Bovendien, de tusschenkomst der Staten-Generaal is noodig, om de noodzakelijkheid van het werk te verklaren. Dat is de zin van de Grondwet en Onteigeningswet. En spreker meent dat men zou vooruitloopen, als men den weg volgde, in de Memorie van Beantwoording aangegeven.

3°. Eene derde opmerking betreft de wijze van uitvoering der wet, wat de aanbesteding aangaat. Sprekers wensch en raad zou zijn, dat de Regering zoo veel mogelijk blijve bij toezigt, keuring en contrôle, maar zich niet met het werk inlate, maar alles bij aanbesteding doe.

4°. Een vierde punt betreft de aanschaffing van het materieel voor het vervoer. Daartegen verklaart spreker zich sterk, omdat de wijze van exploitatie moet bepaald worden bij de wet. Daarop mag niet vooruitgeloopen worden, en dat geschiedt door den aankoop van het materieel. Spreker geeft de Regering in overweging, dat zij zoo spoedig mogelijk de wet indiene; nu reeds materieel aanschaffen zal belemmeren als de Regering eens later niet exploiteren mogt.

Het zijn deze opmerkingen, waartoe spreker zich bepaalt.

De heer DUYMAER VAN TWIST is het in de hoofdzaak eens met den vorigen spreker. Hij zou wenschen eene algemeene begrooting, voor *al* de lijnen, aanwijzende hoe veel elk jaar voor iedere lijn besteed zal worden. Dat ware, z. i., reeds noodig geweest bij de aanbieding van de wet. De Regering heeft daarentegen niets anders gegeven dan globale cijfers. Ten minste diende men te hebben de raming van hetgeen men elk jaar wenscht uit te voeren. Ook hij wil daarin aan de Regering de noodige ruimte geven; maar men moet weten wat er gedaan zal worden. Nog eene andere voorwaarde wenscht hij te verbinden aan het crediet, dat hij geneigd is zelf in ruime mate te verleenen, namelijk, dat het crediet niet worde besteed voor eenig materieel voor exploitatie, zoo lang de wet op de exploitatie nog niet aanwezig is, en het beginsel wie exploiteren zal, nog niet is uitgemaakt. — Er zijn drieërlei wijzen van exploitatie der spoorwegen: 1°. van Staatswege, 2°. door particulieren, 3°. door Staat en particulieren te zamen, d. i., door particulieren met het materieel van den Staat. Van alle drie wijzen is de derde stellig het allerongelukkigste stelsel.

De heer VAN BOSSE beantwoordt den heer van Eck, en is van oordeel, dat de aankoop van materieel praejudicieert de nadere beslissing over de wijze van exploitatie. Hij verlangt, even als vorige sprekers, eene algemeene begrooting van de kosten over al de wegen. Maar dan wil hij ook aan de Regering grootere ruimte geven dan de grenzen van eene begrooting voor één dienstjaar. Hij zou alsdan wenschen voor de Regering beschikbaar te stellen al de gelden, die blijken voor de spoorwegen aanwezig te zijn. Spreker vereenigt zich met het gevoelen van den heer Thorbecke, dat alles publiek moet worden uitbesteed; maar dan wil hij de Regering ook niet binden aan één dienstjaar, daar het natuurlijk is, dat men voordeeliger voorwaarden kan bedingen, wanneer men zich niet tot kleine werken bepaalt, maar in eens groote werken aanbesteedt. Spreker wijst vooral op den bruggenbouw, waarbij het noodzakelijk is zich niet tot één dienstjaar te beperken. Ten slotte vraagt spreker aan den Minister, of de kwestie der aansluiting aan de Hannoversche grenzen thans op een beteren voet is dan vroeger, en of er kans op die aansluiting bestaat, zonder tot eene derde overbrugging over te gaan.

De heer VAN DIGGELEN vestigt de aandacht der Regering op de stelling van den heer van Bosse, dat de kwestie der exploitatie gepraejudicieerd zou worden door de aanschaffing van vervoer-materieel. Nadat door den heer Duymaer van Twist zijn aangegeven de drie soorten van exploitatie, komt het hem voor, dat in ieder dier drie gevallen de aanschaffing van materieel noodzakelijk is. Wanneer door het Gouvernement het wezenlijk belang van het land wordt behartigd, dan is het noodzakelijk en pligtmatig, bij den aanvang met de werkzaamheden voor de spoorwegen, over te gaan tot de aanschaffing van materieel. Geschiedt toch de exploitatie door particulieren, dan zal toezigt op hun materieel toch noodzakelijk zijn. Dit zelfde is noodig bij gemengde exploitatie. En in het minst wenschelijk geval van exploitatie van staatswege, moet de staat natuurlijk voor materieel zorgen. Spreker zou het ten hoogste betreuren, wanneer niet dadelijk voor het noodige materieel gezorgd wierd.

De heer WINTGENS zegt, dat bij hem groot bezwaar bestaat tegen het toestaan van eene zoo groote som als thans wordt aangevraagd. Hem dunkt dat de Vertegenwoordiging niet mag overgaan tot de aanwijzing van zulk een globaal cijfer. Wij moeten toezien dat er voldoende waarborgen zijn, dat het geld doelmatig worde besteed. Wij mogen de schatkist niet openstellen en zoo reusachtig crediet aan de Regering verleenen. Hij gelooft dat het aandeel der Vertegenwoordiging in de uitvoering van wetten minder dan ooit mag worden prijs gegeven bij dit onderwerp. In dergelijke medewerking der Kamer is gelegen de zekerheid van de goede uitvoering der wet. Z. i. moet de Regering geven eene gedetailleerde raming der gezamenlijke werken. Daardoor zal ook de verantwoordelijkheid van den Minister van Binnenlandsche Zaken minder worden en zal hij daarin door de Vertegenwoordiging worden geschraagd. Hij ondersteunt het denkbeeld van den heer van Heukelom, om in den aanvang van het volgende jaar eene gedetailleerde begrooting te bekomen van de uitgaven voor het volgend jaar.

De heer VAN LIJNDEN kan zich niet vereenigen met de opmerkingen van den heer Thorbecke, nopens de wijze van onteigening door de Regering voorgenomen. De onteigeningswet behoeft alleen toepassing wanneer minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn. Dan is onteigening hulpmiddel, maar zij sluit niet uit voorafgaand overleg of minnelijke schikking waar dit kan.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer VAN HEEMSTRA, zegt, dat de Kamer thans genaderd is tot een hoogst belangrijk punt, en het bevreemdt hem dan ook geenszins dat het de aandacht van vele leden tot zich heeft getrokken. Hij heeft in deze discussie een blij verschijnsel ontwaard, namelijk dat de leden, die vroeger fel tegen de spoorwegwet gestreden hebben, nu ten krachtigste bij de Regering aandringen op de uitvoering der wet, en haar daarin wenschen te ondersteunen, zoozeer zelfs dat men zekeren twijfel geopperd heeft, of de Regering het wel ernstig met de zaak meent, en of de wet wel goed en spoedig zal worden uitgevoerd. Bij herhaling heeft men gezegd: wij hebben wel eene wet, maar nog geen spoorwegen. Het is voor de Regering zeer heugelijk dat die vroegere bestrijders in steunpilaren van de wet veranderd zijn. Hij zal al dadelijk de stellige verzekering geven, dat de Regering niets liever wenscht dan krachtig handen aan het werk te slaan, en dat zij alzoo wenscht te voldoen aan hetgeen het geëerde lid uit Zwolle, bij de algemeene discussien, genoemd heeft "de spoorwegcontemplatie," en zoover namelijk daarmede bedoeld is niet beschouwingen over, maar de aanschouwing van spoorwegen. Het geëerde lid uit Amsterdam heeft gisteren den wensch geuit, om met de voornemens der Regering nader bekend te worden, daar het in de Memorie van beantwoording niet regt duidelijk was, hoe en op welke wijze de Regering het groote werk wil ten uitvoer brengen. In antwoord daarop kan dienen, dat er op alle plaatsen gelijktijdig wordt aangevangen; elke der bij de wet vastgestelde lijnen is in sectien verdeeld, hetgeen een administratieve maatregel is om de zaak geleidelijk en spoedig te doen loopen. Natuurlijk begint men met de eerste sectie van elke lijn, die men laat opnemen, in teekening brengen, om vervolgens tot de aanbesteding over te gaan, terwijl er een afzonderlijke aanbesteding van de bruggen en kunstwerken zal plaats hebben. Zoo handelende zal men, naar men vertrouwt, de afdoening van het werk het meest bevorderen. Nu heeft het geëerde lid uit Middelburg wel de vraag gedaan, of er met den aanleg der bruggen zooveel haast was, maar die bruggen vereischen tijd eer zij aangelegd zijn, en zij moeten gereed zijn zoodra de lijnen zijn voltooid. Wil men dus oponthoud voorkomen, dan is het noodig met den aanleg der bruggen vroeger te beginnen. Natuurlijk zal eerst worden aangevangen met den bouw der bruggen die genoegzaam zijn aangewezen en waaromtrent geen verschil bestaat. Hij moet dan ook aan het bedoelde lid uit Middelburg de geruststellende verzekering geven, dat tot hiertoe niet gedacht wordt aan den aanleg der brug nabij Rotterdam, voor en aleer beslist zal zijn of de lijn loopen zal over het Overmaassche of over den Alblasserwaard. Dit laatste komt de Regering tot dus ver het meest aannemelijk voor, maar daarover is tot hiertoe nog geene beslissing gevallen.

Als hij nu de overige bedenkingen door de verschillende sprekers tegen den post in het midden gebragt, tot eenige hoofdpunten terugbrengt, dan komen zij op vier neder, als: 1°. de begrooting, 2°. de wijze van onteigening, 3°. de al of niet aanschaffing van materieel en 4°. de wijze van aanbesteding.

1°. De begrooting. — Als hij zelf een oordeel over den post moest uitspreken, dan zou hij dien als doorgaanden regel evenzeer afkeuren; maar het is volstrekt de bedoeling der Regering niet om die wijze van handelen als doorgaanden regel te volgen. Is van de zijde der Kamer het vertrouwen te groot, dat men daardoor aan de Regering zou schenken. Ook aan de zijde van den Minister van Binnenlandsche Zaken is de verantwoordelijkheid veel te groot voor zoodanig crediet, als nu wordt aangevraagd. Het is dan ook zijne ernstige bedoeling om in het vervolg de aanvrage op eene begrooting te doen steunen. Van welken aard zal echter die begrooting zijn? Er is gisteren gesproken van eene doorloopende begrooting over het geheele werk, òf van eene jaarlijksche begrooting, terwijl het geëerde lid van Nijmegen gisteren nog andere denkbeelden dienaangaande heeft blootgelegd. Eene algemeene begrooting over het geheele werk ligt niet in zijne bedoeling, te minder omdat de hoofdstrekking van de wet steeds was de toekomst zoo min mogelijk te verbinden. Nu heeft men wel gezegd, dat het voornemen van den aanvang was om het geheele werk in tien jaren tijds te voltooijen, en dat men dus een tiende van de geheele som, waarop het werk geraamd is, kon aannemen. Hij gelooft niet, dat dergelijke begrooting aan de eischen eener goede begrooting zou voldoen. Eene jaarlijksche begrooting moet aanduiden, wat men voornemens is te verrigten; dat ligt dan ook in den geest van den geëerden Spreker uit Deventer, die eene jaarlijksche begrooting heeft ondersteund. De Minister meent, dat eene begrooting steunen moet op waarheid en op volkomen kennis van zaken. Als de Minister eene begrooting aanbiedt, dan moet hij die kunnen justificeren, en dat ontbreekt op dit oogenblik juist aan de Regering. De volledige kennis van de kosten voor iedere lijn of gedeelte daarvan, ontbreekt op dit oogenblik nog. Er is nog geen tijd geweest om dat grondig en bepaald te onderzoeken. Daarom vraagt hij vooralsnog eene meer zedelijke ondersteuning, tot dat hij met zoodanige begrooting bij de Kamer komen kan. Niets zal hem aangenamer zijn dan wanneer hij met volkomen kennis van zaken, zoodanige begrooting aan de Kamer zal kunnen aanbieden, en hij zal dat tijdstip, zooveel hij slechts kan, bespoedigen.

2°. De onteigeningen. — Volgens den Spreker uit Deventer, heeft de Minister zich den gang van zaken niet juist voorgesteld, en zou die niet overeenstemmen met de beginselen der onteigeningswet. De Minister antwoordt, dat hij de onteigeningswet beschouwt als een hulpmiddel dat moet worden aangewend als het noodig is, dat is als men niet vrijwillig kan verkrijgen wat voor den aanleg der lijnen gevorderd wordt. Zoo men de noodige gronden niet in der minne kan bekomen, zoo men zich aan overdrevene eischen overgeeft, dan is de wet daar om tusschen beide te treden. Hij gelooft niet dat die voorstelling zoo geheel en al onjuist is. Hij vraagt toch hoe de toepassing der onteigeningswet tot dusverre geweest is, en dan gelooft hij dat die toepassing in den door hem aangeduiden zin, plaats vond. Indien al de voorschriften dier wet vooraf moesten worden opgevolgd, en daarvan de voortzetting van het werk afhankelijk gemaakt, dan vreest hij dat er een geruime tijd zou verloren gaan, die nuttiger kon worden gebezigd. Het kan toch niet de meening zijn, dat hij bij de Kamer al de détails van elke rigting zou moeten brengen. De wet heeft al de hoofdlijnen, al de hoofdpunten der rigting aangegeven. Nu kan het niet in de bedoeling liggen om bij onteigeningswetten de rigting van elk punt uit te maken. Hij gelooft dat de Regering en de Kamer hebben zamengewerkt tot vaststelling der hoofdpunten, en dat nu aan de Regering moet verblijven de vaststelling van de rigting tusschen de hoofdpunten welke door de wet zijn aangewezen.

3°. Het materieel. — Het materieel dat de Minister zich wil aanschaffen, moet wel degelijk geschikt zijn om het later tot exploitatie te bezigen. Nu heeft men gevraagd, — en men heeft dit ook reeds vroeger bij de spoorwegdiscussie gedaan — of de aanschaffing van het materieel wel noodig was. De Minister heeft toen beweerd, en doet dit nog, dat hoe men ook over de exploitatie denke, de aanschaffing van het materieel noodig zijn zal. Als de staat exploiteert dan is dit natuurlijk, maar zelfs dan als men de exploitatie aan particurieren overlaat is dit noodig. En waarom? Eensdeels omdat het materieel gereed moet zijn op het oogenblik dat de weg gereed zal wezen, ten einde de weg dadelijk kan worden gebruikt. — Maar aan de andere zijde ten einde de Regering zich niet aan handen en voeten gebonden moet overgeven aan eene Maatschappij of aan particulieren, die in het bezit van materieel mogten wezen. Men zou dan dergelijke maatschappij of particulieren uitsluitend met de exploitatie moeten belasten en de Regering zou zich daaraan op discretie moeten overgeven. Intusschen zal hij zeer gaarne zooveel mogelijk het ontstaan der wet nopens de exploitatie bespoedigen. Ook hij acht het volstrekt niet noodig daartoe den uitersten termijn af te wachten. Evenmin acht hij het noodig om voor elke sectie eene afzonderlijke wet vast te stellen. Dergelijke wet kan de peremptoire verklaring niet inhouden, dat particulieren den weg moeten exploiteren. De staat moet dus altijd gewapend zijn om zelf te kunnen exploiteren. De staat zal derhalve, hoe men over de exploitatie denke en wat daarover zal beslist worden, altijd materieel behoeven.

4°. De wijze van aanbesteding. — Hij is het daaromtrent geheel eens met den Spreker uit Deventer, dat de Staat zoo min mogelijk zelf moet werken, maar dat alles zooveel mogelijk openbaar moet worden aanbesteed. Het is de eenige rationele wijze dergelijke groote werken publiek uit te besteden. Zoo zal er eene aanbesteding geschieden van hout en ijzer, maar ook de aanleg der banen zal bij aanbesteding worden uitgevoerd.

De Minister vraagt hierop, of al die bedenkingen moeten leiden om het cijfer der begrooting te verminderen? Hij gelooft dat niet. Eene getrouwe naleving der wet vordert, dat er minstens 10 millioen op de begrooting worden gebragt, maar de financiele toestand gedoogt dat het cijfer op 13 millioen worde uitgetrokken. Of die som nu zal worden verwerkt in het aanstaande jaar, dat gelooft hij ook niet; maar zoo neen, dan zal het gevolg daarvan alleen zijn, dat het overblijvende op de begrooting voor een volgend jaar zal worden gebragt.

Ten slotte is het zijn wensch den aanleg van de spoorwegen zoo publiek mogelijk te behandelen. Daarom heeft hij de Commissie uitgenoodigd hem telken half jare een verslag toe te zenden nopens den toestand der zaak. En nu is het zijn voornemen daaraan de meest mogelijke publiciteit te geven. Op die wijze zal ieder in en buiten de Kamer kunnen beoordeelen, wat er gedaan is en wordt. De Regering zal ten deze de meest mogelijke publiciteit in de hand werken.

De heer THORBECKE komt nog op eenige punten terug. 1°. Blijft hij bij zijn aandrang op eene begrooting. De Minister zegt, dat dit nog niet kan geschieden bij gebrek aan volledige kennis van zaken, maar wat belet den Minister in de maand Februarij zoodanige begrooting te geven? Dan dient men toch te weten wat er in 1861 zal gedaan worden, anders heeft de Regering geen plan. Het verschil tusschen den Minister en Spreker is op dit punt zoo groot, dat hij een amendement zal voorstellen om zekere som uit te trekken, in afwachting van eene volledige begrooting.

2°. Blijft Spreker volhouden, dat onteigeningen bij minzame overeenkomst, *nadat* de perceelen zijn aangewezen, veel minder voordeelig voor de schatkist zijn dan die vooraf plaats hebben. Hij betwist het gevoelen, dat de wet van 1851 enkel een hulpmiddel zou zijn wanneer de onteigening niet bij minnelijke schikking verkregen kan worden. In zijn stelsel zijn meer waarborgen voor de ingezetenen gelegen; zij zijn door de onteigeningswet voorgeschreven. 3°. Wat het materieel aangaat vraagt hij wat de exploitatie bij aanbesteding belet. De Minister zegt, dat de wet nopens de exploitatie spoedig zal komen; welnu, dan is er ook geen reden om thans reeds gelden voor de exploitatie beschikbaar te stellen. De Minister zegt, dat er dit jaar uitsluitend hout en ijzer zal worden aanbesteed. Hij zou liever aanbesteding van het werk zien, en die dat aanneemt voor de materialen laten zorgen. Dan zal ook de Staat geen risico lijden, en

De DERDE LEZING van den Heer BUSKEN HUET, in het *Wapen van Amsterdam*, zal **NIET** gehouden worden op aanstaanden Vrijdag, maar is vastgesteld op Vrijdag 14 December 1860. (20581)

Stremming van Passage.

DE RAAD VAN ADMINISTRATIE der Maatschappij van den ZAANLANDSCHEN COMMUNICATIE WEG maakt bekend, dat de **WIPBRUG**, zoogenaamde **PLASSENBRUG**, gelegen voor de oprid van den Zeedijk in het Zuid-einde der Gemeente Westzaan, op **VRIJDAG** en **ZATERDAG** den 7den en 8sten Dezer, wegens reparatie, niet door Paarden, Rijtuigen en Vee zal kunnen gepasseerd worden.

WESTZAAN, 4 December 1860. (20557)
De Raad van Administratie voornoemd
J. DEKKER Gz., *waarnemend President*,
Jr. AVIS Cz., *Secretaris*.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Zwolle zijn voornemens op Maandag den 17den December 1860, des Namiddags ten Eén Ure, op het Stadhuis bij Inschrijving **AAN TE BESTEDEN**: De leverancie van **100,000 STUKS GEKAPTE QUENAST KEIJEN.**

Op het Bestek, dat op de Secretarie ter lezing ligt.

De Inschrijvingsbiljetten moeten 24 uren voor de Aanbesteding op het Stadhuis zijn bezorgd.

ZWOLLE, 3 December 1860. (20513)
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.
L. N. SCHUURMAN, *Secr.*

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

OPENBARE AANBESTEDING onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, in 21 Perceelen, van:

153,575 N. ℔ PLAAT-, STAAF-, HOEK-, KLINKNAGEL- EN DRAADIJZER.
54,000 " ZWEEDSCH STAAFIJZER.
15,600 " PLAT-, PLAAT- EN GIETLOOD.
2,200 " ZINK IN BLADEN.
7,000 " STAAL EN STAALDRAAD.
40,955 " IJZEREN SPIJKERS.
18,500 " LOOD- EN ZINKWIT.
Verschillende VERFWAREN.
17,500 N. Kan LIJNOLIE.
Verschillend BORSTELWERK.
Verschillend TOUW- en ZEILGAREN.
240 Dozijn VIJLEN.
2,000,000 Stuks Hardgraauwe WAALSTEENEN.
Verschillende Telegraafbehoeften, waaronder ISOLATOREN, ISOLATORKAPPEN EN SCHROEFBOUTEN.
180,000 N. ℔ NEW-CASTLE SMEEKOLEN.
Diverse Gereedschappen, waaronder HOUWEELEN, SCHOPPEN, SPADEN, KOEVOETEN EN ROSKAMMEN.
1300 Stuks IJZEREN BEDKOETSEN EN LEDEKANTEN,

De Voorwaarden van Levering liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien, en voorts op elken Werkdag van 10 tot 3 Ure ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam, en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leeuwarden en te Middelburg, alwaar de Inschrijvings-Billetten verkrijgbaar zijn, welke op Donderdag 13 December c. k., des Middags ten 12 Ure, Vrachtvrij moeten ingeleverd zijn aan het Locaal der Maatschappij te Amsterdam, waarna onmiddellijk tot de Voorloopige Toewijzing zal worden overgegaan.

AMSTERDAM, 29 November 1860. (20139)

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

OPENBARE VERPACHTING VAN TOLLEN.

De ONTVANGER der Domeinen te 's Gravenhage, maakt bekend, dat op Donderdag den 20sten December 1860, des Morgens ten 9 ure, in het Openbaar in het Lokaal der Notarissen te 's Gravenhage, zal worden gehouden voor een tijdvak van Drie Jaren, de **VERPACHTING** van de **TOLLEN** op de groote wegen der 1ste en 2de klasse in de Provincie Zuid-Holland, tot den kring van zijn kantoor behoorende, zoo als die in vorige jaren heeft plaats gehad.

De Voorwaarden dezer Verpachting liggen ter lezing op de gebruikelijke plaatsen, alsmede ten kantore van den Ontvanger der Domeinen voornoemd. **H. COLLOT D'ESCURIJ.** (20556)

ZEEPZIEDERIJ DE KEIZERSKROON.

SCHANS BIJ DE ZAAGBARRIERE, PP 151 en 152.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten dat wegens de hooge Potasch-prijzen de prijs der **ZEEP** van heden af VERHOOGD is met Twee Gulden per Ton van 120 Ned. Pond.

AMSTERDAM, 6 December 1860. (20583) **C. A. J. GEESINK.**

De Notaris van HEUVEN, te Nijmegen, zal op Vrijdag den 14den December 1860, des Namiddags ten 2 Ure, in het Logement *de Praets*, onder Elden, publiek en zonder beraad bij toeslag Verkoopen: De **UITWAARDE WEIDE** *DE WINKELS*, te Mijnerswijk onder Elden, A, Nos. 145 en 146, groot 7,34,90 El; ingezet met de hoogen 1°. Koop N°. 145 op ƒ 6400; 2°. Koop N°. 146 op ƒ 6900; massa op ƒ 14,050. Informatien geeft voornoemde Notaris, Brieven Franco. (20554)

Mr. C. VAN DER LEK DE CLERCQ, Notaris te Zierikzee, zal op Dingsdag 11 December 1860, 's Voormiddags om 9 Ure, ten Huize van W. G. ZANDVOORT, te Zierikzee en ten verzoeke van zijne Principalen, in het Openbaar Verkoopen:

Eenige **GOEDEREN**, afkomstig van het gestrande **SCHIP** *SUOMI*, en bestaande in: P. M. 16,000 Bosjes Touw, (Cornijarn), Oud en Nieuw Touwwerk, Want, Zeilen, Blokken, Ankers, Zware en Ligte Kettingen, Ra's, Stengen, een Mast, Brandhout, Nagels, IJzer- en Koperwerk, Scheeps-Klokken, Stoelen, Ledig Fust, Provisien, Blokken Mahonie- en Pokhout, enz. enz. Alles daags te voren te bezigtigen op de Nieuwehaven te Zierikzee. (20518)

DAKPANNEN TE KOOP, zoo lang de voorraad strekt tot zeer LAGE PRIJZEN, alsmede **VLOER-** en andere **STEENEN BAKKEN**, bijzonder geschikt voor verzendingen naar Oost- en West-Indien; alle soorten van Metsel en Engelsche vuurvaste vierkante, schuine, Boog-Ketel en Spiesteenen **SCHOORSTEENPOTTEN**, met en zonder Kappen, of zoogenaamde *Rookverdrijvers*, **SECREETTRECHTERS**, **KAGCHEL-** en **VERWARMINGSPIJPEN**, diverse soorten van witte en geschilderde **MUURSTEENTJES**, diverse soorten van **KALK** en **CEMENT**, witte en blaauwe **PIJPAARDE**, enz.

Te bekomen in de Steenkooperij van de WED. J. D. GRUBE & C°., Heerengracht bij de Huidenstraat, te Amsterdam, N°. 248. (20543)

PUBLIEKE VERKOOP OP TEXEL.

JOHANNIS LUDOVICUS KIKKERT, als gemagtigde van Kapitein E. C. NIELSEN, gevoerd hebbende het Noordsche Barkschip *Favorite*, van Hernösand naar Honfleur gedestineerd geweest, is van meening, op Donderdag 13 December a. s. en volgenden Dag, telkens des Morgens ten 10 Ure, op het Marktplein aan den Burg, ten overstaan van den Notaris Mr. WILLEM BOK, Publiek te Verkoopen:

De compleet geborgen **INVENTARIS** van gemeld Barkschip *Favorite*, bestaande in 30 stuks Zeilen, 2 zware en 1 Werpanker, zware en ligte Kettingen, Lier, Stuurrad en Gangspil, Masten, Ra's, Watervaten en Rondhouten, Barkas en Scheepsboot, eene aanzienlijke partij gekapt Staand en Loopend Touwwerk, Blokken en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Nadere informatien zijn op Franco aanvragen te bekomen bij den Heer KIKKERT voormeld, waarn. Vice-Consul van Zweden en Noorwegen, te Texel. (20558)

PUBLIEKE VERKOOP OP TEXEL.

JOHANNIS LUDOVICUS KIKKERT, als gemagtigde van Kapitein E. C. NIELSEN, gevoerd hebbende het Noordsche Barkschip *Favorite*, van Hernösand naar Honfleur gedestineerd geweest, is van meening op Maandag 17 December, a. s., des Namiddags ten 4 Ure, ten huize van WILLEM MOOIJEN, aan den Burg, ten overstaan van den Notaris Mr. WILLEM BOK, Publiek te Verkoopen:

De uit gemeld Barkschip *Favorite* geborgen **LADING**, bestaande in: 8650 Stuks **GREENEN-** en **VUREN DEELEN**, zwaar 3 bij 9, lang van 6 tot 24 Voet, 1ste en 2de kwaliteit, liggende in den Polder Eijerland, nevens den Zanddijk op Texel. Alles breeder bij Catalogus omschreven.

Nadere informatien te bekomen op Franco aanvragen bij den Heer KIKKERT voormeld, waarnemend Vice Consul van Zweden en Noorwegen te Texel, en bij de Heeren AMONS EN HAAGSMA, Cargadoors te Nieuwe Diep. (20559)

VERHUISD

naar den Voorburgwal hoek Oude Kerksplein

SLEEUWAEGEN & C°.

en berigten bij dezen de DAMES MODISTEN, dat bij hen in groote voorraad is, eene fijne collectie **PARURES** en **COIFFURES**, **BLOEMEN** en **PANACHES**, en al wat tot het Fabricaat van deze ARTIKELEN behoort. (20552)

Ministerie van Financiën.

DOMEIN VAN OORLOG.

OPENBARE VERKOOPING,

BIJ INSCHRIJVING.

De ONTVANGER der REGISTRATIE en DOMEINEN te DELFT, als daartoe gemagtigd, zal in het Stapel-Magazijn op de Geer, aldaar, op Maandag en zoo noodig Dingsdag, 17 en 18 December 1860, beide dagen aanvangende des Voormiddags ten Tien Ure, in het Openbaar (bij Inschrijving) Verkoopen:

EEN GROOT AANTAL BUITEN DIENST GESTELDE MILITAIRE GOEDEREN, in de Magazijnen op de Geer en op het Koningsveld te Delft, voorhanden, bestaande in:

Onderscheidene wissen **HOUT**, **LEDER**, waaronder **HAMEN**, **ZADELS** en **TOUWWERK**, benevens een groot aantal **IJZER**, **GEWEREN**, **LOOD**, **STAAL** en **TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN**, mitsgaders andere **VOORWERPEN**, alles in Kavelingen.

De Verkooping zal geschieden bij op zegel geschrevene gedagteekende en onderteekende Inschrijvingsbilletten, naam, voornaam, beroep, woonplaats en koopsom in schrijfletters, voor ieder kavel afzonderlijk, behelzende; welke Inschrijvingsbilletten behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op den 15den December 1860, des namiddags ten vier ure, moeten ingeleverd zijn ten Kantore van gemelden Ontvanger, aan den Verwersdijk over de Choorstraat, Wijk 5, N°. 403 te Delft.

De Kooppenningen, benevens 10 pCt. daarvan, voor kosten, moeten dadelijk na afloop van den verkoop worden voldaan.

De Goederen zullen aan gemelde Magazijnen tegen door denzelven Ontvanger af te geven bewijs moeten worden afgehaald van af 19, 20, 21 en 22 December 1860, van des Voormiddags 9 tot 12 Ure en van des Namiddags 2 tot 4 Ure, alles op verbeurte eener boete van Tien Gulden voor ieder Kavel, wegens verzuimde betaling of afhaling.

Te bezigtigen in voormelde Magazijnen op de Geer en op het Koningsveld te Delft, op Woensdag, Donderdag en Vrijdag, 12, 13 en 14 December, van des Voormiddags 9 tot des Namiddags 2 Ure. (20510)

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van gemelden Ontvanger.

VAARTUIG GEVRAAGD OP HET IJ.

Bij het wegnemen van den **KETTINGSLEPER OP HET PAMPUS**, wordt GEVRAAGD een **VAARTUIG**, met hoog opstaande Mast, waaraan een Lantaarn kan worden geheschen. OM BIJ NACHT de plaats van voornoemden Sleper in te nemen. Zij die genegen zijn, altijd bij open water, tot het bedoelde einde van Zonsondergang tot Zonsopgang zoodanig vaartuig te leveren, vervoegen zich ten spoedigste met opgave van de voorwaarden waarop, ten Kantore van den Heer PAUL VAN VLISSINGEN, Buitenkant, M 66, des ochtends van 9 tot 2 ure. (20568)

BROODWINNING.

Door voortdurende ongesteldheid wordt voor de Som van ƒ 800 eene gerenommeerde **AFFAIRE** in **BOTER**, **KAAS** en **ROOKVLEESCH** ter overname aangeboden, welke na aftrek der Huishuur, enz., pl. m. ƒ 12 Verdiensten 's weeks oplevert, gelegen op een drukken Stand dezer Stad. De Som der daarbij over te nemen voorhanden zijnde Waren bedraagt pl. m. ƒ 250. Reflecterende, gelieve zich Franco te adresseren onder de Lett. A. B. Z., Bureau Handelsblad. (20576)

TEGEN MEI E. K.

wordt voor 2 DAMES gevraagd, in de Omstreken van Utrecht, Zeyst of Elders, of aan de Vecht tusschen Utrecht en Amsterdam, **3 KAMERS**, Ongemeubileerd, doch met Vloerkleeden en Gordijnen, voorzien van Kasten en Stookplaatsen, met een Tuin aan de Woning en behoorlijke bediening, in een stil Huisgezin, geschikt voor Zomer en Winter; ook zoude een beknopt **HUISJE** met **TUIN** in aanmerking komen. Hierop reflecterende verzoeke opgaaf van Huurprijs, om nader over de Middagtafel te kunnen onderhandelen, met franco Brieven onder Lr. J. H. Z., bij den Boekh. P. G. VAN LOM, Kalverstraat, D N°. 32, te Amsterdam. (20535)

EEN ISRAELITISCH MEISJE,

27 jaren oud, van Fatsoenlijke Familie, zag zich gaarne tegen Februarij te Amsterdam of elders geplaatst ter ADSISTENTIE in alle Huishoudelijke Bezigheden, of als **HUISHOUDSTER** in een Deftig Huishouden. Reeds 6 jaren heeft zij dusdanige Betrekking vervuld en kan goede Getuigenissen overleveren. Reflecterenden gelieven zich te adresseren Franco, onder Lett. T. T., bij de Boekhandelaars GEBR. BELINFANTE, te 's Gravenhage. (20550)

ER WORDT GEVRAAGD de Som van **ƒ 1000** als **EERSTE HYPOTHEEK**, op vaste en tegen Brandschade verzekerde Goederen, gelegen in de Provincie Noord-Brabant, bij jaarlijksche aflossing, tegen 4 pCt. Reflecterenden adresseren zich met franco Brieven, onder Lett. G., bij den Boekhandelaar VAN HEUSDEN, te 's Hertogenbosch. (20574)

Er wordt gevraagd een **GEROUTINEERD REIZIGER** in MANUFACTUREN, van de R. K. Godsdienst en voorzien van goede getuigschriften. Adres met Franco brieven onder Lett. W. bij den Boekh. H. A. ZWEERS, Singel bij de Munt, 156, te Amsterdam. (20575)

Er wordt gevraagd op een GROSSIERS-KANTOOR een **JONGMENSCH**, eene Nette Hand schrijvende, en bekend met de Fransche en Duitsche talen. Adres Letter H. bij de Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST EN ZOON, N. Z. Voorburgwal over de Nieuwe Kerk, G 121. (20571)

Op een MAGAZIJN van MANUFACTUREN, wordt tegen Salaris verlangd, een **JONG MENSCH**, met het Vak bekend, voorloopig voor Magazijn-Werkzaamheden, en bij geschiktheid daartoe voor Kleine Reizen. Opgave waar het laatst werkzaam geweest, onder Lett. A. Z., Franco, Bureau Handelsblad. (20562)

APOTHEEK.

Men vraagt tegen 1 Februarij 1861 in eene Soliede APOTHEEK alhier, een bekwaam **BEDIENDE**, P. G. Adres letter A. A. bij den Boekhandelaar H. W. MOOIJ, Heerengracht bij de Leliegracht. Brieven Franco. (20555)

DE ALMANAK VOOR DE JEUGD,

voor 1861, onder Redactie van **A. ISING**, met Zes lieve Plaatjes en Bijdragen in Proza en Poëzij, is dit Jaar zoo onderhoudend en Prettig, dat zij alle vorige Jaren overtreft. Zij is het doelmatigst geschenk voor de Jeugd en geeft elken dag nieuw genot en leering. Prijs 90 Cents. Met Gekleurde Platen in Carton ƒ 1.40. Rijkgeb. en Verg. ƒ 2. (20425)

Door Sterfgeval van een ZUIGELING biedt zich alhier aan, in een Burger Huisgezin, eene Jonge **GEZONDE MIN** 23 Jaren oud, 11 weken oud Kraams, voldoende aan alle vereischten. Adres aan het Sterfhuis Singel G 348. (20579)

GENEREUZE BELOONING,

zal worden toegekend aan dengenen, die van den **PERSOON**, welke sedert Vrijdag 23 November ll. zijne Woning heeft verlaten, eenig narigt van zijn leven of dood kan geven. Hij was gekleed: een Blaauwe Duffelsche Jas, Zwarte Broek, Witte Kousen, Laarzen, gestipte donker bruine Pet, grijze Cachenez, het Linnengoed gemerkt H H; men wordt verzocht hiervan kennis te geven aan het Gemeentebestuur, Watergraafsmeer (Regthuis) of aan het Kommissariaat van Policie, 4de Sectie (Leidschepoort.) (20584)

TORLADES & C°., te S. UBES hebben de eer hunnen Handelsvrienden te berigten, dat de prijs van het **ZOUT** aldaar weder is verlaagd, en thans bepaald op 1260 reis per Mooij langs boord geleverd. De kwaliteit is voortreffelijk.

S. UBES, 24 November 1860. (20573)

243ste Staats-Loterij.

TEN KANTORE VAN

Wed. M. C. Canter & J. N. Torres

zijn gevallen de volgende (20578)

Kapitale Prijzen:

5DE KLASSE, N°. 11595 ƒ 25,000.
4DE KLASSE, N°. 11297 ƒ 25,000.

243ste Staats-Loterij.

Ten Kantore van ARON PRINS Az., Hoogstraat over het O. I. Huis, K 91, is weder getrokken in de 4de Klasse, 3de Lijst, (20577)

DE KAPITALE PRIJS VAN

ƒ 25,000 op N°. 11297.

ARNHEM.

Uit hoofde van vertrek naar buiten 's Lands wordt het zoo zeer gunstig bekend **MAGAZIJN VAN MODES** en **ZIJDEN MANUFACTUREN** van **J. BENJAMINS**, te Arnhem, ter overneming aangeboden. Brieven Franco aan bovenstaand Adres. (20567)

Desverkiezende provisioneel zonder SALARIS, biedt zich terstond aan, **EENE JUFVROUW** uit den Beschaafden Stand, tusschen de 25 en 30 Jaar, P. G., tot Gezelschap, ter waarneming van een Klein Gezin of tot Assistentie. Brieven Franco onder Letter X bij J. H. en G. VAN HETEREN, Boekverkoopers Hartenstraat KK 601 te Amsterdam. (20580)

Een bekwame **KANTOORBOEKBINDER**, met goede Getuigenissen voorzien, kan dadelijk geplaatst worden; die eenigzins met den Boekhandel bekend is heeft de voorkeur. Adres in persoon bij den Boekhandelaar C. F. STEMLER, hoek Haarlemmerdijk en Singel, te Amsterdam. Brieven franco. (20569)

W. COSSAAR,

Haarlemmerdijk bij het Singel, N°. 382, vraagt ten spoedigste en met Primo Februarij bekwame **KRUIDENIERSBEDIENDEN.** Tevens zijn te bevragen een Ongehuwd Koetsier van goed gedrag, twee Bedienden voor Tabaks-Affaires, Societeits- en Koffijhuisbedienden en Pakhuisknechts. (20570)

TABAK.

Wordt gevraagd een geroutineerd **REIZIGER IN TABAK**, tegen ruim Salaris. Hoofdvereischten zijn de Fransche en Duitsche Talen magtig. Adres met Franco Brieven, onder Lett. A. Z., in den Kantoorwinkel van L. HOLTKAMP, Beurssteeg, E 175, te Amsterdam. (20572)

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

STADS SCHOUWBURG. Donderdag 6 Dec. Italiaansch Opera Gezelschap. Laatste voorstelling van: *Rigoletto*, Opera in 4 bedrijven van Verdi. (8 u.)

(Tekstboekjes der Opera in de Italiaansche en Hollandsche taal zijn verkrijgbaar bij de Erven VAN MUNSTER, Warmoesgracht).

THÉATRE FRANÇAIS, Sur le Singel. A cause de la St. Nicolas la représentation du Mercredi 5 courant, est remise au Jeudi 6 Déc. le représentation de: *La Marquise de Senneterre*, comédie en 3 actes, par Mrs. Melesville et Charles Duveyrier. On finira par: *Les Deux Timides*, vaudeville nouveau en 1 acte.

Entrée ƒ 1. (8 heures.)

SALON DES VARIETES, in de Nes. Donderdag 6 Dec. Eene derde voorstelling van: *Napoleon op St. Helena*, geschiedkundig tooneelspel in 3 tafereelen; stellende het laatste tafereel voor: Het sterfbed van Keizer Napoleon. Waarin de rol van Napoleon door den Heer Rosenveld (als gast), oud-lid en eerste Komiek van den Koninklijk Zuid-Hollandschen Schouwburg vervuld zal worden. Daarna: *Het Oost-Friesche Dorps-Pleidooi*, blijspel in 1 bedrijf. De rol van Razkoff, Pruikenmaker en Dorps-Jurist door den Heer Rosenveld.

Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken.

Entrée 75 Cts. in vertering, 50 Cts. zonder vertering. (8 Ure.) **J. E. DUPORT.**

SALON DES VARIETES, in de Amstelstraat. Donderdag 6 Dec. *Parijssche Zeden of de Keerzijde der Groote Wereld*, Tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Fransch le Demi Monde, van Alexandre Dumas fils, welk stuk op het Theatre du Gymnase Dramatique meer dan 200 malen met den meesten bijval is ten tooneele gevoerd.

Entrée 75 Cts. in vertering. (8 ure.) **BOAS & JUDELS.**

Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken.

GRAND THEATRE DES VARIETES, in de Amstelstraat. Donderdag 6 Dec. Eene 10de opvoering van: *Uriëlle, of de Page van den Duivel*, groot toover kluchtspel in 4 bedrijven of 8 tafereelen, naar het Fransch, met Kooren, Dansen, Optogten, nieuwe Decoratien, vervaardigd door B. Pigis, nieuwe Machinerien, Costumes en verdere Tooneelmatige Toestellen, geheel nieuwe Muziek van L. W. Luers.

Entrée 75 Cents in vertering. Gaanderij 40 Cents. (8 Ure.) **A. VAN LIER Jz.**

(20383) Bij L. F. J. HASSELS, te Amsterdam, ziet het licht:

JAARBOEKJE VOOR REDERIJKERS EN BEMINNAARS DER POEZIJ voor 1861, met het portret van den Dichter **C. G. WITHUIJS.** Prijs ... ƒ 2.25.
De **SCHADUWZIJDE DER NIEUWE WET OP HET ONDERWIJS** in brieven ... " 1.80.

Bij J. DE LANGE te Deventer, ziet het licht:

FRED. DE GROOTE EN ZIJNE BROEDERS EN ZUSTERS.

Door L. MÜHLBACH. Uit het Hoogduitsch vertaald door S. S.

3de AFDEELING, 1ste—3de Deel. Prijs ƒ 4.10. — 4de AFDEELING, 4de—6de Deel. Prijs ƒ 4.10.

Vroeger verschenen:

FRED. DE GROOTE EN ZIJN HOF.
1ste AFDEELING, 2 Dln. Prijs ƒ 3.90.

BERLIJN EN SANSSOUCI, OF FRED. DE GROOTE EN ZIJNE VRIENDEN.
2de AFDEELING, 4 Dln. Prijs ƒ 5.40.

N.B. Deze VIER AFDEELINGEN vormen te zamen **ÉÉN GEHEEL**, terwijl elke AFDEELING op zich zelf COMPLEET en afzonderlijk verkrijgbaar is. (20521)

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON

STATEN-GENERAAL.

eede Kamer der Staten-Generaal.

'S GRAVENHAGE, Zitting van Dingsdag, 4 December 1860.

tting der:

Beraadslagingen over de Staatsbegrooting, Dienstjaar 1861.

over art. 92 van het hoofdstuk, betreffende het Departement van ndsche Zaken.

eer BLUSSÉ meent wel niet te behoeven te zeggen, dat er groote heid in den lande bestaat over de uitvoering van de wet nopens de gen. De Regering scheen dat zelve gevoeld te hebben, want waarom art. 3 in de spoorwegwet, dan om te apaiseren? De bezorgdheid niet het minste wat de voormalige Zuiderlijn betreft, waarin hij ste belang stelt, en hij gelooft dat de geschiedenis dier lijn de heid allezins regtvaardigt. Immers 1°. is die lijn, sedert de aan- van de wet, zeer achteruitgegaan. De President van den Minis- heeft vóór eenige dagen er tegen gewaarschuwd toch niet terug te op gesloten discussien; maar dat kan toch niet zoo verre gaan, n niet eens een punt van vergelijking zou mogen maken of waartschen blik zou mogen slaan. Ook in de thans vigerende spreker eene geheele afwijking nopens de Zuiderlijn, met opzigt re lijnen. Terwijl men overal getracht heeft, om bestaande spoor- te continueren, hier niet. Voor de lijn Rotterdam—Breda begint Breda, en Breda is zeker verbonden met een zijtak aan België, ngs een omweg. Evenwel de zaak ligt er toe, en wanneer men r in die rigting voortwerkte, was het niets, maar dat ligt niet in , althans moet hij dat opmaken uit de Nota van inlichtingen. eekt nu reeds van het aanleggen van eene brug te Rotterdam. t zal, z. i., het middel zijn om den spoorweg zoo laat mogelijk ik te stellen. Men moest, volgens spreker, aan den Moerdijk be- en dan Noordwaarts overtrekken; maar dan is de eerste over- Dordrecht. In het belang van den handel van Rotterdam is het brug te Rotterdam het allerlaatste gebouwd wordt. Als de lijn pt tot aan den overkant van de Maas, dan nog kan de handel er van maken; maar als de brug eerst te Rotterdam ligt, zal dit ezwaar voor den handel opleveren.

er VAN ECK had opgemerkt, dat men vertrouwen in de Regering te stellen, even als bij andere publieke werken. Spreker acht ongelukkig voorbeeld. Wij hebben, zegt hij, een dag of drie en hoe dit gaan kan met een onbepaald crediet. De zaak zelve nog geene uitvoering, omdat er een crediet is verleend, zooals len gebleken is. Nu bestaat er bij spreker geene reden tot mis- nopens den Minister van Binnenlandsche Zaken; hij heeft, inte- alle vertrouwen in de opregtheid van het hoofd van dat depar- doch men vergete niet, dat er ten aanzien van de spoorwegen invloeden en jalousie werkzaam zijn. Niet altijd kan een Minister raan onttrekken; het is mogelijk, dat de Minister tegen zijn zin goeden weg worde afgeleid; maar al had de Minister geestkracht om tegen die booze inblazingen op te werken, wie zegt hoe lang het hoofd van zijn departement zal staan? Wie zegt of hij den krachten zal hebben, om er zich mede te blijven belasten? En er dan van de beloften worden? Meermalen, zegt spr., hebben ondervonden, dat een opvolger zich niet gebonden acht aan de van den voorganger. Spreker heeft dus meerdere waarborgen dan de woorden, in de Memorie van Beantwoording, betrekkelijk ring der plannen vermeld zijn. Hij blijft dus staan op meerdere ie of splitsing der posten.

r van Eck heeft ook voorgestaan de rigting der lijn Rotterdam— t door den Alblasserwaard; spreker is daarvan geen tegenstan- r hij zou zeer huiveren nu reeds deswege een bepaald advies te at punt moet rijpelijk onderzocht worden, niet alleen uit een h en financieel oogpunt, maar ook uit een handels-oogpunt. Er en nadeelen aan beide rigtingen verbonden; daargelaten, dat door den Alblasserwaard meer zal kosten, zal die ook langer zijn, al het goederen-vervoer bezwaren, dat per kilometer-afstand be- wordt. — De heer van Eck heeft voorts beweerd, dat de handel and zal lijden door de overbrugging van de Maas; spreker ant- dat die ook kan geschieden over 's Gravendeel. Daarbij komt, andelskantoren te Rotterdam zijn, welke groot bezwaar hebben verbrugging; zij voorzien dat de handel naar Dordrecht zal wor- egd, terwijl er handelaars te Dordt zijn, die integendeel meenen, hippers Dordrecht niet zullen aandoen, en de oude Maas omste- Dit is eene reden te meer om alles wel te overwegen, eer men aalde decisie neme, en spreker vertrouwt van zijne medeleden erdam, dat ook zij de Vergadering ten dezen zullen voorlichten.

er THORBECKE zal niet over deze of gene lijn spreken. Wij heb- t spreker, thans met de Regering één pligt, dat is de goede, , geregelde uitvoering van het werk te verzekeren. Wat wij tot e zagen, geeft den waarborg daartoe, z. i., niet. Het ontwerp voorbereid door niets dan door hetgeen het vorig bestuur in geest had verzameld. En nu is men, zeven maanden later, nog der. Hij wil dus twee vragen doen, nopens den waarborg voor de, krachtige, geregelde uitvoering van de wet.

n eerste waarborg ligt (hij is het eens met den heer van Heuke- den heer Blussé) in eene behoorlijke jaarlijksche begrooting. En e begrooting moet zijn een goed voorberaamd plan. — De Rege- t in de Memorie van Beantwoording: "om juiste cijfers te geven one reeks van opnemingen, berekeningen en nasporingen te doen, oeltelijk nog niet hebben plaats gehad, omdat het onmogelijk is gelijk te doen." "Alles te gelijk," zegt Spreker juist omdat ik dat nsch, verlang ik een bepaald voorstel wat men denkt in het vol- jaar tot stand te brengen. Men stelle dit zoo ruim mogelijk tot ximum toe, daartegen heeft spreker geen bezwaar. De Regering o ruim mogelijk, hij herhaalt het, maar wat men denkt te kunnen n. Immers de wet bepaalt dat jaarlijks ten minste tien millioen begrooting moet worden gesteld voor den aanleg van spoorwegen zal toch wel in dien zin te verstaan zijn, voor zoo ver die er zijn, ed kunnen worden. Maar nu brengt de Regering de grootst mo- som op de begrooting voor het *eerste* jaar; eerst tien, toen der- llioen. — Er is voor het overige, volgens spreker, volstrekt geen ld van verdeeling van die som van 13 millioen, noch van onder- g der aanwending. Hij zou de zaak omkeeren; hij zou eerst uit- ne duidelijke voorstelling van hetgeen men in het volgende jaar men uitvoeren, en dan de cijfers, zij het ook tot het maximum, ens stellen. Dan weet men wat er geschieden moet. Daarin ziet een waarborg. Zoodanige begrooting is noodig in het belang van , in het belang van het publiek, in het belang van den Minister e daardoor zijne verantwoordelijkheid zal zien gepekt; maar anders, is hij niet meer aan het bewind, steeds, zoo als het meermalen nisters gaat, de zondebok zal blijven. Spreker dringt daarom zeer rgelijke, z. i., rationele handelwijze, omdat de Minister daardoor n steun zal wezen bij de uitvoering van de wet. Voor de Verte- rdiging is zoodanige begrooting ook noodig tot contrôle; als zoo- begrooting er is, dan houdt men zich er aan, en dan is hij ten minste n gedachte om in de details te treden. Maar de Vertegenwoordi- moet duidelijk weten wat er van de zaak is.

Een ander punt betreft een gezegde der Memorie van Beantwoor- n verband tot de onteigening. "Ten einde den verderen geregel- ortgang van den aanleg der verschillende spoorweglijnen behoorlijk ekeren, bestaat het voornemen, onmiddellijk de stukken, door de de onteigening gevorderd, van de eerste sectie van elke lijn in orde gen om daarvan het vereischte gebruik te kunnen maken; daarna elijk de opmeting van de volgende sectien plaats hebben, terwijl middels op de tot dus ver gebruikelijke wijze den aankoop bij min- schikking zal beproeven. Hieruit volgt, naar sprekers inzien, dat koop zou kunnen plaats hebben, alvorens de wet het algemeen nut hen verklaard.

Bij kleine perceelen kan dat misschien geregeld geschieden, niet bij den aanleg van spoorwegen over het geheele Rijk. Bovendien, de tusschenkomst der Staten-Generaal is noodig, om de noodzakelijkheid van het werk te verklaren. Dat is de zin van de Grondwet en Onteigeningswet. En spreker meent dat men zou vooruitloopen, als men den weg volgde, in de Memorie van Beantwoording aangegeven.

3°. Eene derde opmerking betreft de wijze van uitvoering der wet, wat de aanbesteding aangaat. Sprekers wensch en raad zou zijn, dat de Regering zoo veel mogelijk blijve bij toezigt, keuring en contrôle, maar zich niet met het werk inlate, maar alles bij aanbesteding doe.

4°. Een vierde punt betreft de aanschaffing van het materieel voor het vervoer. Daartegen verklaart spreker zich sterk, omdat de wijze van exploitatie moet bepaald worden bij de wet. Daarop mag niet vooruitgeloopen worden, en dat geschiedt door den aankoop van het materieel. Spreker geeft de Regering in overweging, dat zij zoo spoedig mogelijk de wet indiene; nu reeds materieel aanschaffen zal belemmeren als de Regering eens later niet exploiteren mogt.

Het zijn deze opmerkingen, waartoe spreker zich bepaalt.

De heer DUYMAER VAN TWIST is het in de hoofdzaak eens met den vorigen spreker. Hij zou wenschen eene algemeene begrooting, voor *al* de lijnen, aanwijzende hoe veel elk jaar voor iedere lijn besteed zal worden. Dat ware, z. i., reeds noodig geweest bij de aanbieding van de wet. De Regering heeft daarentegen niets anders gegeven dan globale cijfers. Ten minste diende men te hebben de raming van hetgeen men elk jaar wenscht uit te voeren. Ook hij wil daarin aan de Regering de noodige ruimte geven; maar men moet weten wat er gedaan zal worden. Nog eene andere voorwaarde wenscht hij te verbinden aan het crediet, dat hij geneigd is zelf in ruime mate te verleenen, namelijk, dat het crediet niet worde besteed voor eenig materieel voor exploitatie, zoo lang de wet op de exploitatie nog niet aanwezig is, en het beginsel wie exploiteren zal, nog niet is uitgemaakt. — Er zijn drieërlei wijzen van exploitatie der spoorwegen: 1°. van Staatswege, 2°. door particulieren, 3°. door Staat en particulieren te zamen, d. i., door particulieren met het materieel van den Staat. Van alle drie wijzen is de derde stellig het allerongelukkigste stelsel.

De heer VAN BOSSE beantwoordt den heer van Eck, en is van oordeel, dat de aankoop van materieel praejudicieert de nadere beslissing over de wijze van exploitatie. Hij verlangt, even als vorige sprekers, eene algemeene begrooting van de kosten over al de wegen. Maar dan wil hij ook aan de Regering grootere ruimte geven dan de grenzen van eene begrooting voor één dienstjaar. Hij zou alsdan wenschen voor de Regering beschikbaar te stellen al de gelden, die blijken voor de spoorwegen aanwezig te zijn. Spreker vereenigt zich met het gevoelen van den heer Thorbecke, dat alles publiek moet worden uitbesteed; maar dan wil hij de Regering ook niet binden aan één dienstjaar, daar het natuurlijk is, dat men voordeeliger voorwaarden kan bedingen, wanneer men zich niet tot kleine werken bepaalt, maar in eens groote werken aanbesteedt. Spreker wijst vooral op den bruggenbouw, waarbij het noodzakelijk is zich niet tot één dienstjaar te beperken. Ten slotte vraagt spreker aan den Minister, of de kwestie der aansluiting aan de Hannoversche grenzen thans op een beteren voet is dan vroeger, en of er kans op die aansluiting bestaat, zonder tot eene derde overbrugging over te gaan.

De heer VAN DIGGELEN vestigt de aandacht der Regering op de stelling van den heer van Bosse, dat de kwestie der exploitatie gepraejudicieerd zou worden door de aanschaffing van vervoer-materieel. Nadat door den heer Duymaer van Twist zijn aangegeven de drie soorten van exploitatie, komt het hem voor, dat in ieder dier drie gevallen de aanschaffing van materieel noodzakelijk is. Wanneer door het Gouvernement het wezenlijk belang van het land wordt behartigd, dan is het noodzakelijk en pligtmatig, bij den aanvang met de werkzaamheden voor de spoorwegen, over te gaan tot de aanschaffing van materieel. Geschiedt toch de exploitatie door particulieren, dan zal toezigt op hun materieel toch noodzakelijk zijn. Dit zelfde is noodig bij gemengde exploitatie. En in het minst wenschelijk geval van exploitatie van staatswege, moet de staat natuurlijk voor materieel zorgen. Spreker zou het ten hoogste betreuren, wanneer niet dadelijk voor het noodige materieel gezorgd wierd.

De heer WINTGENS zegt, dat bij hem groot bezwaar bestaat tegen het toestaan van eene zoo groote som als thans wordt aangevraagd. Hem dunkt dat de Vertegenwoordiging niet mag overgaan tot de aanwijzing van zulk een globaal cijfer. Wij moeten toezien dat er voldoende waarborgen zijn, dat het geld doelmatig worde besteed. Wij mogen de schatkist niet openstellen en zoo reusachtig crediet aan de Regering verleenen. Hij gelooft dat het aandeel der Vertegenwoordiging in de uitvoering van wetten minder dan ooit mag worden prijs gegeven bij dit onderwerp. In dergelijke medewerking der Kamer is gelegen de zekerheid van de goede uitvoering der wet. Z. i. moet de Regering geven eene gedetailleerde raming der gezamenlijke werken. Daardoor zal ook de verantwoordelijkheid van den Minister van Binnenlandsche Zaken minder worden en zal hij daarin door de Vertegenwoordiging worden geschraagd. Hij ondersteunt het denkbeeld van den heer van Heukelom, om in den aanvang van het volgende jaar eene gedetailleerde begrooting te bekomen van de uitgaven voor het volgend jaar.

De heer VAN LIJNDEN kan zich niet vereenigen met de opmerkingen van den heer Thorbecke, nopens de wijze van onteigening door de Regering voorgenomen. De onteigeningswet behoeft alleen toepassing wanneer minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn. Dan is onteigening hulpmiddel, maar zij sluit niet uit voorafgaand overleg of minnelijke schikking waar dit kan.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, de heer VAN HEEMSTRA, zegt, dat de Kamer thans genaderd is tot een hoogst belangrijk punt, en het bevreemdt hem dan ook geenszins dat het de aandacht van vele leden tot zich heeft getrokken. Hij heeft in deze discussie een blij verschijnsel ontwaard, namelijk dat de leden, die vroeger fel tegen de spoorwegwet gestreden hebben, nu ten krachtigste bij de Regering aandringen op de uitvoering der wet, en haar daarin wenschen te ondersteunen, zoozeer zelfs dat men zekeren twijfel geopperd heeft, of de Regering het wel ernstig met de zaak meent, en of de wet wel goed en spoedig zal worden uitgevoerd. Bij herhaling heeft men gezegd: wij hebben wel eene wet, maar nog geen spoorwegen. Het is voor de Regering zeer heugelijk dat die vroegere bestrijders in steunpilaren van de wet veranderd zijn. Hij zal al dadelijk de stellige verzekering geven, dat de Regering niets liever wenscht dan krachtig handen aan het werk te slaan, en dat zij alzoo wenscht te voldoen aan hetgeen het geëerde lid uit Zwolle, bij de algemeene discussien, genoemd heeft "de spoorwegcontemplatie," en zoover namelijk daarmede bedoeld is niet beschouwingen over, maar de aanschouwing van spoorwegen. Het geëerde lid uit Amsterdam heeft gisteren den wensch geuit, om met de voornemens der Regering nader bekend te worden, daar het in de Memorie van beantwoording niet regt duidelijk was, hoe en op welke wijze de Regering het groote werk wil ten uitvoer brengen. In antwoord daarop kan dienen, dat er op alle plaatsen gelijktijdig wordt aangevangen; elke der bij de wet vastgestelde lijnen is in sectien verdeeld, hetgeen een administratieve maatregel is om de zaak geleidelijk en spoedig te doen loopen. Natuurlijk begint men met de eerste sectie van elke lijn, die men laat opnemen, in teekening brengen, om vervolgens tot de aanbesteding over te gaan, terwijl er een afzonderlijke aanbesteding van de bruggen en kunstwerken zal plaats hebben. Zoo handelende zal men, naar men vertrouwt, de afdoening van het werk het meest bevorderen. Nu heeft het geëerde lid uit Middelburg wel de vraag gedaan, of er met den aanleg der bruggen zooveel haast was, maar die bruggen vereischen tijd eer zij aangelegd zijn, en zij moeten gereed zijn zoodra de lijnen zijn voltooid. Wil men dus oponthoud voorkomen, dan is het noodig met den aanleg der bruggen vroeger te beginnen. Natuurlijk zal eerst worden aangevangen met den bouw der bruggen die genoegzaam zijn aangewezen en waaromtrent geen verschil bestaat. Hij moet dan ook aan het bedoelde lid uit Middelburg de geruststellende verzekering geven, dat tot hiertoe niet gedacht wordt aan den aanleg der brug nabij Rotterdam, voor en aleer beslist zal zijn of de lijn loopen zal over het Overmaassche of over den Alblasserwaard. Dit laatste komt de Regering tot dus ver het meest aannemelijk voor, maar daarover is tot hiertoe nog geene beslissing gevallen.

Als hij nu de overige bedenkingen door de verschillende sprekers tegen den post in het midden gebragt, tot eenige hoofdpunten terugbrengt, dan komen zij op vier neder, als: 1°. de begrooting, 2°. de wijze van onteigening, 3°. de al of niet aanschaffing van materieel en 4°. de wijze van aanbesteding.

1°. De begrooting. — Als hij zelf een oordeel over den post moest uitspreken, dan zou hij dien als doorgaanden regel evenzeer afkeuren; maar het is volstrekt de bedoeling der Regering niet om die wijze van handelen als doorgaanden regel te volgen. Is van de zijde der Kamer het vertrouwen te groot, dat men daardoor aan de Regering zou schenken. Ook aan de zijde van den Minister van Binnenlandsche Zaken is de verantwoordelijkheid veel te groot voor zoodanig crediet, als nu wordt aangevraagd. Het is dan ook zijne ernstige bedoeling om in het vervolg de aanvrage op eene begrooting te doen steunen. Van welken aard zal echter die begrooting zijn? Er is gisteren gesproken van eene doorloopende begrooting over het geheele werk, òf van eene jaarlijksche begrooting, terwijl het geëerde lid van Nijmegen gisteren nog andere denkbeelden dienaangaande heeft blootgelegd. Eene algemeene begrooting over het geheele werk ligt niet in zijne bedoeling, te minder omdat de hoofdstrekking van de wet steeds was de toekomst zoo min mogelijk te verbinden. Nu heeft men wel gezegd, dat het voornemen van den aanvang was om het geheele werk in tien jaren tijds te voltooijen, en dat men dus een tiende van de geheele som, waarop het werk geraamd is, kon aannemen. Hij gelooft niet, dat dergelijke begrooting aan de eischen eener goede begrooting zou voldoen. Eene jaarlijksche begrooting moet aanduiden, wat men voornemens is te verrigten; dat ligt dan ook in den geest van den geëerden Spreker uit Deventer, die eene jaarlijksche begrooting heeft ondersteund. De Minister meent, dat eene begrooting steunen moet op waarheid en op volkomen kennis van zaken. Als de Minister eene begrooting aanbiedt, dan moet hij die kunnen justificeren, en dat ontbreekt op dit oogenblik juist aan de Regering. De volledige kennis van de kosten voor iedere lijn of gedeelte daarvan, ontbreekt op dit oogenblik nog. Er is nog geen tijd geweest om dat grondig en bepaald te onderzoeken. Daarom vraagt hij vooralsnog eene meer zedelijke ondersteuning, tot dat hij met zoodanige begrooting bij de Kamer komen kan. Niets zal hem aangenamer zijn dan wanneer hij met volkomen kennis van zaken, zoodanige begrooting aan de Kamer zal kunnen aanbieden, en hij zal dat tijdstip, zooveel hij slechts kan, bespoedigen.

2°. De onteigeningen. — Volgens den Spreker uit Deventer, heeft de Minister zich den gang van zaken niet juist voorgesteld, en zou die niet overeenstemmen met de beginselen der onteigeningswet. De Minister antwoordt, dat hij de onteigeningswet beschouwt als een hulpmiddel dat moet worden aangewend als het noodig is, dat is als men niet vrijwillig kan verkrijgen wat voor den aanleg der lijnen gevorderd wordt. Zoo men de noodige gronden niet in der minne kan bekomen, zoo men zich aan overdrevene eischen overgeeft, dan is de wet daar om tusschen beide te treden. Hij gelooft niet dat die voorstelling zoo geheel en al onjuist is. Hij vraagt toch hoe de toepassing der onteigeningswet tot dusverre geweest is, en dan gelooft hij dat die toepassing in den door hem aangeduiden zin, plaats vond. Indien al de voorschriften dier wet vooraf moesten worden opgevolgd, en daarvan de voortzetting van het werk afhankelijk gemaakt, dan vreest hij dat er een geruime tijd zou verloren gaan, die nuttiger kon worden gebezigd. Het kan toch niet de meening zijn, dat hij bij de Kamer al de détails van elke rigting zou moeten brengen. De wet heeft al de hoofdlijnen, al de hoofdpunten der rigting aangegeven. Nu kan het niet in de bedoeling liggen om bij onteigeningswetten de rigting van elk punt uit te maken. Hij gelooft dat de Regering en de Kamer hebben zamengewerkt tot vaststelling der hoofdpunten, en dat nu aan de Regering moet verblijven de vaststelling van de rigting tusschen de hoofdpunten welke door de wet zijn aangewezen.

3°. Het materieel. — Het materieel dat de Minister zich wil aanschaffen, moet wel degelijk geschikt zijn om het later tot exploitatie te bezigen. Nu heeft men gevraagd, — en men heeft dit ook reeds vroeger bij de spoorwegdiscussie gedaan — of de aanschaffing van het materieel wel noodig was. De Minister heeft toen beweerd, en doet dit nog, dat hoe men ook over de exploitatie denke, de aanschaffing van het materieel noodig zijn zal. Als de staat exploiteert dan is dit natuurlijk, maar zelfs dan als men de exploitatie aan particurieren overlaat is dit noodig. En waarom? Eensdeels omdat het materieel gereed moet zijn op het oogenblik dat de weg gereed zal wezen, ten einde de weg dadelijk kan worden gebruikt. — Maar aan de andere zijde ten einde de Regering zich niet aan handen en voeten gebonden moet overgeven aan eene Maatschappij of aan particulieren, die in het bezit van materieel mogten wezen. Men zou dan dergelijke maatschappij of particulieren uitsluitend met de exploitatie moeten belasten en de Regering zou zich daaraan op discretie moeten overgeven. Intusschen zal hij zeer gaarne zooveel mogelijk het ontstaan der wet nopens de exploitatie bespoedigen. Ook hij acht het volstrekt niet noodig daartoe den uitersten termijn af te wachten. Evenmin acht hij het noodig om voor elke sectie eene afzonderlijke wet vast te stellen. Dergelijke wet kan de peremptoire verklaring niet inhouden, dat particulieren den weg moeten exploiteren. De staat moet dus altijd gewapend zijn om zelf te kunnen exploiteren. De staat zal derhalve, hoe men over de exploitatie denke en wat daarover zal beslist worden, altijd materieel behoeven.

4°. De wijze van aanbesteding. — Hij is het daaromtrent geheel eens met den Spreker uit Deventer, dat de Staat zoo min mogelijk zelf moet werken, maar dat alles zooveel mogelijk openbaar moet worden aanbesteed. Het is de eenige rationele wijze dergelijke groote werken publiek uit te besteden. Zoo zal er eene aanbesteding geschieden van hout en ijzer, maar ook de aanleg der banen zal bij aanbesteding worden uitgevoerd.

De Minister vraagt hierop, of al die bedenkingen moeten leiden om het cijfer der begrooting te verminderen? Hij gelooft dat niet. Eene getrouwe naleving der wet vordert, dat er minstens 10 millioen op de begrooting worden gebragt, maar de financiele toestand gedoogt dat het cijfer op 13 millioen worde uitgetrokken. Of die som nu zal worden verwerkt in het aanstaande jaar, dat gelooft hij ook niet; maar zoo neen, dan zal het gevolg daarvan alleen zijn, dat het overblijvende op de begrooting voor een volgend jaar zal worden gebragt.

Ten slotte is het zijn wensch den aanleg van de spoorwegen zoo publiek mogelijk te behandelen. Daarom heeft hij de Commissie uitgenoodigd hem telken half jare een verslag toe te zenden nopens den toestand der zaak. En nu is het zijn voornemen daaraan de meest mogelijke publiciteit te geven. Op die wijze zal ieder in en buiten de Kamer kunnen beoordeelen, wat er gedaan is en wordt. De Regering zal ten deze de meest mogelijke publiciteit in de hand werken.

De heer THORBECKE komt nog op eenige punten terug. 1°. Blijft hij bij zijn aandrang op eene begrooting. De Minister zegt, dat dit nog niet kan geschieden bij gebrek aan volledige kennis van zaken, maar wat belet den Minister in de maand Februarij zoodanige begrooting te geven? Dan dient men toch te weten wat er in 1861 zal gedaan worden, anders heeft de Regering geen plan. Het verschil tusschen den Minister en Spreker is op dit punt zoo groot, dat hij een amendement zal voorstellen om zekere som uit te trekken, in afwachting van eene volledige begrooting.

2°. Blijft Spreker volhouden, dat onteigeningen bij minzame overeenkomst, *nadat* de perceelen zijn aangewezen, veel minder voordeelig voor de schatkist zijn dan die vooraf plaats hebben. Hij betwist het gevoelen, dat de wet van 1851 enkel een hulpmiddel zou zijn wanneer de onteigening niet bij minnelijke schikking verkregen kan worden. In zijn stelsel zijn meer waarborgen voor de ingezetenen gelegen; zij zijn door de onteigeningswet voorgeschreven. 3°. Wat het materieel aangaat vraagt hij wat de exploitatie bij aanbesteding belet. De Minister zegt, dat de wet nopens de exploitatie spoedig zal komen; welnu, dan is er ook geen reden om thans reeds gelden voor de exploitatie beschikbaar te stellen. De Minister zegt, dat er dit jaar uitsluitend hout en ijzer zal worden aanbesteed. Hij zou liever aanbesteding van het werk zien, en die dat aanneemt voor de materialen laten zorgen. Dan zal ook de Staat geen risico lijden, en

zullen de materialen aan de voortgaande [illegible] v. [illegible], terwijl de Regering zien [illegible] der rails en wat dies meer zij. Ten slotte [illegible] van de spoedige aanbieding eener begrooting [illegible] plan, stelt hij een amendement voor om den post met 10 millioen te verminderen, en alzoo op 3 millioen te brengen.

De heer VAN BOSSE wijst er op [illegible] hij verlangt eene algemeene begrooting. Hij wil dat de Kamer [illegible] en dat zij de geheele zaak [illegible] voor iedereen spoorweg [illegible] op de uitvoering. [illegible] der lijnen te bepalen; [illegible] Kamer moet wel toezien of [illegible] voor verdere kosten zullen [illegible]. Als het stelsel [illegible] opgaat, dan kan zij voor eene verandering [illegible] aankoopen, en blijkt het dan later, dat de kosten te hoog zijn, dan is de kogel reeds door de kerk. Ten slotte [illegible] Spreker zijne [illegible] de Minister [illegible] met den [illegible] de Pruissische spoorwegen.

De MINISTER [illegible] beantwoordt [illegible] van den heer Thorbecke. Die Spreker [illegible] de Regering [illegible] plan. Neen, de Regering heeft [illegible], lijk een plan, [illegible] Dit [illegible] was echter zeer welwillend [illegible] aan de Regering [illegible] te laten, [illegible] Kamer is [illegible] de geachte Spreker uit Deventer. De Regering meent, dat, als zij [illegible] begrooting in de Kamer, zij [illegible] begrooting moet kunnen [illegible] begrooting [illegible] gegeven cijfers. [illegible] vraag omtrent de onteigeningswet zal de Minister [illegible] treden. Hij herhaalt echter, dat de onteigeningswet ook steeds door deze Kamer is opgevat in den zin [illegible] voorgedragen. De heer Thorbecke was ook verbaasd, dat [illegible] in den [illegible] van het ijzer aanbesteding zou plaats hebben van hout en ijzer. De Minister gelooft dat dit moet plaats hebben, want wil men op eene goedkoope wijze hout verkrijgen, dan moet men dit lang te voren aanbesteden. En wat het ijzer betreft, het denkbeeld daartoe is van de Kamer zelve uitgegaan. In het verslag der Kamer wordt toch het denkbeeld aangegeven, dat de Regering gebruik zou maken van den tegenwoordigen lagen prijs van het ijzer en in eens de geheele massa ijzer zou aankoopen die men voor al de spoorwegen noodig heeft. Die meening is dus niet van de regering uitgegaan, maar van de Kamer, en nu de Regering daaraan gevolg wil geven, meent de heer Thorbecke dat daardoor gepraejudicieerd zou worden de latere kwestie omtrent de exploitatie. Maar in plaats van te praejudicieeren, zal die kwestie vergemakkelijkt worden.

In antwoord op de vraag van den heer van Bosse nopens de aansluiting te Venlo, zegt de Minister dat hij, na de aanneming van het bekende amendement bij de spoorwegwet (hetgeen hij betreurt) in zekere moeijelijkheid is gekomen, omdat daardoor de aansluiting langs den linker-oever van den Rhijn bij Pruissen zeer moeijelijk is geworden. De Minister kan niet anders herhalen dan hetgeen hij reeds vroeger gezegd heeft, dat hij zich vleit dat de verlichte Regering van Pruissen niet kleingeestig genoeg zal zijn om te weigeren de aansluiting te Venlo en dat zij zal inzien, dat zij zelve evenveel belang heeft bij die aansluiting als wij. Hij geeft echter de stellige verzekering, dat bij de Regering niet het minste denkbeeld bestaat om nu nog voor te stellen eenen derden rivier-overgang.

De heer STORM VAN 's GRAVESANDE begrijpt niet waarom niet nu reeds globale berekeningen kunnen worden gegeven, waarbij men eenigen grondslag had. Als de Regering nu nog niet zoodanige cijfers heeft, dan liet men de Kamer vroeger in het blinde tasten, want op de vroeger gegevene cijfers was de geheele discussie gegrond. Beteekenden dan die cijfers niets? [illegible] is hij voor het amendement, te meer daar de geheele som [illegible] begrooting voorkomt, niettegenstaande de toezegging van [illegible] Minister. Het amendement zal een heilzame prikkel zijn voor hen, [illegible] Spreker zou wenschen dat de Minister [illegible] op zijne meening. Aan welken Minister [illegible] globaal 13 millioen ter beschikking laten; [illegible] Minister, wien ook, doen; hij gelooft wel aan de welwillendheid van dezen Minister, en dat hij de begrooting wil geven, maar wat anderen willen is eene andere zaak. Hij zou wel gaarne willen weten het oordeel der Commissie van toezigt; hij gelooft niet dat die Commissie zoo afkeerig van die mededeeling is; als men de geruchten gelooven mag zou dit althans het geval niet zijn, maar zou men meer van die mededeeling afkeerig zijn bij het Departement. Maar als dit zoo is, dan is dit eene reden te meer dat de Commissie zal blijken nutteloos te zijn, wanneer zij geentraveerd wordt door ambtenaren van het Departement van Binnenlandsche Zaken. Spreker acht het in het belang der zaak en van den Minister dat het amendement worde aangenomen.

De heer VAN NISPEN bespreekt nog de onteigeningskwestie en hoopt dat de Regering de bezwaren nopens de aansluiting aan Pruissen zal weten te overwinnen.

De heer MACKAY merkt op dat de wet gezegd heeft jaarlijks 10 millioen, en nu geeft de Regering 13 op, zonder te weten of die uitgegeven zullen worden of noodig zijn. Waarom heeft de Regering zich niet gehouden aan het minimum der spoorwegwet? De Regering spreekt zelve in hare nota van ramingen, wat zijn dat anders dan begrootingen? Spreker herhaalt dat het te ver gaat van de Kamer 3 millioen boven de 10 millioen te vorderen. Indien de Minister zich tot de aanvrage van 10 millioen had bepaald, zou hij zich binnen het gareel der spoorwegwet hebben gehouden; de aanvrage om 13 millioen gaf regt tot het vermoeden dat de Regering thans beter is ingelicht, en nu blijkt juist het tegendeel. Wat echter het amendement betreft om de 13 millioen tot 3 millioen te brengen, dat zou zijn van Scylla in Charybdis vervallen. Spreker zou, ware hij in de plaats van den Minister eenvoudig 10 millioen vragen onder belofte van de begrooting.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN beantwoordt de vorige Sprekers. Met opzigt tot het aangemerkte door den heer Storm van 's Gravesande, alsof alle vorige begrootingen dan niets beteekend zouden hebben, zegt de Minister, neen, maar zij konden uit den aard der zaak nog niet volledig zijn, evenmin de nadere begrooting en daarom moet er eene betere begrooting zijn. Voor het overige deelt de Commissie nopens de spoorwegen volkomen de bezwaren, die bij hem, Minister, bestaan ten aanzien van de raming, en dat er moet voorafgaan een grondig onderzoek.

Wat betreft het amendement, na de verklaring, die de Minister gegeven heeft dat hij zoo spoedig mogelijk eene begrooting zou overleggen, vraagt hij wat de indruk naar buiten zijn zou, als bij de eerste uitvoering van de wet, met afwijking van de wet 3 in plaats van 10 millioen zouden worden toegekend? De Minister gelooft niet dat dit eene krachtige ondersteuning zou zijn, hij ten minste zou die niet als zoodanig kunnen beschouwen.

Nopens hetgeen de heer Mackay gezegd heeft merkt de Minister op, dat het bedrag van 13 millioen niet in strijd is met de wet, daar deze uitdrukkelijk voorschrijft: *minstens* 10 millioen; maar om een bewijs te geven dat hij wil toegeven *zal hij deze begrooting met* 3 *millioen verminderen;* dan blijven wij binnen de perken van de spoorwegwet voor zooveel het minimum aangaat. — De Minister geeft ten slotte nog de stellige verzekering dat hij zoo spoedig mogelijk de begrooting zal indienen.

De heer THORBECKE voert nog aan dat ook, wanneer men 10 millioen op de begrooting brengt, die som moet kunnen worden *verklaard.* Is dat het geval niet, waarom haar dan niet gesteld op 13 millioen of meer. Wij mogen zegt spreker geen som van 10 millioen zonder oordeel of regtvaardiging op de begrooting brengen.

De heer DUYMAER VAN TWIST zegt, dat het amendement des vorigen sprekers geheel met zijne denkwijze overeenkomt. En als het den Minister ernst is zoo spoedig mogelijk eene begrooting aan te bieden, dan heeft hij voorloopig aan een bedrag van 3 millioenen genoeg. — Ten aanzien van het *materieel voor de exploitatie* stelt hij voor te bepalen: "daaronder niet begrepen kosten van aanschaffing van materieel voor de exploitatie."

De heer POORTMAN neemt op de vraag van den Minister: welke zou de indruk zijn buiten de Kamer als in het eerste jaar, drie in plaats van tien millioen op de begrooting werden gebragt? Oogenschijnlijk zal die indruk ongunstig zijn, maar het zal blijken, dat het de bedoeling is om toch in allen geval op de begrooting van 1861 minstens 10 millioen te brengen na voorafgaande indiening eener behoorlijke begrooting. De Minister wil dat hem crediet worde verleend op grond van de bloote toezegging eener nadere begrooting. Spreker stelt volstrekt geen wantrouwen in den Minister, maar zulk een ruim vertrouwen als de Regering vraagt, mag hij niet toekennen. Wat moet de Kamer, getrouw aan hare antecedenten, [illegible] waarborgen voor eene behoorlijke uitvoering der wet. Daartoe strekt het amendement van den heer Thorbecke de nl. Regering te noodzaken eene begrooting in te dienen.

De heer COOL daarentegen aarzelt niet dat vertrouwen aan de Regering te schenken, na hare bereidverklaring tot indiening eener begrooting. Spreker verkeert in een exceptioneel geval. Hij is niet bij de spoorwegkoorts tegenwoordig geweest. Hij staat dus op een geheel onpartijdig standpunt. De wet bepaalt dat minstens tien millioen 's jaars zullen worden uitgegeven. Daar hij nu vertrouwt, dat de Regering, zoodra zij daartoe bij magte is, eene begrooting zal indienen, wenscht hij consequent deze wet te helpen uitvoeren.

De heer VAN DER LINDEN merkt op, dat hoe meer men is een steunpilaar der wet, hoe meer men wil waarborgen voor de geregelde executie der wet. Maar daarenboven vraagt spreker: wat verstaat de Minister met aan te vangen op acht punten te gelijk? Dat zal doorgewerkt worden op het ééne punt en op het andere slechts opnemingen zullen worden gedaan, dan wel of gelijktijdig zal worden doorgewerkt? Nu bleef men vast hangen aan de letter van de wet van Augustus, die bepaalt, dat minstens tien millioen op de begrooting moeten worden gebragt. Maar die wet bepaalt niet, wanneer dit zal geschieden. Dit kan evenzeer in Februarij plaats grijpen. De spoorwegwet bepaalt niet dat die uitgave zal worden gedaan zonder justificatie.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN verklaart, wat hij verstaat onder gelijktijdige aanvang op acht punten. De Regering wil eerlijk en getrouw de spoorwegwet van Augustus [illegible], niet alleen naar de letter, maar naar de bedoeling, en waar gelijktijdig wordt aangevangen, daar zoude ook zoo veel mogelijk gelijktijdig worden voortgewerkt. Men heeft op nieuw aangedrongen op eene begrooting. De Minister herhaalt slechts, dat er eene begrooting moet zijn, dat die door hem zal worden ingediend, zoodra dit hem slechts eenigzins mogelijk zal zijn, en als hij nu een crediet van 10 millioen aanvraagt, dan geschiedt dit niet op eene bloote toezegging van de indiening eener begrooting, maar is dit gegrond op de uitvoering der wet. Met betrekking tot het amendement van den heer van Twist, antwoordt de Minister, dat, welk ook het lot moge zijn van dit amendement, de kwestie van het materieel in allen gevalle kan beslist worden bij de in te dienen begrooting. Zoo lang die niet is uitgemaakt, verzekert de Minister, dat geene aanbesteding van materieel zal plaats hebben.

De heer THORBECKE komt op tegen de voorstelling en uitlegging van de wet van Augustus, die altoos in dien zin is opgevat, dat de wetgever daardoor niet gebonden was. Hij wijzigt zijn amendement in dien zin om in plaats van 3 millioen voor te stellen: *voorloopig* 3 millioen.

De MINISTER VAN FINANCIEN kan begrijpen, dat er leden zijn, die bezwaren hebben om deze som toe te staan, zonder gedetailleerde begrootingen, maar gelooft, dat, na de verklaring van zijn ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken, men zich daarop verlaten kan, en dat die verklaring ook voldoende zal zijn voor hen, die in deze Regering geen wantrouwen koesteren. Maar hij komt op tegen de stilzwijgende afbreking van de wet van Augustus. Daarbij is bepaald, dat minstens 10 millioen op de begrooting behooren te worden gebragt, indien de staat der schatkist dit veroorloofde. Dat was blijkbaar met het doel, om die uitgaven voor spoorwegen te besteden. Nu beweert men, de wet van Augustus bindt niet. Dat is juist en dat is onjuist. Zij bindt niet, als er geen geld in de schatkist aanwezig is, maar in een ander geval is zij wel bindend, dan moet die som op de begrooting worden gebragt. Anders toch had de natie aan deze wet niets. Hij doet dan ook een beroep op de meening, hier in deze Kamer bij de discussie der spoorwegen geuit, en twijfelt niet, of zij zal nog in dezelfde stemming verkeeren, om eerlijk aan de natie spoorwegen te verzekeren.

De heer DUYMAER VAN TWIST trekt, na de verklaring van den Minister van Binnenlandsche Zaken omtrent het materieel, zijn amendement in.

De heer POORTMAN komt met nadruk op tegen de qualificatie van den Minister van Financien, als zouden bij hen, die tegen het voorstel der Regering gezind zijn en voor het amendement stemmen, de strekking bestaan om de wet van Augustus af te breken. Spr. vraagt: kan iemand aannemen, dat het voorschrift van 10 millioen, in de wet van Augustus vervat, met die uitlegging, welke de Regering er aan geeft, namelijk den post uit te trekken, zonder behoorlijke specificatie, de krachtige uitvoering dier wet zal waarborgen? Dat kan niemand beweren. Juist om aan de strekking der wet te voldoen, vereenigt hij zich met het amendement van den heer Thorbecke, en met nadruk moet hij opkomen tegen de bedoelingen, die de Minister van Financien aan de bestrijders van dezen post toekent.

De heer STORM VAN 's GRAVESANDE moet mede protest aanteekenen tegen hetgeen door den Minister van Financien is gezegd. De Minister hoopte dat zij, die althans geen wantrouwen in de Regering koesteren, met de toezegging van de aanbieding eener nadere begrooting genoegen zullen nemen. Hij komt daartegen op. Er is hier geen sprake van vertrouwen of wantrouwen. Hij stemt hier over de zaak en laat personen buiten, en dan herhaalt hij, dat het van de Vertegenwoordiging niet kan gevorderd worden, om zulke sommen te voteren zonder justificatie. Hij protesteert mede tegen hetgeen door den Minister is gezegd omtrent het afbreken van de wet van Augustus.

De heer VAN NISPEN protesteert mede uitdrukkelijk tegen de woorden van den Minister van Finantien. Er is, zegt Spr. met warmte en nadruk — hier geen kwestie van wantrouwen; maar geen Ministerie of Minister zal hem kunnen brengen om te stemmen tegen zijne overtuiging. Indien hij tegen deze post tot zijn leedwezen moet stemmen, dan heeft de Minister geen regt, om van wantrouwen te spreken. Maar hij mag aan geen Minister, wien ook, een zoo ruim crediet open stellen.

De heer DULLERT zal zich door de rede van den Minister van Finantien niet van zijn streek laten brengen en zal kalm blijven tegenover een uitval. Alleen nog iets over de zaak. Als wij nu 10 millioen toestaan en de Regering later eene begrooting indient, wat hebben wij dan aan die begrooting? Niets, want indien wij die begrooting afstemmen, dan behoudt de Regering de 10 millioen, die dan reeds op de begrooting staan. Hoe zullen wij nu voteren 10 millioen en dan dezen post nog afhankelijk stellen van eene nadere begrooting? Dan is het geld reeds gegeven en gebruikt.

De MINISTER VAN FINANCIEN verheugt zich dat eenige leden het woord hebben gevoerd, omdat hij daardoor in de gelegenheid is gesteld zich nader te verklaren. Hij heeft gezegd dat hij het gevoelen eerbiedigde van hen, die eene meer gedétailleerde begrooting wenschten. Het kon dus niet in zijne bedoeling zijn nevengedachten toe te schrijven aan hen, die zich tegen den post hadden verklaard. *Indien* hij die overtuiging had, dat zij, die tegen het crediet waren gestemd, ook tegen de spoorwegen gezind waren, *indien* hij die overtuiging had (want men lette nu toch wel op zijne woorden), dan zou hij van geen afbreken der spoorwegwet hebben gesproken. Maar, en dat beoogde hij straks, hij komt op tegen de pogingen om de wet van Augustus illutoir te maken, want feitelijk wordt door de aanneming van het amendement het voorschrift der wet stilzwijgend afgebroken. Dit heeft hij bedoeld en dat bedoelt hij nog, doch hij meent niets gezegd te hebben, dat de susceptibiliteit van enkele leden konde opwekken. Had hij het gedaan, hij zou niet aarzelen *amende honorable* te doen. Maar zoodanige bedoeling als hem wordt toegeschreven, was hem geheel vreemd.

De heer BLUSSÉ VAN OUD-ALBLAS heeft geen deel genomen aan de beraadslagingen over de wet op de spoorwegen. Zijne zienswijze dus is niet bekend. Hij zal hier niet napleiten. Maar hij heeft heden morgen zijne rede aangevangen met de verklaring dat hij niets liever wil dan de trouwe en eerlijke uitvoering der wet, niet alleen naar de letter, maar ook naar den geest. Maar in weerwil van het vertrouwen, dat hij in den Minister heeft, verlangt hij waarborgen voor die uitvoering. Het denkbeeld van den heer van Nispen zoude hij ondersteund hebben. Maar de Regering had in dien geest niets voorgedragen en nu bleef hem niets anders over dan het plegtanker, dat hem het amendement van den heer Thorbecke aanbiedt.

De heer HUGENHOLTZ komt mede op tegen het mengen in deze discussie van kwestien van vertrouwen of wantrouwen. Dit brengt hem terug tot het tijdvak toen de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken hier in deze Kamer was gezeten en toen deze zich ook verzette telkens als er sprake was van zoodanige kwestien, en het loopen aan den leiband der Regering. Dat tijdvak zal de heer van Heemstra zich nog wel herinneren, en nu de Minister van Binnenlandsche Zaken in den loop zijner rede gemeend heeft te moeten spreken niet over wantrouwen maar over vertrouwen, zoo verklaart Spreker dat hij groot bezwaar ziet in een onbepaald vertrouwen, op welken Minister dan ook. Het betreft hier ni[et] de personen maar de zaken.

De heer VAN HEIDEN REINESTEIN meent dat de grondslag van het ame[n]dement des heeren Thorbecke hierin is gelegen dat geene som op de b[e]grooting moet worden gebragt zonder specificatie; maar geldt dat o[ok] niet voor de 3 millioen van het amendement. Ware het dan niet be[ter] den post *voor Memorie* uit te trekken?

De heer THORBECKE komt alleen terug op de uitlegging der wet [van] Augustus jl. thans door de Regering gegeven. Deze uitlegging is vol[ko]men in strijd met hetgeen zij in de met de Eerste Kamer gewisselde stuk[ken] zelve gezegd heeft. In het verslag der Eerste Kamer over het ontw[erp] nopens de spoorwegen leest men: "Vrij algemeen beschouwde men den [in]houd van art. 5 der wet in dien zin, dat men daarin wel een band v[oor] de Regering zag om bij aanwezigen voorraad van middelen, het bepa[alde] bedrag op de staatsbegrooting uit te trekken, maar geenszins eenen [band] voor de wetgevende magt, zelfs niet eenen zedelijken, daar deze zich [ze]lve niet binden mag. Men heeft het artikel uit dit oogpunt als eene blo[ote] verklaring aangemerkt, dat men voornemens is de zaak aldus te [be]handelen."

En wat antwoordt de Regering? Dit: "De Regering heeft niets te voe[gen] bij de uitlegging, welke blijkens dat verslag algemeen aan art. 5 w[ordt] gegeven." Spreker laat de gevolgtrekking geheel in het midden in ho[e]ver die uitlegging overeenkomt met de heden gegevene.

De MINISTER VAN FINANCIEN blijft volharden dat er toch een band staat. Het antwoord van de eerste Kamer, in een gezonden zin opge[vat], is wel geen ander, dan dat geen wetgever zich kan binden voor de [toe]komst, maar als er geld is tot aanwending voor de spoorwegen, dan staat hier ontegenzeggelijk een zedelijke band.

De heer VAN DER LINDEN zegt neen, dat staat juist niet in het [verslag;] er wordt daar verklaard: "Zelfs niet eenen zedelijken band." Daarom str[ookt] hetgeen de Minister betoogd heeft, niet met de vroegere verklaring aa[n de] Eerste Kamer. Spreker komt terug op de eerste redevoering van den [Mi]nister van Financien over deze zaak. Wij hebben, zegt hij, twee d[agen] rust gehad in deze Kamer; er is over en weder geduscussieerd over [de] belangrijkste onderwerpen, zonder den minsten schijn van partijdigh[eid of] onwelwillendheid. De Minister zoowel als de Kamer hebben allee[n ge]dacht aan de *zaak*; ons aller doel is de *wet* eerlijk ten uitvoer te le[ggen,] en wij behoefden niet meer te vragen: is die wet goed of niet; zij [is] en *moet* uitgevoerd worden. En nu op de laatste minuut komt [de Mi]nister van Financien, die twee dagen bij deze discussie tegenwoordig [was,] zonder dat hij er zich in gemengd heeft; nu treedt hij op de l[aatste] minuut op om te spreken over de *bedoelingen* der leden. Spreker [heeft] dit uit zijne eerste rede vernomen; hij had zeer aandachtig toegelui[sterd] in de hoop van het licht te vernemen dat de Minister nopens art. [5 zou ont]steken zou. En wat vernam men? Een aanval op *bedoelingen*. Sp[reker] dankt den Minister daar niet voor. Hij acht het noodlottig, dat de M[inister] zich durft veroorloven op te staan om over de bedoelingen der [leden] te spreken. Wij kennen dien Minister, zegt hij, dien man die op zijn[en eersten] dag Minister van Staat en van Financien, bij de vorige spoorwegwet goe[d vond] om steentjes in den tuin van zijn buurman te werpen. Maar dit moet o[ns niet] van de zaak afbrengen. Het komt hier alleen aan op de uitlegging van [de wet,] niet wat het geldelijke betreft, als het geld er is kan dit des noo[ds 13] millioen zijn, — maar de Spoorwegwet zegt niet dat men 10 mi[llioen] moet toestaan op eene ongespecificeerde begrooting. Als in Febru[arij 10] of 13 millioen op de begrooting gebragt worden, dan wordt ev[enzeer] voldaan aan de wet van Augustus, maar dan weet de Kamer waar[op de] aanvraag gegrond is.

De MINISTER VAN FINANCIEN wenscht op den bitteren aanval va[n den] vorigen spreker niet te antwoorden, maar zegt dat, wanneer het do[or hem] gesprokene in het Bijblad zal worden nagelezen, men zal kunne[n beoor]deelen of hetgeen tegen hem is aangevoerd, verdiend is; hij heeft [geene] insinuatien gebezigd, noch beschuldigingen ingebragt, en hij laat h[et aan] anderer beslissing over of dergelijke reflectien als hier gemaakt [te] pas komen; hij is echter gewoon, welligt te gewoon om aangeva[llen te] worden. Maar hij heeft niet beschuldigd, hij heeft gezegd dat men [op die] wijze de wet zou afbreken. Eindelijk wat de uitdrukking betreft: ["geen] zedelijken dwang," voorkomende in het verslag van de Eerste Kam[er,] moet hij opmerken, dat die woorden gebezigd zijn in het vers[lag der] Commissie van Rapporteurs, en dat als de Regering daarop antwoo[rdt, dat zij] de algemeene strekking van zoodanige zinsnede in haar geheel goe[dkeurt,] zij daarom nog niet elke uitdrukking daarin voor hare rekening [neemt.]

De heer VAN HEUKELOM zegt, dat de Minister verwijst naar het [Bijblad] en dat men zijne rede nalezende zien zal dat hij geene beschuldig[ing van] zucht tot afbreking der wet heeft ingebragt. Juist die verwijzi[ng naar] hetgeen men niet zal lezen geeft spreker aanleiding om nog eens [te con]stateren wat de Minister gezegd heeft. De Minister heeft, spreke[nde van] hen die tegen den ongejustificeerden post en voor het amendement v[an den] heer Thorbecke waren, gezegd, dat zij zich zouden schuldig ma[ken aan] eene *stilzwijgende afbreking van de Spoorwegwet*. Spreker nu h[eeft dit] opgevat als eene hatelijkheid en eene ongepaste insinuatie, waart[egen] hij deze *protest* aanteekent; omdat juist hij gisteren het denkbe[eld van] het amendement heeft aan de hand gedaan.

Het amendement van den heer Thorbecke, om de som van 10 [millioen] voor spoorwegen voorloopig op 3 millioen te brengen, wordt af[gestemd] met 41 tegen 28 stemmen.

Tegen de heeren: Meylink, Reinders, van der Veen, Taets van [Amerongen,] Lijcklama, Cool, Oomen, van Eck, Nolthenius, Lom de Berg, [...] Slicher, van Foreest, Beens, Hoekwater, van Franck, Heemskerk [...]stens, Dirks, de Poorter, Schimmelpenninck, Kien, Mijer, Luyben, [...]nides, Delprat, de Raadt, Hoffmann, van Heiden Reinestein, van [...]sen, Meeussen, Botz, van Asch van Wijck, van Lijnden, Begram, v. [...] Strens, Wijbenga, Mackay, Wichers en de Voorzitter.

Voor de heeren: van Bosse, van Hoëvell, Anemaet, Olivier, Th[orbecke,] Duymaer van Twist, Poortman, Hoynck van Papendrecht, van G[oltstein,] Storm van 's Gravesande, Dommer, Idserda, Hugenholtz, van Zuy[len van] Nijevelt, Bets, Gevers Deynoot, de Bieberstein, Dullert, Kingma, [...]pen, Westerhoff, van der Linden, Wintershoven, de Brauw, He[emskerk] Bz., van Heukelom, Wintgens en Blussé.

Daarna wordt art. 92, zoo als het door de Regering gewijzig[d is, met] een bedrag van 10 millioen *aangenomen* met 48 tegen 21 stemme[n.]

Tegen de heeren: Dullert, Kingma, van Nispen, van der Lind[en, Win]tershoven, de Brauw, Heemskerk Bz., van Heukelom, Wintgens, [van Hoë]vell, Anemaet, Olivier, Thorbecke, Duymaer van Twist, Poortman, [Hoynck] van Papendrecht, van Goltstein, Storm van 's Gravesande, Dommer, [Hugen]holtz en van Zuylen van Nijevelt.

Morgen voortzetting der beraadslagingen, wanneer aan de or[de de] afdeeling *Onderwijs*.

GEDRUKT TER DRUKKERIJ VAN HET ALGEMEEN HANDE[LSBLAD]